

Vlada FJK ni »naša« in tudi ne »njihova«

SANDOR TENCE

Debora Serracchiani je prevzela vodenje Furlanije-Juljske krajine v zelo težkem času. Zaupanje v politiko in politike strmo pada, v deželni blagajni je vedno manj denarja, kar posledično pomeni manj razvoja in več proračunskih rezov. Skratka zelo zahtevna naloga za predsednico in njen odbor, ki sta se včeraj uradno predstavila deželnemu svetu.

Serracchianijeva je za začetek izbrala svoj razširjeni volilni program, kar pomeni v danih pogojih realistično odločitev. Predsednica, ki ne ve, kaj jo v resnici čaka, se je opredelila za nekaj konkretnih korakov, kot so ukinitve pokrajin ter nižje plače za vse deželne upravitelje. Deželni svetniki namreč ne morejo zaslužiti več kot npr. župan Trsta, ki je 24 ur na dan na razpolago občinski upravi, njegove odgovornosti pa so primerljive z obvezami ministrov. Glavno pozornost je Serracchianijeva pravilno namenila krizi, ki močno načenja tudi deželno gospodarstvo in deželno družbeno tkivo.

V teh razmerah zato skoraj ne preseneča, da predsednica Dežele sploh ni omenila slovenske in drugih narodnih skupnosti, pač pa je zelo na splošno govorila o raznolikosti in identitetah. Nekateri bodo zaradi tega najbrž razočarani, odnos nove deželne vlade do Slovencev pa se bo meril po dejanjih in ne po načelnih izjavah in obljubah. Pri tem se bo merila tudi zrelost slovenske manjšine, da bo vlado FJK ocenjevala na osnovi njenega dela, in ne če je vodila koalicijska »naša« ali »njihova«. Ti časi so že zdavnaj mimo.

RIM - Premier Enrico Letta govoril v senatu pred evropskim vrhom

Monetarna unija ni dovolj, potrebno je ustvariti Združene države Evrope

RIM - Pred današnjim evropskim vrhom je predsednik vlade Enrico Letta včeraj nastopil v senatu in je prav v zvezi s prihodnostjo Evropske unije povedal svoje poglede nanjo. Poudaril je, da Evropa ne sme biti nekakšna kletka, temveč mora biti državam v pomoč pri rasti in razvoju, ne more delovati kot skupen procedur in omejitev. Letta vidi nujnost, da se preseže formula zgolj monetarne unije, treba je ustvariti Združene države Evrope. Spomnil je, da je zadnji vlaadni dekret usmerjen k tem ciljem in dodal, da bo kot predsednik vlade sprejete usmeritve zagovarjal v Bruslju. Prioriteta vlade je, da se Italija izvije iz procedure prevelikega deficita, kar bi bil po Lettovi oceni zelo pomemben signal.

Na 11. strani

DEŽELA FJK Serracchianijeva predstavila svoj program

TRST - Ukrepi za premostitev gospodarske krize, zaposlovanje, nižje plače za politike in manj denarja za svetniške skupine so temeljne postavke petletnega programa, ki ga je včeraj predstavila predsednica nove deželne vlade Debora Serracchiani. Posebej pa ni omenila slovenske in drugih narodnih skupnosti, poudarila pa je potrebo po ovrednotenju različnih deželnih identitet.

Na 3. strani

OKLAHOMA CITY - Doslej 24 mrtvih in veliko razdejanje

Smrtonosni tornado

OKLAHOMA CITY - Urad mrtiškega oglednika ameriške zvezne države Oklahoma je sporočil, da so po ponedeljkovem tornadu v mestecu Moore doslej našli trupla 24 ljudi, od tega sedmih otrok, vendar pa bo število mrtvih verjetno še naraslo. Zaradi prekinjenih in motenih komunikacijskih povezav je prišlo do podvajanja pri preštevanju žrtev. Kljub temu je bil tornado, ki je v ponedeljek razdejal predmestje Oklahome Cityja z 41.000 prebivalci, eden najhujših v zgodovini ZDA, sicer pa že četrta, ki je od leta 1998 orol po Mooreu. Mesto leži sredi t. i. aleje tornadov na ameriškem Srednjem zahodu.

Na 11. strani

Zgonik: 315 tisoč evrov čaka v banki

Na 4. strani

V DSI o zgodovini novinarstva

Na 8. strani

V Novi Gorici strel poškodoval dekle

Na 12. strani

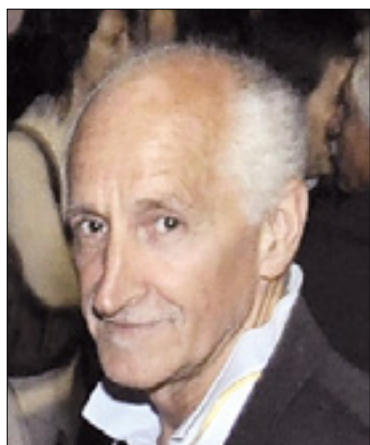
Azbest na kasarni se nevarno kruši

Na 14. strani

TRST - Stalno gledališče FJK Rossetti

Miloš Budin kandidat za predsedniško mesto

TRST - Po neuradnih informacijah naj bi pristojna občinska komisija danes na predlog tržaškega župana Roberta Cosolinija odločala o kandidaturi bivšega senatorja in podtajnika v Prodijevi vladi, Miloša Budina, za predsednika Stalnega gledališča Furlanije Julijske krajine. Budin bi tako na predsedniškem mestu nadomestil Francesca Peronija, ki je bil pred kratkim imenovan za odbornika v deželni upravi Debole Serracchiani in je moral zato odstopiti tako s položaja rektorja tržaške univerze kot s predsedstva deželnega stalnega gledališča s sedežem v teatru Rossetti.

AJDOVŠČINA - Sunita Williams obiskala Pipistrel

Astronavtka na Pantheri poletela tudi nad Gorico

AJDOVŠČINA - »Razgled je bil čudovit. Letela sva skoraj do morja. Tu je čudovita pokrajina, razgled pa je bil drugi najboljši - takoj za razgledom iz vesolja!« je prešerno nasmejana povedala Nasina astronavtka in vojaška pilotka Sunita Williams potem, ko je kljub petkam na čevljih spretno zlezla iz Pipistrellove Panthera. Iz zraka si je ob pilotovi razlagi ogledala tudi bodočo lokacijo Pipistrellove proizvodne hale na goriških Rojah.

Williamsova se je v okviru osem-dnevnega obiska v Sloveniji, kamor jo vže delček njenih korenin, včeraj mudila pri ajdovškem Pipistrelu. Ob sebi je imela svojo mater Bonnie Pandya, rojeno Zalokar.

Na 13. strani

SLOVENIJA - Reorganizacija NLB

Zmanjšanje števila zaposlenih, pa tudi števila poslovalnic

LJUBLJANA - V NLB ocenjujejo, da se bo število zaposlenih letos zmanjšalo za 240 do 270, napovedujejo pa postopne, dogovorne in mehke metode. Ob koncu reorganizacije banke, ki naj bi trajala od leta in pol do dveh let, pa naj bi se število zaposlenih v matični banki v Sloveniji skrčilo za okoli petino. Cilj reorganizacije je bolj učinkovita in odzivna banka.

V Novi Ljubljanski banki (NLB) so pojasnili, da se bo prva faza preobrazbe največje slovenske banke na polno začela s 1. julijem in naj bi bila zaključena v treh mesecih. Celotna reorganizacije banke naj bi trajala od leta in pol do dveh let. V banki pravijo, da morajo za izboljšanje poslovanja ukrepati hitro, odločno in premišljeno.

Čeprav predstavljajo zaradi slabšanja posojilnega portfelja slabitve in rezervacije banke glavni razlog za visoke izgube NLB in njene skupine v preteklih dveh letih, pa se že vse od leta 2007 poslabšujejo tudi poslovni rezultati pred rezervacijami. To je predvsem posledica padanja obrestnih prihodkov v luči padanja obsega poslov in zniževanja obrestne marže.

V največji slovenski banki se zavdajo, da samo s krčenjem stroškov in sanacijo slabih terjatev dolgoročno ne bodo izboljšali poslovnih rezultatov. Cilje reorganizacije banke je zato bolj učinkovita in strateško usmerjena banka, ki se hitreje odziva na potrebe strank in prilagaja na spremembe v ekonomskem okolju.

Del reorganizacije je tudi znižanje števila zaposlenih. To naj bi po ocenah do konca leta na ravni matične banke v Sloveniji upadlo za 240 do 270. V banki pravijo, da bo to potekalo postopno in na podlagi dogovornih ter mehkih metod. Do konca leta tako v NLB ne pričakujejo, da bodo potrebovali program presežnih delavcev, ga bodo pa kot enega od scenarijev pripravili.

Po koncu reorganizacije pa naj bi se število zaposlenih v matični banki v Sloveniji zmanjšalo za okoli petino. Trenutno je v NLB zaposlenih 3550 ljudi, na ravni celotne skupine pa okoli 7000. Kako se bo gibal zaposlenost v preostalih delih skupine, za zdaj v NLB še ne morejo reči, saj je vse odvisno od dinamike prodaje in zapiranja nestrategičnih enot ter prilagajanja poslovanja strateških podružnic, ki sicer poslujejo dobro.

V banki obljublajo občutno optimizacijo poslovanja, ki naj bi vodila v hitrejšo sprejemanje odločitev. Število organizacijskih enot na drugi in tretji ravni odločanja naj bi se tako zmanjšalo za deset, cilj banke pa je, da bi jih bilo od šest do 10. Tako naj bi zagotovili hitrejšo in lažje sprejemanje odločitev.

Sprejemanje kreditnih odločitev namreč po njihovi oceni glede na izkušnje tujih bank traja predlogo, za posojilo srednje velikemu podjetju pa si želijo, da bi proces trajal približno 14 dni. Je pa to odvisno tudi od kakovosti zahtevkov strank.

Glede zapiranja poslovalnic v banki ocenjujejo, da je njihova mreža pregošta. Trenutno imajo v Sloveniji 150 poslovalnic, njihovo zapiranje pa bo slonelo na analizi poslovanja in učinkov za banko. Potekalo naj bi postopoma.

Kaj se bo zgodilo s poslovalnicami na tujem, je še vprašanje. Kot tudi še ni znano, ali lahko varčevalni ukrepi prizadenejo tudi opensko poslovalnico NLB, ki so jo odprli marca 2010.

Ali bodo varčevalni ukrepi prizadeli tudi opensko podružnico NLB?

KROMA

OŠ Virgila Ščeka iz Nabrežine danes na Evropski vasi v Ljubljani

LJUBLJANA - Učenci OŠ Virgila Ščeka iz Nabrežine se bodo na povabilo OŠ Bežigrad iz Ljubljane danes ob 17. uri udeležili zaključne prireditve evropskega projekta Evropska vas. Na prireditvi bodo učenci iz Nabrežine predstavili območje Devinsko-nabrežinske občine, svojo šolo ter na splošno delovanje šolstva v Italiji. Poleg učencev šole Šček bo v Ljubljani sodelovala še italijanska šola iz Lucije pri Portorožu. Učenci OŠ Bežigrad so za letošnji projekt izbrali Italijo in jo preučili, zato tudi vabilo sovenski šoli v Italiji in italijanski v slovenski Istri.

Diners Club Slovenije naj bi izpolnil zahteve Banke Slovenije

LJUBLJANA - Diners Club Slovenija je včeraj seznanil Banko Slovenije, da je v celoti izpolnil zahteve njene odločbe, s katero mu je prejšnji teden prepovedala opravljanje plačilnih storitev. V družbi so opozorili tudi, da je nujno čimprej vzpostaviti normalno delovanje Diners Cluba in generiranje denarnega toka z naslova uporabe kartic. Kartice Diners Club, izdane v tujini, po pojasnitvi Banke Slovenije niso blokirane, ni pa možna njihova uporaba pri trgovcih v Sloveniji.

CELOVEC - Srečanje deželnega glavarja Kaiserja s slovenskim veleposlanikom Geržino

Za oživitev kontaktnega komiteja

Pomagal naj bi krepiti vezi med Slovenijo in avstrijsko Koroško predvsem na področju turizma, gospodarstva, prometa in varstva okolja

CELOVEC - Deželni glavar avstrijske Koroške Peter Kaiser in slovenski veleposlanik v Avstriji Aleksander Geržina sta se včeraj v Celovcu zavzela za oživitev institucionalnega organa po vzoru nekdanjega kontaktnega komiteja, ki bi pomagal krepiti vezi med Slovenijo in avstrijsko Koroško. Predvsem naj bi šlo za sodelovanje na področju turizma, gospodarstva, prometa in varstva okolja. Tako Kaiser kot Geržina podpirata okrepitev sodelovanja med Slovenijo in Koroško na različnih področjih, predvsem tistih, ki so pomembna za ljudi na obeh straneh.

Sogovornika sta se strinjala, da bi tovrstno »omizje« pripravi čim prej, in se zavzela, da bi prvo pripravili letos jeseni. To bo tudi ena od tem skorašnjega Kaiserjevega obiska v Ljubljani.

Deželni glavar avstrijske Koroške je tudi izrazil željo po novih oblikah in intenziteti sodelovanja s Slovenijo, je povedal veleposlanik Geržina.

Včeraj sta govorila tudi o položaju slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem, ki jo Kaiser po veleposlanikovih besedah vidi kot sestavni del avstrijske Koroške. Prav tako naj bi deželni glavar v kratkem predstavil rešitve glede Slovenske glasbene šole, ki se sooča s finančnimi težavami. Predvidoma naj bi to bilo na prvem srečanju foruma za dialog.

Kontakti komiteja za sodelovanje med Slovenijo in avstrijsko zvezno deželo Koroško je v preteklosti že obstajal. Prvo zasedanje je bilo leta 1994, nato pa je sodelovanje v tem okviru čez leta zamrlo.

Deželni glavar avstrijske Koroške Peter Kaiser (levo) in slovenski veleposlanik v Avstriji Aleksander Geržina med včerajšnjim srečanjem

DEŽELA KOROŠKA

TOMAJ - To soboto že tradicionalna prireditev

V osrčju dežele terana letos že devetič po vrsti

KRIŽ - Prireditve »V osrčju dežele terana«, ki jo to soboto v vaseh Krajevne skupnosti Tomaj organizirajo KS Tomaj v sodelovanju z Razvojnimi društvom Gmajna iz Križa, bodo že deveto leto zapored odprli borjače in hrame gostoljubni Kraševci in predstavili kraški teran.

Prireditve se bo priredile na turistični kmetiji Zlate in Mirka Benčiča na Filipčjem Brdu, kjer bo po pozdravnem nagovoru predsednika tomajske KS Boruta Babuderja in predstavnika sežanske občine ter evropskega reda viteзов vina zbrane nagovorila tudi kraljica terana Katrin Štoka iz Briščikov. Ob kulturnem programu, ki ga bodo oblikovali člani KD Kraški šopek iz Sežane ter Ana Škabar in Stojan Vitez z gledališko igro »W'hanje«, bodo razglasili zmagovalno vino. »Izmed 29 vzorcev bomo izbrali zmagovalno vino letošnjih odprtih kleti in ga nagradili s posebno zahvalo in nalepko, ki jo bo vino nosilo do prihodnje prireditve. To je novost letošnje prireditve,« je na predstavitvi na domačiji Bole v Križu poudaril predsednik tomajske KS Borut Babuder.

Od 14. do 19. ure bo degustacija vin v trinajstih domačijah: v Tomaju bo odprlo svoja vrata osem domačij, že od vsega začetka sodeluje pridelovalec kozjega sira Matjaž Žerjal, na Filipčjem Brdu in v Križu po dve in ena na Grahovem Brdu. V Šepuljah pa se bo pod latnikom najstarejše trte teranovke na Turkovi domačiji ob 15. uri druženje s člani Slovenskega reda viteзов vina.

Letošnjo prireditev V osrčju dežele terana so organizatorji predstavili na domačiji Bole

O. KNEZ

Obenem bodo potekale tudi spremljevalne prireditve kot so ogled Kosovelove domačije v Tomaju, sprehod po Kosovelovi poti, razstava miniaturne Janka Samse (v dvorani v Tomaju), predstavitev starodobnikov na placu v Tomaju. Na kmetiji Liljane in Darka Boleta v Križu bo ob 16,30 uri nastopil Nace Junker, folklorna skupina Borjač pa ob 18.30 uri. Zaključek prireditve bo ob 19.30 uri pri vaškem domu v Križu, kjer bo za ples igral ansambel Zvita feltna. Tudi letos bodo domačije vabile v svoje kleti z borovo vejo na portonih. Degustacijski kozarec, s katerim bo mogoče degustirati izbrana vina kraških vinogradnikov, bo stal 10 evrov.

Olga Knez

FJK - Združenje Codacons poziva oblasti

Zahtevajo zaplembo igralnih avtomatov

TRST - Združenje potrošnikov Codacons je v pismu karabinjerjem oddelka NAS, državnemu tožilstvu v Trstu in finančni straži zahteval zaplembo vseh videoloterij (ali VLT, igralni avtomati novejših generacij) v Furlaniji-Juljski krajini in uvedbo preiskave zoper igralnice, ki ponujajo tovrstne igre.

Codacons opozarja, da so avtomati lahko škodljivi, saj se je odvisnost od iger na srečo prelevila v pravo epidemijo: 30 odstotkov igralcev ima težave s patološkim igranjem, med brezposelnimi igralci pa se delež dvigne celo na 50 odstotkov. Problem zadeva tudi četrtino gospodinj in 17 odstotkov študentov, ki igrajo na avtomate. Število igralnic pa se tudi v Furlaniji-Juljski krajini stalno veča. »Pri igralnih avtomatih se odvisnost zlahkoto poveča zaradi treh dejavnikov: posamezni zaigrani zneski so nizki, kar daje igralcu vtis, da ni izgubil veliko; igra

se hitro in nespremenjeno ponavlja, je hipnotična in ovira razmišljanje; avtomati so podobni aparatom z videoigrami za najstnike, pri katerih ni dobitka.

Codacons poziva omenjene organe, naj preverijo, ali je v delovanju igralnih salonov in igralnic v deželi kaj nezakonitega, od prepovedanih iger na srečo do pranja denarja ali izsiljevanja.

DEŽELNI SVET - Program predsednice Furlanije-Juljske krajine Debore Serracchiani

Ukrepi proti krizi, nižje plače za politike in ukinitvev pokrajin

V upravnem programu nič konkretnega o slovenski in drugih narodnih manjšinah v deželi

TRST - Ukrepi za premostitev gospodarske krize, zaposlovanje, ukinitvev pokrajin, nižje plače za politike in manj denarja za svetniške skupine oziroma za politične stranke. To so temeljne značilnosti petletnega programa nove deželne vlade, ki ga je predsednica Debora Serracchiani včeraj predstavila deželni svet. Gre za program, ki je enak volilnemu programu, s katerim je kandidirala leve sredine premagala desno sredino Renza Tonda. Nobenih dodatkov in dopolnil, temveč le vsebinsko bolj razčlenjena posamezna poglavja, ki so vsa po vrsti pod vtisom naraščajoče ekonomske krize, kar posledično pomeni manj denarja za deželne blagajne.

Predsednica, deželni svetniki in odborniki bodo po novem dobivali nižje plače, nižji bodo tudi razni dodatki (npr. potni stroški), precej manj denarja pa bo šlo za svetniške skupine. Ni namreč sprejemljivo, da imajo deželni svetniki višjo plačo od županov Trsta, Gorice, Vidma in Pordenona, popolnoma v nasprotju s časi, ki jih doživljamo, pa je tudi poseben finančni sklad predsedstva Dežele, ki ga namerava Serracchianijeva ukiniti, do formalne ukinitve pa bo ostal zamrznjen. Predsednica se je zavzela za drugačne odnose z osrednjo rimsko vlado, od katere zahteva večje spoštovanje deželne upravne avtonomije. Problem številka ena je vsekakor ekonomska kriza, ki jo namerava nova vlada FJK reševati sistemsko in v sodelovanju s socialnimi partnerji. Nova vlada si veliko obeta od sodobnejših železniških povezav, medtem ko je hitra železnica na osi Benetke-Divača, ki jo je Serracchianijeva nekoč zelo podpirala, ostala tokrat zelo v senci.

Pokrajine bodo ukinjene, več pristojnosti bo Dežela namenila občinam, ki so najbližje ljudem in morajo zato čim bolj odražati njihove potrebe in zahteve. V tem okviru si bo deželni odbor prizadeval za združevanje občin, kar pomeni odprava dvojnikov na področju storitev in servisne politike. Zdravstvo ostaja eno glavnih vprašanj, s katerimi se bo ukvarjal deželni odbor, ki bo svojo zdravstveno politiko, še bolj kot doslej, osredotočil na preventivi ter na t.i. bazično oskrbo, upoštevajoč dejstvo, da zdravstvo v FJK deluje zelo dobro in tako mora delovati tudi v prihodnosti.

Kultura predstavlja veliko bogastvo in je lahko tudi vir gospodarskega razvoja. Tudi na tem področju bo treba združevati sile in moči. Predsednica ni omenila slovenske ter drugih narodno-jezikovnih skupnosti, pač pa je večkrat poudarila potrebo po ovrednotenju različnih identitet, ki sestavljajo pisano deželno stvarnost. Precej splošna je bila tudi o mednarodni politiki Dežele, če iz vzamemo izrecno omenbo evroregije Senza confini (Brez meja) še iz časov Riccarda Illyja, ki jo je Tondova uprava postavila na popolnoma stranski tir in, zlasti v zadnjem času, zaradi volilne računice s Severno delavo raje namenjala pozornost t.z. makroregiji z Venetom in Lombardijo. Program, ki ga je prebrala predsednica, je izrazito upravni program, brez političnih in strankarskih poudarkov, ki ne sodijo v ta okvir. V času gospodarske krize in naraščajočega nezaupanja v politiko in v politike je Serracchianijeva dala prednost konkretnim in uresničljivim načrtom.

Predsednica je deželni svetnikom predstavila svoj osemčlanski deželni odbor. S slovensko šolo in s slovenskimi kulturnimi ustanovami se bo ukvarjal tržaški demokrat Gianni Torrenti, ki bo v kratkem odstopil iz upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča, kjer zastopa Pokrajino Trst. Po prenovi deželne vla-

Debora Serracchiani

de bo skrb za šolstvo prevzela odbornica iz stranke SEL Loredana Panariti, ki dobro pozna slovensko manjšino, poleg tega pa tudi obvlada slovenščino.

S.T.

Deželni svet je včeraj prisluhnil programskim smernicam dela predsednice nove deželne vlade

STRANKA SEL - Doma je iz Štivanja

David Peric deželni koordinator Slovencev

TRST - David Peric je novi deželni koordinator Slovencev stranke Svoboda, ekologija, levica (SEL). Peric je doma iz Štivanja in je kandidiral na nedavnih deželnih volitvah, istočasno bo, poleg deželne, vodil tudi tržaško slovensko komponento stranke. V Gorici je njen koordinator Damjan Nacini, na Videmskem pa Fabrizio Drobolò. SEL je sestavni del deželne večine Debore Serracchiani, v Rimu pa je v opoziciji v odnosu do vlade Enrica Lette.

Peric je zadovoljen z imenovanjem Loredane Panariti za deželno odbornico. Stranki Nichija Vendole je na Goriškem za las spodletela izvolitev v deželni svet doberdobskega župana Paola Vizintina. Peric je v naši javnosti znan tudi kot človek, ki je pred časom v rojstni va-

David Peric

KROMA

si zasačil mazače dvojezičnih tabel in smerokazov.

CELOVEC - Podeljuje jo SKS

Kugyjeva nagrada letos Ernestu Petriču

Predsednik
ustavnega sodišča
Slovenije Ernest
Petrič za svojo
delovno mizo

CELOVEC - Na osnovi soglasnega sklepa upravnega odbora Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS) bo 11. junija 2013 sedmič podelila Kugyjevo nagrado. Letos jo bo prejel predsednik

Ustavnega sodišča Republike Slovenije prof. dr. Ernest Petrič za svoje delo na mednarodnem, alpsko-jadranskem družbenopolitičnem, diplomatskem in pravnem področju.

Skupnost koroških Slovencev in Slovenk bo Petriču nagrado podelilo na slovesnosti, ki jo bo popestril nastop kvinteta bratov Smrtnik. Slavnostni govornik bo dr. Boštjan Žekš, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter svetovalec predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

Kugyjevo nagrado podeljujejo v rednih presledkih zaslužnim osebnostim, ki bistveno prispevajo k uresničevanju kulturnega, vzgojnega, političnega, gospodarskega, športnega in splošno človeškega zbliževanja narodov-sosedomov na Koroškem in v celotni alpsko-jadranski regiji.

Nagrada je poimenovana po znanem večjezičnem in multikulturnem alpinistu in avtorju knjig s področja gorstva Juliusu Kugyju (1858 - 1944), čigar korenine segajo na tri področja alpsko-jadranskega prostora: v spodnjo Ziljsko dolino pri Pečah, v Gorico in Trst ter na področje Julijcev v današnji Sloveniji. Ideja Kugyjeve nagrade sloni na zamisli o alpsko-jadranskem zbliževanju v trikotniku Koroška - Slovenija - Furlanija-Juljska krajina in na želji po znanju štirih jezikov tega prostora (slovenščine, nemščine, italijanščine in furlanščine) ter na spoznavanju kultur na stičišču treh evropskih jezikovnih družin.

PRIZNANJA - Podelitev v soboto ob 20. uri v Špetru

Msgr. Marino Qualizza dobitnik 25. Nagrade Dušana Černeta

ŠPETER - Sodobni beneški čer-dermac, duhovnik, teolog, javni in kulturni delavec, odgovorni urednik Doma msgr. prof. Marino Qualizza bo v soboto, 25. maja, prejel 25. Nagrado Dušana Černeta.

Nagrada z bogato tradicijo, ki se podeljuje slovenski organizaciji oz. ustanovi ali pa rojaku oz. rojakinji kot priznanje za delo v korist slovenstva, demokracije in krščanstva, je poimenovana po časnikarju, kulturnem in političnem delavcu Dušanu Černetu (1916-75). V letih 1976-2000 jo je podeljeval poseben Sklad Dušana Černeta, pred časom pa je skrb zanjo prevzela Knjižnica Dušana Černeta iz Trsta.

Ob oživitvi priznanja po nekajletnem premoru je bilo sklenjeno, da

se letos podelijo tri nagrade, ki naj gre-do v vse tri pokrajine Furlanije-Juljske krajine, v katerih avtohtono živimo Slovenci. Tako je bila konec januarja 24. Nagrada Dušana Černeta izročena Kulturnemu centru Lojze Bratuž v Gorici, 25. nagrada gre zdaj v Benečijo, jeseni pa bo še ena nagrada podeljena na Tržaškem. Nato bo spet steklo letno podeljevanje.

Sobotna slovesnost, ki jo bo v imenu komisije, ki podeljuje nagrado, vodil ravnatelj Tomaž Simčič, bo v župnijski dvorani ob cerkvi v Špetru ob 20. uri, torej takoj po sobotni večerni maši v slovenskem jeziku, ki so jo pred nedavnim uvedli v tem središču Nadiških dolin.

Nastopil bo zbor Rečan z Les. Soustanovitelj nagrade Saša Martelanc

bo spregovoril o liku Dušana Černeta in o pomenu nagrade, urednik Ivo Jevnikar pa bo predstavil knjigo Krožka za družbena vprašanja Virgil Šček iz Trsta Zvestoba vrednotam - Podoba Dušana Černeta in po njem poimenovanih pobud. Predstavnikom treh ustanov iz videmske pokrajine, ki so v preteklosti že prejele Nagrado Dušana Černeta (časopis Dom, zbor Planinka iz Uke in Trinkov koledar), bodo simbolično poklonili po en izvod publikacije.

Pred samo podelitvijo nagrade bo imel slavnostni govor o msgr. Marinu Qualizzi bivši dolgoletni glavni urednik Doma, podpredsednik Sveta slovenskih organizacij, pristojen za videmsko pokrajino, časnikar Giorgio Banchig.

ZGONIŠKA OBČINA - Montijev pakt stabilnosti onemogoča občinski upravi izvedbo osmih javnih del

Zgonik: 315.000 € čaka v banki ...

Ali je sploh vredno vestno in skrbno upravljati občino, privarčevati sredstva, da bi lahko preostanek vložili v nove investicije, ko pa ti ni potem omogočeno koriščenje privarčevanih sredstev?

Zgoniški župan Mirko Sarđoč je včeraj dopoldne dobesedno kipel od jeze. Knjigovodskemu uradu je dal izračunati, koliko občinskih sredstev je »zamrznjenih« v banki, in ko je videl znesek - 315 tisoč evrov! - je vzrotil: »Ali je bil ta zakon odobren v prid bankam, da si lahko pridržijo naša sredstva?«

»Ta zakon« je pakt stabilnosti, ki ga je odobrila Montijeva vlada, da bi omejila izdatke krajevnih uprav. Njegov efekt je bil pa popolnoma drugačen: občinam

je onemogočil izvedbo večine javnih del: predvidenih in tistih že v teku.

Tudi zgoniška občina se je znašla v vrtincu pakta stabilnosti. Župan Sarđoč je pojasnil njegov učinek na občinsko stvarnost: »Od desetih predvidenih javnih del bomo lahko izvedli le dve: kanalizacijo za odtok deževnice na Devinščini in vzdrževanje sedeža civilne zaščite v Gabrovcu.« Prvi poseg je vreden 53 tisoč evrov, drugi 21 tisoč.

In ostalo?

Vse zamrznjeno, vse ustavljeno!

Levosredinska občinska uprava je v prejšnjih letih smotrno upravljala razpoložljiva sredstva. Vsako leto je zabeležila preostanek upravljanja. »Ta sredstva so naša. Nameravali smo jih vložiti v in-

Dom Briščiki

KROMA

Osem javnih del, »žrtev« pakta stabilnosti

Zgonik:	
Vzdrževanje in izboljšave v športno-kulturnem centru.....	70.000 €
Zgonik, Salež, Gabrovec, Briščiki:	
Ureditev ogrevanja v osnovnih šolah v Zgoniku in Saležu, vrtcu v Gabrovcu in Kulturnem centru pri Briščikih.....	40.000 €
Samatorca, Repnič:	
Ureditev zbirnih mest za odpadke	30.000 €
Briščiki, Gabrovec:	
Ureditev zbirnih mest za odpadke	30.000 €
Vasi v občini:	
Ureditev javne razsvetljave z led žarnicami (prvi del)	50.000 €
Vasi v občini:	
Ureditev javne razsvetljave z led žarnicami (drugi del)	50.000 €
Občina:	
Vzdrževanje premoženja	30.000 €
Briščiki:	
Obnova poslopja na območju nekdanje vojašnice	15.000 €
Skupno	315.000 €

POKRAJINA - Podeljevanje prispevkov

Podpora projektom s pokrajinsko razsežnostjo

Pokrajina Trst bo letos podprla le tiste pobude, katerih izvedba bo slonela na konvenciji med upravo in predlagatelji, poleg tega bodo morali projekti imeti pokrajinsko oz. presežati občinsko razsežnost, predložiti jih bo moralo več društev skupaj, še posebej namerava Pokrajina podpreti pobude mladih ter pobude, ki bodo težile k ovrednotenju ozemlja, krepitvi dialoga med tu živječimi skupnostmi in krepitvi politike enakih možnosti.

Vse to in še marsikaj je zaobjeto v smernicah, kriterijih in načinih podeljevanja prispevkov, ki so jih včeraj dopoldne na sedežu Pokrajine predstavili predsednica Maria Teresa Poropat, podpredsednik Igor Dolenc ter odbornici Roberta Tarlao in Adele Pino. Pokrajinska uprava jih je sklenila objaviti še pred junijsko odobritvijo letošnje bilance, da bodo zainteresirana društva imela čim več časa za pripravo in prijavo projektov, čeprav roka zapadlosti niso določili (samo za projekte, vezane na šolstvo, je rok prijave do septembra).

Smernice, kriteriji in načini podeljevanja prispevkov se nanašajo na sedem glavnih področij: na področju kulture in vrednotenja ozemlja bodo podprli projekte, ki bodo predvidevali dejavno vlogo mladih ter projekte za promocijo vrednotenja in poznavanja zgodovine in kulture 20. stoletja. Dalje bo Pokrajina podprla izvedbo spominskih svečanosti ter priložnostnih manifestacij in pobud, katerih cilj je promocija dialoga med tu živječimi skupnostmi. Na področju enakih možnosti bodo podprli projekte o nude-

nju neposredne pomoči ženskam, dalje pobude ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami, pripravo informativnih publikacij ter uvedbo nagrad. Na področju športa bo pokrajinska uprava podprla zlasti pobude za promocijo t.i. čistega športa, ki bodo znale povezovati športno dejavnost s posebnimi potrebami s ciljem vzgoje in integracije, podprli pa bodo tudi pobude, ki bodo poudarjale povezavo med gibanjem in izboljšanjem kognitivnih sposobnosti mladih. Na področju mladinskih politik bodo podprli projekte, katerih cilj je seznanjanje s spomini 20. stoletja, dalje srečanja o tematikah, ki zanimajo mlade, projekte zasebne solidarne mobilnosti in delovanje informativnih uradov. Glede šolstva bodo podprli projekte, ki jih bodo predlagale mreže višjih srednjih šol, temu pa s posebnim ozirom na najbolj kritičen starostni pas, ki gre od 11. do 16. leta, poleg tega nameravajo podpreti usmerjanje pri izbiranju višješolskega študija, saj mladi še vedno prepogosto izberejo študij na licejih. Na področju kmetijstva in varstva okolja pa bodo podprli projekte za promocijo kmetijstva v prepričanju, da je le-to temeljnega pomena za ohranitev in vzdržni razvoj ozemlja, pri tem pa bodo še posebej podprli pobude za ohranitev oz. ponovno naselitev avtohtonih pasem, kot sta npr. sivo govedo oz. kraška sivka in kraška ovca oz. istrska pramenka, prav tako pa bo pokrajinska uprava podprla tudi pobude, vezane na biološko kmetijstvo in tipične proizvode. (iž)

TREBČE - Zaplet s prvomajsko zastavo

Neznanci izzivali, mladi odpravili »sramoto«

Kljub težavam so mladi Trebenci na koncu sneli zastavo, na kateri se je pojavil kljukasti križ

30. aprila zvečer so trebenska društva organizirala tradicionalni pohod na grič Plase (v gozdu proti Sežani), kjer so Trebenci ob prvomajskem prazniku obesili na drevo rdečo zastavo. Pohoda se je udeležilo veliko Trebencev vseh generacij. To nedeljo pa je vaščanka opazila, da je prvomajska zastava na Plasah oskrunjena. Takoj je obvestila odbornika Mladinskega trebenskega krožka, nakar so člani društvenega odbora, ki načrtujejo postavitev

vesticije, a nam je pakt stabilnosti to onemogočil. Sedaj sredstva "počivajo" v banki, investicije pa čakajo, da se kaj spremeni,« je pojasnil Sarđoč, in ponudil zgovern primer: »Načrtovali smo spremembo naprav javne razsvetljave, da bi jo opremili z led žarnicami. Investicija bi se izplačala, ker bi z led razsvetlavo mnogo prihranili na področju električne energije. Pa je prišel pakt stabilnosti, onemogočil investicijo in s tem tudi prihranek. Kakšen absurd!« je ugotovil.

Sarđoč je navedel dva kvarna učinka pakta stabilnosti: »Prvič: ne dopušča

možnosti investicije, brez investicij pa začne premoženje počasi propadati; drugič: ekonomija se ustavi, ker je denar ustavljen v banki.«

Zgoniški župan je postregel še s primerom, ki kaže na absurdnost določil pakta stabilnosti. Občina je namenila 185 tisoč evrov za nakup novega šolabusa. Potrebuje ga za varen prevoz otrok v šolo, ker se življenjska doba sedanjega počasi izteka. Sredstva so na razpolago, a občinska uprava ne sme izdati razpisa za nakup novega vozila, ker ga zaradi pakta stabilnosti ne more - oziroma sme -

kupiti. S takim nerazumljivim zakonskim določilom so prizadeti po vrsti občina, ker ne more kupiti novega šolabusa, otroci, ker ga ne bodo koristili, podjetje, ker ne bo šolabusa prodalo, in vsi njegovi dobavitelji, ker ne bodo prodali materiala, ki služi za gradnjo šolabusa.

Montijev pakt stabilnosti je vsem storil ... medvedjo uslugo. Končna Sarđočeva ugotovitev pa je dokaj žalostna: »Vsi poudarjajo pomen krajevnih avtonomij. A kakšno avtonomijo sploh imamo? Nobene!«

M.K.

TRŽIČ, SESLJAN Pravočasno našli oba pogrešanca

Karabinjerji so včeraj v ločenih akcijah iskali dva moška, ki sta grozila, da si bosta vzela življenje. Oba so k sreči našli pravočasno.

Zgodaj popoldne so v klicnem centru karabinjerjev 112 prejeli obvestilo o izginotju 45-letnega V. V. iz Trsta. Ženi je poslal žalostno sms sporočilo in napovedal svojo smrt. Prosil jo je, naj se v njegovem imenu poslovi od mladoletnega otroka. Po navedbah pokrajinskega poveljstva karabinjerjev naj bi moški obupal zaradi vse večje delovne stiske. Šlo naj bi za samostojnega podjetnika, ki dobavlja artikle raznim trgovinam Furlanije-Juljske krajine. Takoj je stekel pokrajinski postopek za iskanje pogrešanih oseb, ki ga je pred nedavnim odobrila tržaška prefektura. Le-ta je včeraj koordinirala akcijo. S sodobno programsko opremo, ki je na voljo klicnemu centru 112, so karabinjerji ujeli signal pogrešančevega mobilnega telefona in ugotovili, da se nahaja v Tržiču. Tržaški karabinjerji so obvestili trziške kolege, ki so našli moškega na železniški postaji. V sodelovanju z železniško policijo ga je služba 118 odpeljala na pregled v glavno tržaško bolnišnico.

Sočasno je potekalo iskanje 61-letnega O. G. iz devinsko-nabrežinske občine, ki je pred odhodom od doma prav tako omenil samomor. V gozdu so ga iskali civilna zaščita, policija, nabrežinski karabinjerji in gasilci, ki so ga naposled živega in zdravega našli na Rilkejevi stezi.

Greta Kralj

OPČINE - Srečanje SDGZ o projektu iCON ter podjetništvu v Sloveniji in Italiji

Delovne prakse za mlade in nasveti za podjetnike

Spodbujanje podjetniškega sodelovanja in mreženja na območju severovzhodne Italije in zahodne Slovenije je osnovni cilj strateškega projekta iCON (Cilj 3 Italija-Slovenija 2007-2013), ki šteje 14 partnerjev. Med številnimi nalogami je tudi vključevanje mladih v čezmejno delovno okolje: za to se v prvi vrsti zavzema Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ), ki je pobude na tem področju predstavilo na včerajšnjem srečanju v dvorani ZKB na Opčinah. Srečanje je bilo tudi priložnost za primerjanje slovenskega in italijanskega podjetniškega okolja, zanimive teme pa bi gotovo zaslužile večje število obiskovalcev.

V okviru projekta prireajo spletne tečaje za italijanske in slovenske podjetnike, ki so nastali po posvetovanju s samimi podjetniki. Tečaji, ki so podrobneje opisani ter prosto dostopni na spletni strani www.icon-project.eu, zadevajo poslovanje v Italiji in Sloveniji, medkulturno komunikacijo v gospodarstvu, internacionalizacijo podjetij in javna naročila v Italiji. Jeseni se bodo začele strokovne ekskurzije v Italijo in Slovenijo, kjer si bodo udeleženci ogledali po tri ali štiri uspešna podjetja.

Za direktorja SDGZ Andreja Šika pa je poglobljena dejavnost organizacija delovnih praks za mlade brezposelne na območju projekta, se pravi od Ljubljane do Veneta ter pokrajin Ravenna in Ferrara. Doslej so priredili že kakih 60 praks, manj pa je čezmejnih praks, ker so ovire velike. »Zaleti smo se v zid, saj si nismo predstavljali, da bo toliko administrativnih zaprek - še zlasti v Italiji. Končno smo razumeli, zakaj se s tem še ni ukvarjal nihče,« je povedal Šik. Omenil je tečaje

Direktor SDGZ Andrej Šik in mladi podjetnik Jan Klavora

KROMA

varnosti pri delu, ki jih v Sloveniji priznava, v Italiji pa ne: »Lani so v Italiji začeli veljati novi predpisi, ki so uvedli obvezne tečaje: obvezni so tudi za mlade, ki pridejo na petdnevno prakso ... Tudi temu smo se prilagodili.« Možno je tudi čezmejne delovne izmenjave za zaposlene delavce, ki se želijo preizkusiti v drugem okolju.

Mladi Tolminec Jan Klavora je »otrok projekta iCON«, kot sam pravi. Z žarečimi očmi podjetniškega navdušenca je predsta-

vil svojo zgodbo, v kateri je lani prišlo do zasuk. Turizem ga je zanimal že od najstniških let, lani pa je odprl popoldansko samostojno podjetje (SP) in vodil turistični grozd v projektu iCON. Nato je zapustil prejšnjo službo in se stoodstotno posvetil načrtu Bike Alpe Adria (www.bikealpeadria.com) za slovensko-italijansko povezovanje v kolesarskem in kulinarinem turizmu. Mreža šteje zdaj 15 članov, gostinskih in drugih podjetij iz Posočja ter Beneške Slovenije, dolgo-

ročni cilj pa je povezati podjetja od Julijskih Alp do Jadrana. Skupna imenovalca sta kolesarstvo in dobra hrana, v pripravi pa je največja kolesarska tura po Sloveniji Trans Slovenia. Podjetni Klavora načrtuje s prijatelji tudi Soča Outdoor Festival, športni dogodek, ki mu je posvetil svoje drugo podjetje, ustanovil pa je še Zavod za trajnostni turizem. Zaenkrat to ...

Vesna Kozar (Posoški razvojni center) in Andrej Šik sta še razložila, kako odpiramo podjetje v Sloveniji in Italiji. Slovenija ima prednost nižjih davkov in hitrejših ter enostavnejše birokracije. »Jezik na čezmejnem območju niti ni glavna ovira. V podjetništvu imamo dva povsem različna pristopa, ki izhajata iz kulturnih in zgodovinskih okoliščin,« je dejal Šik. Slovenski podjetniki potrebujejo strokovno pomoč, saj se s težavo prilagodijo italijanskemu sistemu. Le-tega zaznamuje večji nadzor, začenši s področnimi analizami in količniki, ki marsikomu povzročajo sive lase.

Pa vendar Slovenija, kjer je gospodarstvo v zelo slabem stanju, ni raj za podjetnike. »Slovenija ni ravno prijazna za investitorje, saj ni vse tako poceni. Okoljski predpisi niso tako restriktivni kot v Italiji, gradbenih dovoljenj pa sploh ni lahko dobiti,« je povedala Vesna Kozar. V Sloveniji je ogromno neizterjanih davkov in zdaj pričakujejo, da bodo s cariniki, ki ne bodo več delali na hrvaško-slovenski meji, ustanovili slovensko finančno stražo, ki bi bila gotovo koristna. »V Italiji pa imate socialne zadrage in podjetja, ki so pri nas še v povojih. Trenutno jih je sedem, socialna veja ekonomije se šele razvija,« je dejala Kozarjeva. (af)

Slovenski književniki in italijanska literatura

Krožek za kulturo in umetnost prireja na pobudo prof. Elvia Guagninija posvet o slovenskih pisateljih in pesnikih ter o njihovem odnosu do italijanske književnosti. Srečanje bo danes ob 16.30 v konferenčni dvorani državne knjižnice na Trgu Papa Giovanni XXIII št. 6 (2. nadstropje). Sodelovali bodo Magda Jevnikar, Marija Kacin, Miran Košuta, Marko Kravos, Miha Obič, Boris Pahor in Tatjana Rojc. Vsak od njih bo s svojega zornega kota in na podlagi lastnih izkušenj obravnaval odnose ter medsebojne vplive med slovensko in italijansko književnostjo, njune podobnosti ter razlike. V predstavitvi posveta med drugim piše, da so razni slovenski pisci večkrat črpali navdih iz italijanskih del. Le-ta so vplivala tudi na filozofski in osebni razvoj tistih avtorjev, ki so že od konca druge svetovne vojne protagonisti slovenskega kulturnega življenja, pri njih pa soočanje dveh kulturnih svetov ne pomeni nasprotovanja, marveč je obogatitev z novimi umetniškimi navdih.

Predstavitve Marušičeve knjige Sosed o sosedu

V Narodnem domu bodo jutri ob 17.30 predstavili knjigo Branka Marušiča Sosed o sosedu-Prispevki k zgodovini slovensko-italijanskega sožitja. Zgodovinar Branko Marušič se je skozi svojo dolgoletno raziskovalno kariero z veliko predanostjo posvečal zgodbam ljudi, ki so zaznamovali naš prostor in čas. Dokaz tega je tudi knjiga Sosed o sosedu, ki pripoveduje o stikih med intelektualci slovenskega in italijanskega prostora v obdobju od polovice 19. stoletja do prve svetovne vojne. V svoji knjigi je avtor posebno pozoren na medčloveške odnose in, kot je v svoji spremni besedi poudarila dr. Milica Kacin Wohinz, »gre v tem delu prej za kulturne kot za politične stike med sosedi. Čeprav sta v mednarodnih odnosih vedno navzoča tako konfliktnost kot sožitje, le skrajnim nacionalizmom na obeh straneh bolj ustreza besedovanje o nesporazumih kot o sožitju«. Knjigo je izdalo Založništvo tržaškega tiska, na predstavitvi pa bo pogovor z Marušičem vodila knjižna urednica Nadja Roncelli.

Selekcija za dve delovni mesti za določen čas

Pokrajinska uprava obvešča, da bo v ponedeljek, 27. maja, in v torek, 28. maja, mogoče vložiti prošnje za sodelovanje na selekciji za dve mesti tajnika oz. tajnice na sedežu Inštituta Rittmeyer. Inštitut bo sprejel v službo za šest mesecev dve osebi z dobrim znanjem angleškega jezika, ki sta večji uporabi računalnika. Prošnje bo mogoče vložiti v pokrajinskem uradu za zaposlovanje (Kapucinsko stopnišče št. 1) v ponedeljek in torek med 9.15 in 12.45. Selekcije bodo opravili naknadno na sedežu inštituta na Miramarskem drevoredu št. 119. Predvideni sta dve 6-mesečni part-time pogodbi (90% in 50%), in sicer od 5. junija oz. od 5. julija.

Kako je z internetom?

V veliki dvorani muzeja Revoltella (Ul. Diaz št. 27) bo danes ob 18. uri javna konferenca o stanju svetovnega spleta, na kateri bodo predstavili prireditev z naslovom »State of the Net«, ki bo v Trstu 31. maja in 1. junija. Prireditve se bodo udeležili izvedenci iz Italije in iz tujine, sodelovala pa bosta tudi tržaški župan Roberto Cosolini in marketinški direktor deželne agencije TurismoFVG Alessandro Gaetano.

ŽELEZARNA - Fim in Uilm

Ni več časa!

Poziv sindikatov institucijam in politikom

Časa za rešitev vprašanja proizvodne preobrazbe škedenjske železarnice je vedno manj. Zato je nujno, da lokalne uprave oziroma institucije in politične sile ukrepajo in se zavzamejo, da se proizvodnja ne ustavi, dokler ne bo usoda tovarne in delavcev točno določena (izredni komisar skupine Lucchini Piero Nardi je namreč povedal, da bo zagotovil delovanje železarnice do junija). Polega tega mora nova deželna vlada čim prej sklicati deželno omizje o železarni z namenom izdelave programskega sporazuma.

To sta poudarila pokrajinska tajnika sindikatov kovinarjev Fim-Cisl in Uilm-Uil Umberto Salvaneschi in Antonio Rodà včeraj na tiskovni konferenci, na kateri so želeli opozoriti na dejstvo, da je konec dejavnosti tovarne v Škednju vedno bližji. Srečanja sta se udeležila tudi tajnik panožnega sindikata Faims Cristian Prella in predstavnik enotnega sindikalnega predstavništva zaposlenih v železarni Rsu Franco Palman. Stanje je namreč zelo hudo, so povedali: delavci gredo v bistvu vsak dan na delovno mesto in ne vedo, kaj se bo zgodilo naslednji dan. Zato morajo lokalne uprave takoj ukrepati, sicer se bo položaj še zaostрил.

Pobuda sindikatov Fim-Cisl in Uilm-Uil je bila tudi odgovor na javno srečanje o železarni, ki ga je priredil v ponedeljek popoldne sindikat kovinarjev Fiom-Cgil. Če ni drugih alternativ, je povedal predstavnik tajnik Fioma Stefano Borini, je na območju železarnice še mogoča železarska dejavnost, seveda ob upoštevanju okolja in v znamenju sodobnih tehnologij. Salvaneschi je dejal, da so Fim in drugi sindikati drugačnega mnenja, ker bi to zahtevalo ogromno denarja. Že jutri bo vsekakor na pristojnem ministrstvu v Rimu zasedalo državno omizje, posvečeno tej panogi, srečanja pa se bodo udeležili predstavniki bodisi državnih kot tržaških sindikatov Fiom, Fim in Uilm. Omizje bo pokazalo, kaj namerava storiti italijanska vlada za razvoj tega sektorja. Poleg tega nameravajo sindikati pritisniti na ministra za gospodarski razvoj Flavio Zanonata. Ta je zagotovil, da bo Rim vključil železarno na seznam kriznih industrijskih območij. Po zadnjih vesteh je malo verjetno, da bo vladi uspelo izdati poseben odlok. Zato bodo skušali ukrepati prek spremembe zakonskega odloka št. 83/2012, v okviru katerega so že vključili na seznam tovarno v Piombinu.

A.G.

NABREŽINA - Vzdrževalna dela na dveh mostovih

Ribiška pot zaprta

Dela naročila družba italijanskih železnic - Bodo do petka končana?

Dela na mostu čez železniško progo Trst-Opčine

KROMA

Nabrežinec Aleš Pertot je pretekli teden preko pisma uredništvu opozoril na zaprtje Ribiške pešpote, ki pelje iz kraške vasi v nabrežinski breg vse do obale »pri Čupah«. Pešpot že na začetku (iz smeri Nabrežina) zapirajo kovinske ograje. Namestilo jih je podjetje Ivecos iz Vittoria Veneta, ki mu je družba Državnih železnic dala v zakup vzdrževalna dela na dveh mostovih nad železnico: nad progo Trst-Opčine in nad progo Trst-Benetke.

Odredbo za zaprtje Ribiške pešpote je - na zahtevo Državnih železnic - izdala devinsko-nabrežinska občina. To je bilo dolžnostno dejanje: zaprtje je bilo potrebno za zagotovitev varnosti na območju vzdrževalnih del.

V odredbi je zapisano, da bo pešpot zaprta »od 24. aprila do 24. maja in vse do zaključka del«. V bi-

stvu bi morale podjetje Ivecos opraviti vsa potrebna dela v enem mesecu. Na ta način bi bila nevšečnost zaradi zaprtja pešpote časovno omejena, pred začetkom poletne, kopalne sezone bi bila pešpot spet odprta.

V ponedeljek dopoldne sta na območju prvega mostu (čez progo Trst-Opčine) delovala delavca s kopalnikom. Podjetje je pripeljalo tjakaj kompresor, ki pa je očitno že opravil svoje. Na mostu je bilo videti, da so bile nameščene nekatere cevi, ne kaže pa, da bi lahko poseg končali do petka, 24. maja.

Po vsej verjetnosti se bodo dela zavlekla, s čemer se bodo podaljšale tudi nevšečnosti domačinov zaradi zaprtja pešpote. Ob tem verjetno ne bi bilo napak, ko bi domača krajevna uprava poslegla pri Državnih železnicah, da bi podjetje pohitelo z delom.

M.K.

ŠKEDENJ - Na pobudo domačega kulturnega društva Ivana Grbca

Ženske zapele veselo

Ženska pesem (ob spremljavi citer) v Škedenju

KROMA

Kislo vreme je v nedeljo še pred večerom mesto prepustilo prijetnemu soncu, ki je pokukalo izza oblakov in nemudoma priklicalo veselo vzdušje. Zanj je sicer v Škedenju že poskrbela pesem, saj so se v domačem društvu Ivana Grbca zbrale številne pevke na devetem srečanju ženskih pevske zborov Zapojmo si pesem veselo. Srečanje so si omislile ustanoviteljice škedenjskega zboraavnega leta 1985 z željo, »da bi stkale prijateljstvo med dobro mi-

slečimi ženskami, ki rade in z veseljem pojejo,« je uvodoma dejala predsednica društva Lojzka Umari. Po osmih letih uspešnega prepevanja pa je revija zamrla, ker so utihnili skoraj vsi ženski zbori. Škedenjske pevke pa so znane po vztrajnosti, tako so po devetnajstih letih obudile to prijetno pevsko druženje. Občinstvu, ki je do kraja napolnilo dvorano v Škedenjski ulici, so se predstavile pevke Ženskega pevskega zbora Prosek-Kontovel pod vodstvom

Marka Štoke, klapa Ženska Kompanija Frigate iz Dekanov z dirigentom, priznanim primorskim glasbenikom Mariom Pretvarjem, domače pevke Ženskega pevskega zbora Ivan Grbec pod taktirko Silvine Dobrilla in pa citrarka Maruša Pišljari, ki je obenem tudi spremljala škedenjske pevke.

Veselo razpoloženje se je nadaljevalo tudi po koncertu na dvorišču, kjer so se sodelujoči zbori in občinstvo zaklepetali ob pogrnenih mizah.

PROSEK - V domačem kulturnem domu

Pomladni koncert

Nastopili so pevski zbor Vasilij Mirk, ženski pevski zbor Prosek-Kontovel in Godbeno društvo Prosek

Na Pomladnem koncertu je zapel tudi ženski pevski zbor Prosek-Kontovel

KROMA

Kulturni dom na Proseku je preteklo nedeljo gostil tradicionalni Pomladanski koncert, ki ga že šest let zapored prireja Godbeno društvo Prosek. Občinstvu, ki je napolnilo dvorano, so se na odru predstavili tri domači glasbeni sestavi, in sicer moški pevski zbor Vasilij Mirk, ženski pevski zbor Prosek-Kontovel in Godbeno društvo Prosek.

Prvi so nastopili domači pevci, ki so tokrat izjemoma pod vodstvom Aljoše Starca „pomlad pozdravili“ z izborom štirih pesmi v priredbi znanih slovenskih skladateljev.

Za njimi so na oder stopila dekleta domačega zbora, ki so se s pesmijo pod taktirko Marka Štoke želela pokloniti mesecu maju – to je mesecu cvetja in ljubezni.

Zadnji so se seveda predstavili prireditelji. Proseška godba je pod vodstvom Iva Bašiča postregla z generalko pred skorajšnjim odhodom na pomembno tekmovanje. Proseški godbeniki se bodo namreč v soboto, 25. maja, udeležili 33. tekmovanja slovenskih godb v drugi težavnostni stopnji v Zalcu pri Celju.

Udeleženci so vse tri nastopajoče nagradili z zasluženim aplavzom.

Včeraj danes

Danes, **SREDA, 22. maja 2013**
MILAN

Sonce vzide ob 5.27 in zatone ob 20.37
- Dolžina dneva 15.10 - Luna vzide ob 17.31 in dneva ob 3.29

Jutri, **ČETRTEK, 23. maja 2013**
ŽELJKO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16,7 stopinje C, zračni tlak 1014,6 mb ustaljen, vlaga 63-odstotna, veter 8 km na uro jugo-vzhodnik, nebo spremenljivo, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,5 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, **25. maja 2013**
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Garibaldijev trg 4 - 040 368647, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Lungo-

mare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Garibaldijev trg 4, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 16 - 040 364330.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Danes praznuje 80 let naš dragi

Ladi
iz Doline.

Iskreno mu čestitamo in želimo še veliko zdravja in sreče
vsi domači

Danes slavi visoki življenjski jubilej

Ladi Kocjan

Še veliko zdravih in srečnih dni v krogu svojih dragih mu želijo

pevci MPZ in odborniki KD
V. Vodnik

U Gurnji vasi v Saležu se je rodila

Michelle Budin

Niki in Mileyn sta vesela, čestitamo staršem Andreju in Denise

Žarko Vanda Aleksij in Tajrim

Čestitke

Lara je bratca **TADEJA** dobila in z njim bo veselje delila. Mami Mojci in tatku Zoranu čestitamo, malemu Tadeju vso srečo v življenju želimo. Stanjevi.
Niki in Mileyn družbo imata, novorojenke se veselita še mama in tata. Mali **MICHELLE** voščimo polno sreče, zdravja in veselja, to najina največja je želja. Nicole in Eva.

Kino

AMBASCIATORI - 15.50, 17.55, 20.05, 22.15 »Fast & Furious«.
ARISTON - 16.30, 18.45 »Treno di notte per Lisbona«; 21.00 »The parade«.
ARISTON DEI FABBRI - 18.45, 21.00 »Frankenstein Junior«.
CINECITY - 16.20 »I Croods«; 16.30, 17.00, 18.40 »Epic«; 21.40 »Epic 3D«; 20.15 »Reincarnated«; 16.15, 19.00, 21.45 »La grande bellezza«; 22.00 »La casa«; 16.30, 19.05, 21.40 »Iron Man 3«; 18.25 »Hansel & Gretel - Cacciatori di streghe«; 16.15, 17.40, 19.00, 21.45 »Il grande Gatsby«; 20.30 »Il grande Gatsby 3D«; 16.30, 17.40, 19.05, 20.40, 21.40 »Fast & Furious«.
FELLINI - 17.00, 20.20 »Miele«; 18.30, 22.00 »Confessions«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.50, 21.15 »Il grande Gatsby«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 19.00, 21.30 »La grane bellezza«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »A lady in Paris«.
KOPER - PLANET TUŠ - 17.30 »Dvigni«; 17.20 »Iron Man 3«; 20.10 »Iron Man 3 - 3D«; 15.10 »Krudovi 3D«; 16.15 »Ljubimci nad oblaki«; 18.50 »Stranski učinki«; 16.50 »Vaje v objemu«; 21.10 »Velika poroka«; 15.25, 18.20, 20.00 »Veliki Gatsby 3D«; 15.30 »Zambezia«; 20.45 »Zlobni mrtveci«; 18.05, 20.05 »Zvezdne steze: V temo«; 17.15, 21.15 »Zvezdne steze: V temo 3D«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45 »I Croods«; 18.20, 20.15, 22.15 »Effetti collaterali«; Dvorana 2: 16.30, 20.00, 22.15 »Iron Man 3«; 18.30 »La casa«; Dvorana 3: 17.00, 19.30, 22.00 »Il grande Gatsby 3D«; Dvorana 4: 16.40 »Kiki consegne a domicilio«; 18.15, 20.00, 21.45 »Viaggio sola«.
SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.40 »Il grande Gatsby«; Dvorana 2: 17.20, 21.00 »La grande bellezza«; Dvorana 3: 18.10, 21.30 »Il grande Gatsby 3D«; Dvorana 4: 17.30, 19.50, 22.15 »Fast & Furious«; Dvorana 5: 17.30, 20.00 »Miele«; 22.00 »Mi rifaccio vivo«.

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

27-LETNIK išče delo. Tel. št.: 338-4966680 ali 040-910393.

DAJEM na razpolago 400 trt in dve zemljišči v Podlonjerju, za pridelavo zelenjave. Tel. 040-576116.

DELNO OPREMLJENO STANOVANJE dajemo v najem v Križu. Poklicati ob večernih urah tel. št.: 040-220729.

GOSPA z izkušnjami pomaga ostarelim, tudi 24 ur dnevno. Tel. št.: 320-0265573.

IZKUŠENA in delavna gospa išče delo kot družinska pomočnica ali za nego ostarelih oseb. Tel. 333-6644567.

IŠČEM DELO kot hišna pomočnica ali pomoč ostarelim osebam 24 ur dnevno. Tel. 329-6055490.

PODARIMO mlade mucke. Tel. št.: 040-213996 (v popoldanskih urah).

PRODAM Pando 4x4, letnik 2005, cena po dogovoru. Tel. št.: 040-9220183 (ob uri obedov).

PRODAM volneni žimnici. Tel. št.: 347-8111649.

RESNA GOSPA srednjih let, z izkušnjami, nudi pomoč družini pri čiščenju, likanju, oskrbi starejših, za največ 8 ur dnevno. Zainteresirani naj pokličejo tel. št. 328-9486440.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta odprla osmico v Mavhinjah. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-299442.

IGOR CACOVICH je odprl osmico v društvenih prostorih v Lonjerju. Toplo vabljeni!

NA KONTOVELU pri Kndletvih sta odprla osmico Vasilij in Jasna. Vabljeni! Tel. št.: 040-225887.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14. Tel. 040-208553.

SAVRON ROBERTO je odprl osmico v Zgoniku. Pričakuje vaš obisk. Tel. št.: 347-2511947.

V PRAPROTU 15 je odprl osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel. 349-3857943.

ZORAN je odprl osmico v Ricmanjih.

Loterija 21. maja 2013

Bari	43	42	61	77	90
Cagliari	18	15	69	81	16
Firence	21	34	67	88	53
Genova	32	55	58	76	24
Milan	80	60	35	58	56
Neapelj	82	61	83	27	3
Palermo	85	39	55	52	84
Rim	77	22	39	41	20
Turin	28	69	39	11	86
Benetke	56	14	51	8	75
Nazionale	31	55	40	68	81

Super Enalotto Št. 61

6	32	48	53	54	87	jolly63
Nagradni sklad	1.706.465,28 €					
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot	32.767.069,41 €					
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €					
5 dobitnikov s 5 točkami	51.193,96 €					
602 dobitnikov s 4 točkami	450,61 €					
25.749 dobitnikov s 3 točkami	20,47 €					

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
3 dobitniki s 4 točkami	45.061,00 €
88 dobitnikov s 3 točkami	2.047,00 €
1.802 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
11.882 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
27.279 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
in SNG Drama Ljubljana
Osnovni abonmajski program

Peter Handke
ŠE VEDNO VIHAR
 režiser:
 Ivica Buljan

Danes, 22. maja 2013 ob 19.30
 (abonmajska premiera- red A)
 v četrtek, 23. maja ob 19.30 – red K
 v petek, 24. maja ob 19.30 (premiera –red A)
 v soboto, 25. maja 2013 ob 19.30 – red B
 v nedeljo, 26. maja 2013 ob 16.00 – red C
 (z avtobusnim prevozom za abonente)
 v ponedeljek, 27. maja 2013 ob 19.30 – red T
 v torek, 28. maja 2013 ob 19.30 – red F

V veliki dvorani SSG, na tribuni z občinstvom na odru, rezervacija je obvezna

Vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi

Blagajna Slovenskega stalnega gledališča je odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in eno uro in pol pred začetkom predstave.
 Tel. št. 800214302 (brezplačna)
 ali 040 362542
 www.teaterssg.com

uvodno srečanje ob slovenski praznovdvi predstave ŠE VEDNO VIHAR Petra Handkeja

SLOVENIJA, SLOVENCİ IN SLOVENSTVO V OPUSU PETRA HANDKEJA
 Gost srečanja: **FABJAN HAFNER**
 Moderatorica: **MARTA VERGINELLA**

Danes, 22. maja, ob 18. uri
 v foyerju parterja
 Slovenskega stalnega gledališča v Trstu
VSTOP PROST

Šolske vesti

OTROŠKE JASLI MAJA, Repen 130 - če želiš, da bo tvoj otrok preživel poletne počitnice v objemu narave pod borovim gozdičkom, v vrtu s sadnim drevjem in cvetjem, obišči naš vsak dan od 7.30 do 16.00 ali pa pokliči tel. št.: 040-327522, 340-4022209.

OBČINA DOLINA obvešča, da so do petka, 31. maja, odprta vpisovanja za koriščenje šolskih kosil in predhodne prijave za koriščenje storitve občinskega šolskega prevoza v š.l. 2013/14. Obrazci so na razpolago na www.sandorligo-dolina.it in morajo biti predloženi na protokol od ponedeljka do petka, od 8.30 do 12.15 in ob ponedeljkih in sredah, od 14.30 do 16.45. Pojasnila na tel. št. 040-8329 239/281, faks 040-228874 (Urad za izobrazbo in šolske storitve) ali scuole-solstvo@sandorligo-dolina.it.

Izleti

SKUPINA 35-55 - SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da izlet »Zeleni Zagreb in razstava Picasso« odpade.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi 25. maja v London za 4 dni z letalom iz Brnika. Prijave in informacije na tel. 00386-31372632 (Metka).

POZOR, POZOR! AŠD SK Brdina organizira 9. junija enodnevni izlet v Gardaland. Vpisovanja ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentabrska ul. 38, do 27. maja, od 20. do 21. ure. Informacije na tel. 335-5476663 (Vanja).

V SOBOTO, 1. JUNIJA, se bomo podali v Maribor na grob blaženega škofa A.M. Slomška in v baziliko Marije, Matere Usmiljenja. Spremljal nas bo Pavel Goja. Vpis in informacije na tel. št. 347-9322123 (s. Angelina).

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi v Skandinavijo do Nordkappa od 22. junija, za 11 dni. Vse informacije in prijave na tel. (00386) 41800938 (Ana).

Obvestila

OBČINI ZGONIK IN REPENTABOR vabita vse mlade od 16. do 35. leta, da se udeležijo predstavitev projekta »Obrtni poklici preteklosti za podjetništvo prihodnosti«. Predstavili se bodo obrtniki, ki se

ukvarjajo z obdelavo kamna, lesa in pridelavo piva. V projektu sta predvidena strokovni tečaj in delovna praksa. Srečanje bo potekalo v prostorih Krd Dom Briščiki, Briščiki 77, danes, 22. maja, ob 17.30.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da bo urad v Trstu zaprt od danes, 22., do vključno 24. maja. Uradi bodo ponovno odprti 27. maja v Ul. Coroneo 19.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizira brezplačna srečanja s psih. dr. Ingrid Bersenda v okviru tedna psihološkega dobrega počutja: v petek, 24. maja, ob 18.00 na temo »Izboljšaj odnos s svojim telesom tako, da se boš dobro počutil« v Ul. Canova 15. Skupaj s kolegico Segato bosta predavali tudi v četrtek, 23. maja, ob 18.00 v Padovanskem družinskem centru v Ul. XX Settembre 37 na temo »Od para do družine«. Tel. 320-7431637 (Ingrid).

RAJONSKI SVET za Zahodni kras se bo sestel v četrtek, 23. maja, ob 20. uri na svojem sedežu (Prosek št. 159).

STRANKA SLOVENSKA SKUPNOST sklicuje v četrtek, 23. maja, ob 20. uri sejo deželne sveta, ki bo potekala v dvorani KD Igo Gruden v Nabrežini. Toplo vabljeni vsi kandidati SSK na letošnjih deželnih volitvah.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v petek, 24. maja, ob 18. uri v Baru v Razdrtem predavanje »Katarina Šabić: Madagaskar«. Po predavanju pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni luni na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti. Dušan: (+38) 670407923.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE prireja 51. praznik češenj od petka, 24. do ponedeljka, 27. maja, v Mačkoljah, na prireditvenem prostoru »Na Metežici«. Program: v petek, od 20.00 dalje ples s skupino Alter Ego; v soboto, od 20.00 dalje ples s skupino 3 Prašički; v nedeljo, od 18.00 dalje zabavna glasba godbe Sveti Anton, od 20.00 dalje ples s skupino Kraški muzikanti; v ponedeljek, od 20.00 dalje ples z Ansambлом Nebojsa. Odprtje kioskov: vsak dan ob 18.00, v nedeljo ob 16.00. Priručno vabljeni!

TEDEN PSIHOLOŠKEGA DOBREGA POČUTJA - Dan odprtih vrat z brezplačnim svetovanjem in informiranjem v skupnih prostorih na Opčinah, bo v petek, 24. maja. Dostop možen s predhodno telefonsko najavo ali direktno na licu mesta - Dunajska cesta 8-12 (od 9. do 13. ure logopedinja Miriam Kandut, tel. 347-8204897, od 9. do 17. ure psihologinja in psihoterapevtka Martina Flego, tel. 347-0157118 in Jana Pečar, tel. 328-3572108, od 11. do 16. ure psihomotricistka Loredana Kralj, tel. 380-3224745).

TEDEN PSIHOLOŠKEGA DOBREGA POČUTJA - Sklad Mitja Čuk organizira brezplačna srečanja do petka, 24. maja, s psihologinjo-psihoterapevtko dr. Roberto Sulčić (tel. št. 349-3595560) na sedežu Sklada, Proseška ul. 131. Vabljeni!

TEDEN PSIHOLOŠKEGA DOBREGA POČUTJA: pod pokroviteljstvom zbornice psihologov FJK bo psihoterapevt dr. Iztok Spetič do petka, 24. maja, na razpolago za brezplačno svetovanje za otroke, najstnike, družine in odrasle. Zainteresirani naj se javijo na tel. št. 366-3625523 ali na iztok.spetic@tin.it.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v soboto, 25. maja, gobarski dan na Razdrtem. Ob 9. uri bo odhod na gobarjenje pod strokovnim vodstvom g. Slavka Šeroda, ob 13. uri bo otvoritev gobarske razstave v prostorih Bar Nanos (Razdrto) in v istih prostorih predavanje: »G. Slavko Šerod - Pomen gob« ob 18. uri. Dušan: (+38)670407923.

DRUŠTVO SLOVENSKIH ČEBELARJEV - TRST razpisuje natečaj za izdelavo društvenega grba-slikovnega logotipa. Vabljeni so dijaki slovenskih šol, grafiki in slikarji, ki imajo posluh in razumevanje do čebelarstva. Likovna dela naj imajo format 15x20 cm ali A4, tehnika je prosta. Svoje izdelke pošljite do 25. maja na naslov predsednika društva: Novak Danijel, 34018 Dolina, Mačkolje 129. Na podlagi ocen strokovne žirije bodo prvi trije izdelki nagrajeni s sladkimi dobrotami iz čebeljega panja.

OŠ FRANA MILČINSKEGA, s sodelovanjem NSS Cirila in Metoda s Katinare, organizira srečanje s psihologom Danilom Sedmakom in gospo Floriano Stefani v ponedeljek, 27. maja, ob 11. uri v Lonjerskem društvu. Gosta bosta predstavila knjigo Jadranska oaza. Toplo vabljeni!

ZELENJAVNE JEDI, recepti za vse okuse in ne samo za vegetarijance: 12-urni kuharski tečaj na Ad formandum bo potekal ob ponedeljkih od 27. maja, v Gostinskem učnem centru na Fernetičih. Info na tel. 040-566360, Ul. Ginnastica 72, ts@adformandum.org.

TEČAJ O PRIPRAVI SLADIC: 12-urni tečaj bo potekal vsak torek od 17.30 do 21.30; prvo srečanje: 28. maja. Info: Ad formandum (Ul. Ginnastica 72, tel. 040-566360, ts@adformandum.org).

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji ZSKD bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rtiču. Rok prijave zapade 30. maja. Informacije na tel. št. 040-635626.

AŠZ SLOGA IN ZŠSDI prireja odbojarski kamp za najmlajše (letniki 2001 in mlajši) od ponedeljka, 17., do srede 26. junija. Informacije in prijave na: sloga.info@gmail.com ali na ZŠSDI (tel. 040-635627; urnik: 8.00-14.00) do petka, 31. maja.

UPRAVA OBČINE DEVIN NABREŽINA prireja od 1. julija do 2. avgusta poletno središče za otroke, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovno šolo. Prijavnice so na razpolago v občinskem Uradu za šolstvo in občinski knjižnici v Nabrežini št. 102. Izpolnjeno prijavnico je treba oddati v zgoraj omenjenih uradih do petka, 31. maja. Informacije na tel. 040-2017370.

JADRALNI KLUB ČUPA, pod pokroviteljstvom ZŠSDI, organizira štiri 10-dnevne jadrane tečaje na optimistih. Namenjeni so osnovnošolcem, ki znajo plavati, poskrbljena jadrnica, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v FIV. Odvijajo se od ponedeljka do petka 9.00-17.00: prvi 10.-21. junij; drugi 24. junij-5. julij; tretji 8.-19. julij; četrti 22. junij-2. avgust. Omejeno število mest. Vpisovanja in informacije: tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00 in ob sobotah 16.00-18.00 na sedežu v Sosljanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

TENIŠKA SEKCIJA pri AŠZ Gaja organizira od 10. do 28. junija ciklus začetniških in nadaljevalnih tečajev za osnovno in srednješolce. Informacije in prijave na tel. št. 389-8003486 (Mara) ali na tenis-gaja@yahoo.it.

TPK SIRENA IN ZŠSDI organizirata, od 10. junija do 27. julija, jadrane tečaje namenjene otrokom od 6. do 12. leta. Info: tajništvo pomorskega sedeža, Miramarski drevored 32, ob ponedeljkih 9.00-12.00 ter ob sredah in petkih 18.00-20.00; tel. 040-422696, info@tpkcntsirena.it; www.tpkcntsirena.it.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 14. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v domu Brdina na Opčinah, Proseška ul. 109, 18. redni volilni občni zbor. Vljudno vabimo vse člane, da se občnega zbora udeležite.

SKLAD MITJA ČUK - Poletne dejavnosti pri Skladu Mitja Čuk: Poletni center Kratkohlačnik od 1. do 26. julija. Prijave do 14. junija po tel. št. 040-212289, od ponedeljka do petka od 10. do 14. ure.

TABORNIKI RMV vabijo vse starejše in bivše člane Rodu na srečanje Nazaj v taboriški raj 2013. Taborili bomo v kraju Kred pri Kobaridu od petka, 26. do nedelje, 28. julija. Prijave zbiramo do 15. junija. Dodatne informacije in prijavnice lahko zaprosite po elektronski pošti tabornikiraj@gmail.com ali na telefonskih številkah 3394120280 (Andrej) in 3355316286 (Veronika).

JADRALNI KLUB ČUPA organizira štiri 5-dnevne tečaje jadrnanja za srednješolce na jadrlnih deskah ter na jadrnicah tipa o'pen bic in FIV 555. Potekajo od ponedeljka do petka 13.00-18.00: prvi 17.-21. junij; drugi 1.-5. julij; tretji 15.-19. julij; četrti 29. junij-2. avgust. Omejeno število mest. Vpisovanja in informacije: tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00 in ob sobotah 16.00-18.00 na sedežu v Sosljanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

Prireditve

PREDAVANJE »Stres in anksioznost z vidika kognitivno-vedenjske terapije« psihologinje in psihoterapevtke Dr. Samuele Bandi, v okviru Tedna psihološkega dobrega počutja, bo danes, 22. maja, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Franciška, 20. Zainteresirani, ki se želijo do 26. maja naročiti na brezplačen psihološki razgovor, lahko pokličejo na tel. 329-7923539.

TRŽAŠKA KNJIGARNA, MLADIKA IN ZTT vabijo danes, 22. maja, ob 10. uri na Kavov razstavo Nivee Mislei »Bakreni odsevi«. Z umetnico se bo pogovarjal Deziderij Švara.

DOKUMENTARNI FILM o Aleksandrinhah: v sklopu Svetovnih dnevov slovenskega dokumentarnega filma bomo predvajali film v četrtek, 23. maja, ob 17.00 na Višoki šoli modernih jezikov za tolmače in prevajalce. Ul. Filzi 14/3. nadstropje, predavalnica S3. Vabljeni!

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, vabi v četrtek, 23. maja, ob 20. uri na zaključni nastop solistov Glasbene Kambrce. Klavirska spremljava Beatrice Zonta.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA vabi na srečanje z zgodovinarjem Brankom Marušičem v četrtek, 23. maja, ob 17.30 v Narodnem domu. V pogovoru z Nadio Roncelli bo predstavil svojo knjigo Sosed o sosedu.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO Trst-Gorica-Videm in Slovenska Prosveta vabita na celodnevni simpozij ob 100-letnici rojstva prof. Martina Jevnikarja. Študijsko srečanje bo potekalo v dvorani ZKB na Opčinah v petek, 24. maja, s pričetkom ob 9.30.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 24. maja, ob 20. uri na »Rdeči večer«. V Kraški hiši bo gost pesnik Marko Kravos z jubilejnim izborom poezije »V kamen, v vodo«. Umetniški dogodek bodo ob pesniku soustvarjali Tinkara Kovač z uglasbitvami, urednica MK Nela Malečkar in argentinski književnik Juan Octavio Prenz. V teku večera bo tudi odprtje razstave slik in male plastike Klavdija Palčića »Veter v (šk)oljki«, hommage Marku Kravosu. Priručno vabljeni!

KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA iz Trsta vabi v soboto, 25. maja, v župnijsko dvorano pri cerkvi v Špetru na izročitev 25. Nagrade Dušana Černeta msgr. prof. Marinu Qualizzi. Na sporedu bodo tudi nastop zbora Rečan z Les, slavnostni govor Giorgia Banchiga in predstavitev knjige Zvestoba vrednotam - Podoba Dušana Černeta in po njem poimenovanih pobud. Začetek ob 20. uri.

MOŠKA VOKALNA SKUPINA LIPA vabi v športni center Zarja v soboto, 25. maja, ob 20.30 na 9. revijo moških vokalnih skupin in zborov »Fantje pojejo na vasi«. Nastopajo: MoVS Lipa - Bazovica, MoPZ Kraški dom - Repentabor, Oktet Aljaž - Sv. Anton, Prade, Dekani, Slov. vok. skupina 4GIVEN - Štajerska. Vstop prost.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi v nedeljo, 26. maja, ob 18. uri v rojansko dvorano, Ul. Cordaroli 29, na ogled otroške igre »Jurček« v izvedbi Slovenskega odra in režiji Lučke Susić. Pred pričetkom bo slovesno poimenovanje pevске sobe po msgr. Stanku Zorku.

GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMA IZ TREBČ ob praznovanju 100-letnice godbe vabi na koncerte na vrtu ljudskega doma v Trebčah. Program: nedelja, 26. maja, ob 17. uri Pihalni orkester Sobot in Godbeno društvo Nabrežina; sobota, 8. junija, ob 20. uri Pihalni orkester Ricmanje, Pihalni orkester Ilirska Bistrica in Pihalni orkester Divača; sobota, 15. junija, ob 20. uri Godbeno društvo Prosek in Pihalni orkester Kras Doberdob; nedelja, 30. junija, ob 20. uri Jubilejni Koncert Godbenega društva Viktor Parma.

OTROŠKA DRAMSKA SKUPINA BREG vabi v nedeljo, 26. maja, ob 17.30 v Kulturni dom v Lokev na ogled glasbene igre »Večerne pravljice Ole-Lu-Oieia«. Glasba A. Puric, režija B. Hrvatič.

DSI vabi v ponedeljek, 27. maja, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3, na večer s Samom Pahorjem. Govoril bo na temo »Vincenc Franul - kulturni in politični problem«. Začetek ob 20.30.

GLASBENA MATICA vabi na zaključni akademiji: v ponedeljek, 27. maja, (solisti in komorne skupine) in v sredo, 29. maja, (solisti in komorne skupine s poklonom nagajencem) ob 20.30 v baziliki Sv. Silvestra v Trstu.

ZTT vabi na predstavitev knjige »Dotiki pokrajine«. Avtorja Igor Škamperle in Igor Mezgec se bosta z bralci srečala v Tržaški knjižarni v torek, 28. maja, ob 17.00. Literarni večer se bo nadaljeval ob 20.00 na Krasu, pri Davidu in Martini, Volčji Grad 54, kjer se bodo pridružili tudi člani skupine Trobinova s krajšim koncertom.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU vabi v sredo, 29. maja, ob 18.00 na predstavitev pobude »Primorci beremo«. Projekt bo predstavila Ksenija Majovski. Vabljeni!

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v sredo, 29. maja, ob 20. uri na koncert »Na zdravje, Maestro!« ob 80-letnici skladatelja in zborovodje Adija Daneva. Sodelujejo: MePZ Barkovlje, Glasbena Kambrca in MePZ F.B. Sedelj iz Števerjana. Vodi Aleksandra Pertot.

FOTOVIDEO TS 80 vabi na ogled fotografske razstave Markota Civardija in Mišo Zidariča v gostilni v Gabrovici s temo »Women front/back«. Odprta bo do konca maja.

ANPI-VZPI: Razstava Ko je umrl moj oče- risbe in pričevanja otrok v italijanskih taboriščih je na ogled do 2. junija v Skladišču idej - Magazzino delle Idee (vstop prost). Urnik: torek, sredo, petek 10.00-13.00, četrtek 10.00-13.00 in 15.00-17.00 (31. maja, 1. in 2. junija 10.00-13.00 in 16.00-20.00).

V MUZEJU PARENZANA V IZOLI (Ul. Alme Vivode 2) je do konca maja odprta razstava o oblačilni kulturi v teh krajih v začetku 20. stoletja, na kateri razstavlja svoje lutke tudi Danila Tuljak Bandi iz Doline. Urnik razstave: ob četrtek, petkih in sobotah od 16.00 do 19.00, ob nedeljah od 10.00 do 12.00.

BALETNO DRUŠTVO DIVAČA vabi v nedeljo, 2. junija, ob 18. uri v Kosovelov dom v Sezani na Baletno revijo na Krasu »Iz plesa v pravljico«. Vabljeni vsi, ki imate radi umetnost skupaj s svojimi najmlajšimi, ki bodo uživali v čarobnosti baletnih korakov, kostumov in pravljicnih bitij.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus vabi na predavanje Pravice težkega bolnika in vloga podpornega upravitelja v ponedeljek, 3. junija, ob 17.30 v dvorano Baroncini, Ul. Trento 8, Trst. Predaval bo prof. civilnega prava na tržaški univerzi Paolo Cendon.

ENOTEKA V ZGONIKU: do 16. junija bodo razstavljeni umetniška dela fotografa Claudia Saccarija z naslovom »Radici-Korenine«. Kolekcija fotografij ima vlogo reportaže trenutkov, ki jih lahko doživljamo na našem Krasu, to je fotografski dokument naših krajev. Prost vstop. Toplo vabljeni.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Mire Klun daruje Ida Kocijancič 25,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob Mire Klun daruje Nada in Sonja z družino 50,00 evrov za COŠ Fran Venturini.

V spomin na strica Lucianota Kermaca daruje Franko z družino 50,00 evrov za zvonove cerkve sv. Martina v Dolini.

✝ Zapustila nas je

Ludmila Lorenzi

por. Luis

Milka

Žalujoci

hči Fulvia, zet Bruno, vnuka Lorenzo, Elisabetta, sestra Elisabetta s hčerkama Fausto in Vlasto in njunima družinama

Pozdravili jo bomo v soboto, 25. maja, ob 10.00 v ulici Costalunga.

Trst, 22. maja 2013
Pogrebno podjetje Zimolo

DSI - Tokratni ponedeljkov večer posvečen predstavitvi knjige Bernarda Nežmaha Časopisna zgodovina novinarstva

Vsaka veda ima svojo zgodovino, le novinarstvo je (doslej) še nima

»To je iskriva, zanimiva in tehtna knjiga izpod peresa analitičnega in nekonvencionalnega predavatelja novinarstva, ki se obenem s tem poklicem ukvarja že četrto stoletje. Bistvo knjige je prav poseben pristop, saj zgodovina ni pojmovana linearno, temveč se nižje oblike dograjujejo v višje. Avtor se sprašuje o najpomembnejši stvari: kaj pravzaprav počnejo novinarji, to je pisanje in obelodanjanje dogodkov.« Tako je Alenka Puhar, redna gostja Društva slovenskih izobražencev, v nekaj stavkih povzela novo knjigo dr. Bernarda Nežmaha, nekdanjega urednika Mladine in avtorja številnih knjig.

V nasprotju z literarno zgodovino je pri novinarstvu bolj zapleteno, saj starih časopisov nihče ne bere, razen čudakov, je ugotavljala Alenka Puhar. Knjiga se začne z Valentinom Vodnikom in konča leta 1989, ko je propadel sistem komunistične partije. Po obsegu se deli na dve polovici: medtem ko se druga polovica ukvarja samo s tiskom v socialističnem oziroma komunističnem času, je prva polovica osredinjena na čas pred tem. Avtorja zanima predvsem to, kaj vse se v časopisih zamolči. Prav zato je druga polovica knjige bolj zanimiva, ker je prikazano, česa v časopisih ni bilo, saj je režim komunistične partije leta 1945 radikalno spremenil poklic novinarja. Slednji je točno znal, o čem se lahko obveš-

V Peterlinovi dvorani je že drugi ponedeljkov večer zapored tekla beseda o novinarstvu, tokrat bolj o njegovi zgodovini

KROMA

ča in o čem ne. Prav to leto je zaznamovalo pravi polom novinarstva v Jugoslaviji in s tem tudi v Sloveniji.

Po besedah avtorja se mu je ta projekt zdel nemogoč, po drugi strani pa nujen, saj vsaka veda ima svojo zgodovino, le novinarstvo je nima. Zato se je spra-

ševal, kako se formiraš kot novinar. Primarno zato, ker bereš časopise, poslušáš radio in gledáš televizijo, posledično pa opazuješ kolege, kako oni pišejo. Prav zato se obnavlja ista vizija. Tako je Nežmah želel napisati zgodovino novinarstva, ki bi bila bralcu zanimiva: »Ni me zanimal

vrednostni sistem komunizma, a kaj se je po njem zgodilo z novinarstvom.«

Alenka Puhar je opozorila na zanimivost, kako se je nekoč poročalo o nasilni smrti v Jugoslaviji in vzela pod drobnogled dva dogodka, v katera se je Nežmah poglobil. Prvi se je zgodil leta 1928,

ko je takratni srbski poslanec Puniša Račić v Beogradu streljal v narodni skupščini in ustrelil šest opozicijskih politikov. Že pol ure po dogodku je policijski minister prepovedal vsakršno komunikacijo. Kljub temu je Slovenski narod izšel na samo eni strani, na kateri so napovedali, da bodo o dogodku še poročali. Tako so poslali novinarja v Beograd. Tudi v času Račičevega procesa je bil slednji vedno na prvi strani. Drug zanimiv dogodek je bila smrt kralja Aleksandra v Marseillu, ko so v časopisu objavili novico, da se je kralj srečno vrnil s vlakom v Pariz, medtem ko so ga ustrelili v Marseillu. Naslednji dan se sploh niso opravičili za lažno novico.

Govor je tekkel še o cenzuri med drugo svetovno vojno, kako so se ji časopisi upirali in se bojevali za lastno avtonomijo ter o ilegalnih časopisih, ki so izhajali poleg štirih glavnih ljubljanskih. »Slovenski poročevalec in Slovenski dom sta se spopadla glede pobojev in eksekucij VOS-a ter tekmovala v tem: prvi je razkrival, drugi prikrival,« je dejal Nežmah, ki se je še pomudil pri unikatnem ilegalnem časopisu, ki je izhajal v taborišču in urednik katerega je bil Janez Gradišnik. Izhajal je vsakih štirinajst dni in je poročal o dogodkih z veliko mero črnega humorja, s pomočjo katerega so ustvarili distanco do vsakodnevnih krutih dogodkov. (met)

POGOVOR - Predsednik Filatelističnega kluba L. Košir Peter Suhadolc

»Med fašizmom so bili žigi dvojezični, ker poštarji niso poznali novih imen vasi«

Ob priložnosti 60. obletnice delovanja Filatelističnega kluba Lovrenc Košir je na petkovem odprtju razstave filatelije in starih razglednic v Prosvetnem domu na Opčinah na krajši pogovor pristal predsednik društva Peter Suhadolc, ki je sicer redni profesor seizmologije na tržaški univerzi.

Znamke, stare razglednice, poštni žigi in poštna zgodovina niso le kulturna dejavnost, s katero se ukvarjajo ljubitelji različnih vrst filatelije. Predstavljajo namreč zgodovinski in kulturni okvir prostora, na katerega se vežejo, o čemer priča tudi zbornik Veselje s filatelijo, ki je izšel ob letošnji okrogli obletnici in je nadaljevanje zbornika Pol stoletja z znamkami (2003).

Čeprav je bila filatelistična dejavnost nekoč v Trstu zelo pestra, je danes klub Lovrenc Košir v tem prostoru še edino društvo, ki se ukvarja s filatelijo. Kako je pred 60 leti prišlo do zamisli, da bi ustanovili društvo?

Takrat je bila filatelija v Italiji zelo močna dejavnost. Pri nas je bilo nekaj takih, ki so se odločili, da bodo razstavljali v Kopru. Tako so se navdušili in ustanovili društvo, ki je takoj zaživelo. V prvih letih delovanja je štelokrog 50 članov in je bilo tudi ena od ustanovnih članic krovnice organizacije SKGZ.

Filatelije je več vrst. S katero se ukvarja vaše društvo?

V prvi vrsti se ukvarjamo z zbiranjem znamk, žigov in starih razglednic. V glavnem obstajajo tri vrste filatelije: v tradicionalno spadajo znamke, tisk znamk, zobčanje, skratka raziskovanje o znamkah. Poštna zgodovina se ukvarja predvsem z raziskovanjem pošiljk in dokumentov, tematska filatelija pa z znamkami, kuvertami ali drugim poštnim gradivom na temo, ki si jo zbiratelj izbere.

Je danes za zbiratelje iskanje znamk zahtevno?

Peter Suhadolc (v ospredju) med odprtjem razstave na Opčinah

KROMA

Niti ne, danes preko spleta lažje najdeš znamke. Izmenjave in prodaja pa navadno potekajo na večjih razstavah. Njalahje je najti znamke iz lastne države. Vsak od nas zbira npr. vse znamke, ki jih natisnejo v Sloveniji ali Italiji.

Društveni tajnik Igor Tuta je ob pozdravu opozoril, da bi morali imeti tudi danes dvojezične žige (poleg nekaterih priložnostnih žigov s slovenskim napisom, ki jih imamo), kot predvideva zakon o dvojezičnosti. Na razstavi so največ pozornosti pritegnili prav dvojezični žigi iz začetkov prejšnjega stoletja ...

Ko so v času fašizma poitalijančili vse slovenske vasi v naših krajih, je prišlo do zapletov, ker poštarji niso poznali novih imen vasi. Do konca dvajsetih let so bili zato žigi dvojezični, potem pa so popolnoma odstranili slovenska imena. Dvoje-

zičnost je bila zaradi tega zgolj iz praktičnega razloga. Po 1. svetovni vojni so na nemških žigih prav izklesali nemške napise.

Vaš delež na razstavi zaobjema žige okoliških poštarnih uradov tržaške pokrajine (1841-1945) in tematiko potresa. Katere znamke pa najraje zbirate?

Gotovo najraje zbiram znamke, ki zadevajo gorski svet, ker so mi posebno blizu. Nekoč sem bil alpinist ... Danes seveda nisem več. (smeh)

Je filatelija ljubezen, ki se rodi že od malih nog?

Ko je pri nas kdo star 30 let, to pomeni, da je mlad. (smeh) V glavnem se pri filatelistih zanimanje za zbiranje znamk in drugega podobnega gradiva začne pri otroških letih, potem se nekako izgubi. Večina naših članov se je tej dejavnosti ponovno približala v zrelih letih. (bf)

BAZOVICA - To soboto deveta revija

Fantje bodo spet zapeli na vasi

Utrinek iz pretekle izvedbe priljubljene pevske prireditve

ARHIV

Priredbe slovenskih ljudskih pesmi, narodnozabavne viže, črnske duhovne, zimzelene pop uspešnice so vsebine 9. revije moških vokalnih skupin in zborov Fantje pojejo na vasi, ki jo bo moška vokalna skupina Lipa priredila v soboto ob 20.30 v dvorani Športnega centra Zarja v Bazovici. Tradicijo fantovskega petja v pomladanskih in poletnih večerih bodo letos obudili poleg gostiteljev tudi moški zbor Kraški dom, istrski oktet Aljaž in štajerska vokalna skupina 4Given. Tudi napovedovanje bo zaupano moškemu glasu, saj bo večer povezoval novinar Peter Verč.

Petje gostov bodo zaznamovali različni programi in pristopi. Naše kraje bo zastopal zbor Kraški dom z Repentabra, ki najraje sega po delih iz slovenske ljudske zakladnice na ljubezensko, vinsko in

družabno tematiko ter po tržaških slovenskih in italijanskih ljudskih pesmih. Oktet Aljaž pa združuje fante od Sv. Antona, iz Prad in Dekanov, ki so ustanovili skupino prav v lepem majskem večeru, ko so člani prvič zapeli skupaj ob rojstvu otroka, po katerem so dobili tudi ime. Sklepno presenečenje bo ponudila slovenska vokalna skupina 4Given, ki nastopa z gospel standardi. Pevci od samega začetka posegajo v aranžmaje pesmi, v katere vnašajo tudi elemente vocal play glasbe, za katero je značilno vokalno oponašanje različnih instrumentov, dodatnih zvokov in efektov. Skupina je lani izvedla avstralsko turnejo, gostovala je v Nemčiji, na Hrvaškem in v Veliki Britaniji ter se trenutno pripravlja za snemanje prvega albuma.

ROP

NSŠ SV. CIRILA IN METODA - Ob nagradi za šolski časopis

Nagrajevanje in še kaj ...

Sodelovanje na nagrajevanju je predstavljalo tudi priložnost za ogled Beneventa in Neaplja

O nas in nagrajevanju, ki je bilo nedavno v Beneventu, so poročali skratka vsi mediji na Tržaškem. Sodelovali smo namreč na državnem natečaju »Fare il giornale nelle scuole«, ki ga je razpisala časnikarska zbornica iz Rima in se uvrstili med najboljše v Italiji. Sedaj se naš šolski časopis Adrenalin ponša s kar tremi lovorikami. Slovesnosti smo se udeležile tri učenke Nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda od Sv. Ivana in sicer Roberta Sabba, Clara Stagni in Vida Skerk. Spremljali sta nas profesorici Lia Legiša, ki je naš mentor, ter Marina Čebulec.

Prvi dan smo sodelovale na forumu na temo Svoboda informiranja in zaščita osebnosti, prosti čas pa izkoristile

za ogled krasnega Beneventa, mesta čarovnic z izjemno bogato zgodovino, saj je bilo zelo razvito že za časa Rimljanov in potem Langobardov. Ogledali smo si vse znamenitosti: Trajanov slavolok, anfiteater, cerkev svete Sofije, most Leproso, obelisk, posvečen boginji Isis itd.

Naslednji dan, po krajšem sprehodu po živahnem mestnem središču, smo se udeležile nagrajevanja, kjer smo poleg diplome prejele še posebno priznanje s strani predsednika zbornice Enza Iacopina. Simpatični Andro Merku, ki je bil zadolžen za povezovanje celotne pobude, je prisotne pozdravil tudi v slovenščini in povedal, da mu je posebno pri srcu naša prisotnost, saj je tudi on obi-

skoval našo šolo. Po nagrajevanju smo se z vlakom peljale v kaotični Neapelj in poiskale picerijo Da Michele, kjer smo pojedle odlično pico. Tam se nam pridružila prijazna Barbara (sicer vodič v parku vulkana Vezuva), ki nas je pospremila po labirintu neapeljskih četrti San Giovanni in Spaccanapoli. Po ogledu cerkve sv. Gennara pa je bil čas, da gremo na letališče in, žal, domov.

Na koncu bi se rade zahvalile Andru Merkuju in Miru Oppeltu za topel sprejem in posredovanje pri organizatorjih, da smo lahko stopile na oder med prvimi nagrajenci in tako imele čas za ogled Neaplja.

Vida Skerk

PANATHLON CLUB - Šport in kultura

Nagrajeni tudi dijaki liceja Slomšek

Za peterico dijakov liceja Slomšek je nagrada veliko zadoščenje

V torek, 14. maja, je bilo v hotelu Greif Maria Theresia nagrajevanje Šport in kultura, ki ga že tradicionalno prireja Panathlon Club iz Trsta.

Nagrada je namenjena učencem oz. dijakom nižjih in višjih srednjih šol v tržaški pokrajini, ki so se posebej izkazali tako na šolskem kot na športnem področju. Profesorjem telesne vzgoje je bila zaupana naloga, da sestavijo seznam dijakov, ki zadostuje tema pogojem.

Od slovenskih šol je bilo nagrajenih pet dijakov pedagoškega, humanističnega in družboslovnega liceja Antona Martina Slomška in sicer Katrin Don (alpsko smučanje pri SK Brdina), Erika Labiani (športna gimnastika pri

društvu Artistica 81), Metka Kuk (kotkanje pri ŠD Polet in drsanje na ledu pri društvu Ghiaccio Pontebba), Dean Ghira (nogomet pri ŠD Vesna) in Ingrid Peric (jadranje pri JK Čupa).

Na nagrajevanju je bil prisoten tudi podpredsednik Pokrajine Trst in odbornik za šport Igor Dolenc, ki je prisotne pozdravil tudi v slovenščini in poudaril pomen tovrstnih pobud za mlade.

Organizatorji so ustvarili za svoje člane, nagrajence in njihove družine ter profesorje prav prijetno in sproščeno vzdušje, v okolju ob prelepem pogledu na zaton v Tržaškem zalivu.

L.K.

IZOBRAŽEVALNI ZAVOD JOŽEFA STEFANA - Izkušnja v okviru projekta Educhange

Trajnostni razvoj in kolumbijska kultura

Projekt je v sodelovanju s študentskim združenjem Aiesec potekal v marcu in aprilu - Gostili so absolventko okoljskega inženirstva Eno Fernandez iz Kolumbije

V sodelovanju z mednarodnim združenjem študentov Aiesec je na Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana v marcu in aprilu potekal projekt Educhange, ki predvideva prisotnost tujih univerzitetnih študentov na šoli. Letos je zavod gostil absolventko okoljskega inženirstva iz Kolumbije, ki je dijakom v angleščini predstavila specifične teme svojega študija in ponudila prikaz bogate kolumbijske kulture. Triindvajsetletna študentka Ena Fernandez je dijakom posredovala v sproščnem vzdušju kolumbijsko glasbo, ples in način življenja. Dijaki so dalje odkrivali tudi kolumbijsko biotsko raznovrstnost in ugotavljali, kaj jo najbolj ogroža.

Študentka Ena je imela več strokovnih predavanj v povezavi s projekti, ki se trenutno izvajajo na šoli in se nanašajo na trajnostni razvoj, varovanje in ohranjanje okolja. Z dijaki tretjega, četrtega in petega letnika mehanske in elektronske smeri se je pogovarjala o rabi obnovljivih virov, predvsem sončnih celic in kolektorjev, o varčni porabi vode in namakalnih sistemov; na biokemijskem oddelku pa je z dijaki obravnavala različne oblike onesnaževanja, še posebej onesnaženost okolja s težkimi kovinami. Dijake je spodbudila k odgovornejšemu ravnanju z odpadki in jih vseskozi opozarjala, da lahko ravno odpadki postanejo koristne surovine. Predpogoj je pra-

vilno ločevanje in odlaganje v odgovarjajoče zabojnike. Ob zaključku projekta so dijaki imeli celodnevno delavnico, ko so iz plastenk, ki so jih v tem obdobju prinašali v šolo, izdelali stole in drugo vrtno pohištvo. Ena Fernandez je podobno delavnico imela tudi januarja in februarja letos na gimnaziji Kupiškijs Stuočka - Gucevičius v Litvi, po izkušnji na šoli Stefan pa je odpotovala v Kairo, kjer sodeluje z nevladno organizacijo, ki skrbi za brezdomce.

Ob zaključku projekta smo na šoli izvedli anketo, pri kateri so sodelovali vsi razredi. Iz rezultatov izhaja, da je bil za veliko večino dijakov (82 odstotkov) projekt zanimiv ali zelo zanimiv, 75 odstotkom dijakov so bila predavanja razumljiva in menijo, da so izboljšali uporabo angleškega jezika. 64 odstotkov dijakov pravi, da so se naučili nekaj novega. Veliki večini dijakov so se teme zdele še posebno zanimive, ker jih je predstavila študentka (77 odstotkov) in 79 odstotkov vseh anketiranih dijakov je menilo, da je bila predavateljica dobro pripravljena.

Pa še nekaj vtisov

»Seznanil sem se z raznimi problemi na svetu, kot sta onesnaževanje in pomanjkanje vode. Naučil sem se bolj tekoče govoriti angleščino. Podrobneje sem spoznal tudi delovanje fotovoltaičnih celic.«

»Izboljšal sem angleško izgovarjavo, odkrival nekaj podatkov o Južni Ameriki in se zabaval.«

»Naučil sem se, kako bi lahko izboljšali današnji svet in manj onesnaže-

Ena Fernandez je pokazala, da iz plastenk lahko naredimo tudi pohištvo

vali, pri tem pa tudi reciklirali vrste plastike, ki so še uporabne.«

»Všeč mi je bilo to, da smo bili v neposrednem stiku s študentko (brez profesorjev), saj smo bili tako bolj sproščeni in manj formalni.«

»Pri projektu mi je bilo všeč, da je vse predstavila študentka, ki se je obnašala kot profesorica in sočasno naša prijateljica.«

»Všeč mi je bilo to, da smo poslušali študentkino glasbo in se ob tem počutili lepo ter bili manj prizadeti od stresa in prestrašeni. Na ta način smo študentko bolje poslušali in razumeli.«

»Bilo je zanimivo govoriti v angleščini z osebo z druge strani sveta. Ur je bilo premalo.«

»Všeč mi je bilo predavanje o namakalnih sistemih. Projektu bi namenil več ur in vključil praktični del.«

»Predavala nam je na zabaven način, večkrat smo se posmehljali in zabavali.«

»Bilo mi je zelo všeč, ker je bila predavateljica zelo prijazna in simpatična; zelo dobro nam je predavala in nam predstavila zelo zanimive teme; lepo bi bilo, da bi prišla tudi drugo leto in da bi ta projekt trajal več časa.«

»Pri tem projektu sem se ogromno naučil.«

»Izdelovanje stolov s plastenkami je bilo zelo zabavno in zanimivo.«

Odpadkov, zlasti plastičnih, ne odvrzimo kar tako, saj lahko še prav pridejo

LJUBLJANA - Ob 70. obletnici predstavili antologijsko zbirko V kamen, v vodo

Marko Kravos, pesnik sredozemske radoživosti

Ob sedemdesetletnici Marka Kravosa je 16. maja v prostorih Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani potekala predstavitev njegove zadnje antologijske pesniške zbirke *V kamen, v vodo*. Knjigo so skupaj z avtorjem predstavili pisec spremnega esaja Peter Kolšek, avtor risb Klavdij Palčič ter urednica in voditeljica pogovora Nela Malečkar.

»Pesmi za zadnje izdano delo sem izbral po pesniški izkušnji in slaviščnem znanju. Znotraj osmih tematskih pesniških sklopov sem izbral tiste reprezentativne pesmi, ki bi jih lahko označil kot "markoščina"«, je o značilnosti izdanega dela povedal Marko Kravos.

Pisec spremne besede Peter Kolšek je Kravosov pesniški opus označil za enega izmed osrednjih opusov slovenske povojne poezije in pri tem navedel besede Borisa Paternuja, ki je Kravosa označil kot tistega pesnika, ki je tradicionalni slovenski tragičnosti zvil vrat. Kolšek je pri tem še dodal, da je Kravosu najbolj tuj tragični patos, glavno odliko njegove poezije pa vidi v dejstvu, da mu uspe svet tradicionalnih vrednot razgaliti do obisti, ne da bi pri tem ta svet omadeževal.

Nela Malečkar ga je označila za pesnika sredozemske radoživosti, za katerega je značilen radoživ pogled na svet, pesniška iskrenost in prefinjena tankočutnost. »Vseskozi zasledujem pesniški cilj Srečka Kosovega, da bi se uspel izraziti z eno samo besedo, v kolikor bi mi to uspelo pa uredniki in založbe tega mojega uspeha prav gotovo ne bi bili veseli,« je tudi o svojih prihodnjih pesniških načrtih še dodal Marko Kravos.

Klavdij Palčič je z nekaj besedami osvetlil dolgoletno tesno prijateljstvo in se spominjal otroških let, ki sta jih s pesnikom preživela pri Svetem Ivanu v Trstu, v nadaljevanju pa podrobneje predstavil izbor risb, bolj skic, kot se je izrazil sam, ki jih je izbral kot hommage pesniku in prijatelju. »Tako kot poezija Marka Kravosa razgalja svet sem tudi sam želel, da te skice predstavljajo razgaljenega človeka,« je ob tem še dodal Palčič.

Predstavitve pesniške zbirke *V kamen, v vodo* je potekala v sproščenem in slavnostnem vzdušju, v sklepnem delu pa je Nela Malečkar izpostavila še pomemben doprinos Marka Kravosa na kulturnem področju ter njegovo dolgoletno delo na prepoznavnosti skupnega slovenskega kulturnega prostora med Ljubljano in Trstom, kot tudi na področju medkulturnega sodelovanja med Italijo in Slovenijo.

Roša

Z leve Klavdij Palčič, Marko Kravos, Peter Kolšek in Nela Malečkar na ljubljanski predstavitvi ROŠA

V petek v Repnu Rdeči večer na čast jubilarntu Marku Kravosu

V petek, 24. t. m., zvečer ob 20. uri bo v Kraški hiši v Repnu zelo praznično. Organizator, Zadruga Naš Kras, vabi na »Rdeči večer«, na katerem bo slavnostni gost pesnik Marko Kravos z jubilejnim izborom poezije *V kamen, v vodo*, ki je pravkar izšel v knjižni obliki pri ljubljanski založbi Mladinska knjiga.

Umetniški dogodek bodo ob pesniku soustvarjali Tinkara Kovač z uglasbitvami Kravosovih pesmi, urednica Mladinske knjige Nela Malečkar in argentinski književnik Juan Octavio Prenz. Tržaški likovnik Klavdij Palčič se bo predstavil z razstavo *Veter* v (šk)oljki, poklon prijatelju Marku Kravosu ob njegovi 70-letnici. V Galeriji Kraške hiše bodo do 23. junija na ogled Palčičeve slike in plastika, o kateri Enzo Santese takole piše v predstavitvi, objavljeni v priložnostni zgibanki: »Skulpture utelešajo silo, isto, ki oživlja tudi platna, kot sintezo plastične statičnosti in oblikovne dinamičnosti: bronasti izdelki predstavljajo mit-simbol (prisoten že v slikah, na primer Sibila, Pegaz, Ikar), kjer je gibanje izrazito poudarjeno kot bistveni del tridimenzionalnega posega. Tu dobi figura emblematični pomen, saj male plastike s svojimi presenetljivimi držami dinamično naseljujejo prostor in posredujejo gledalcu ves svoj čustveni naboj.«

Likovnik in pesnik že dolgo hodita vstric in iz njunega prijateljstva in sodelovanja je pognalo že veliko sadov, predvsem knjig za mlajše in starejše bralce in občudovalce. Na večeru, na katerem bo glavna beseda seveda pripadla Marku Kravosu, bodo gostje lahko tudi izvedeli, zakaj »Rdeči večer« in pa seveda segli pesniku v roko in mu čestitali ob življenjskem prazniku.

OPČINE - V petek, 24. t. m.

Celodnevni simpozij ob stoletnici rojstva prof. Martina Jevnikarja

Leto-šnja stoletnica rojstva prof. Martina Jevnikarja je priložnost, da se zazremo v vso razsežnost dela, ki ga je zmožni opraviti ta

PROF. MARTIN JEVIKAR

uglajeni, vedno prijazni profesor v teku svojega življenja. Redno je prebiral in ocenil vse, kar je leposlovnega izhajalo v slovenskem svetu (pri nas, v Sloveniji, v Severni Ameriki, v Argentini in Avstraliji), pisal je recenzije, članke in poročila za revije in radio, prevajal in dramtiziral tudi obsežna literarna dela, zamislil si je mladinsko revijo *Literarne vaje* in jo skozi četrto stoletja sam urejeval, kasneje pa zasnoval, izpeljal in tudi zaključil projekt enciklopedije *Slovenski primorski biografski leksikon*. In ves ta obseg dela je bil seveda opravljen poleg rednih delovnih obveznosti in ob številni družini.

Profesor Jevnikar je bil med drugim tudi ustanovni član Slavističnega društva v Trstu, strokovnega društva, ki že več desetletij opravlja pomembno povezovalno vlogo med vsemi, ki se profesionalno in ljubiteljsko ukvarjajo z jezikovnimi in literarnimi vsebinami pri nas. Iz hvaležnosti do svojega ustanovitelja in ob priložnosti njegove stoletnice prireja Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm celodnevni simpozij, ki bo potekal v petek, 24. maja, v dvorani Zadrugne kraške banke na Opčinah.

Dopoldanski program bo odprla predsednica Slavističnega društva Marija Pirjevec, nato se bodo v prvem sklopu zvrstili štirje referati o strokovnem profilu, življenju in delu Martina Jevnikarja. Nastopili bodo Lojzka Bratuž, Robert Petaros, Vera Tuta Ban in Zora Tavčar. Po odmoru bo drugi sklop referatov osvetlil predvsem njegovo delo na področju književnosti. O tem bodo spregovorili Marija Pirjevec, Marija Cenda, Jože Horvat in Vilma Purič.

Popoldanski del simpozija pa bo izrisal širša kulturna zanimanja, ki so prof. Jevnikarja vodila pri izjemnih pobudah, kot je npr. sestava *Primorskega slovenskega biografskega leksikona*, o katerem bo spregovoril Zoltan Jan. Lida Turk bo imela referat o njegovem sodelovanju s slovenskim tržaškim radiom, Marij Maver bo govoril o literarni nagradi Vstajenje, ki je tudi ena izmed Jevnikarjevih pobud. Zaključil bo Sergij Pahor o profesorjevem sodelovanju v Društvu slovenskih izobražencev in pri organizaciji študijskih dnevov Draga.

Dopoldanski del se bo začel ob 9.30, popoldanski pa ob 15. uri. (vrt)

OBLETNICA - 23. maja 1813 se je v Leipzigu rodil veliki nemški skladatelj

Vpliv Richarda Wagnerja na glasbo in sploh na kulturo močan še po dveh stoletjih od rojstva

Danes mineva 200 let, odkar se je rodil nemški skladatelj Richard Wagner (1813-1883), čigar opero *Tristan in Izolda* (1865) nekateri razumejo za začetek moderne glasbe. Utemeljitelj celostne umetnine ali Gesamtkunstwerka, s katerim je spremenil dotedanji pogled na opero, pa je poznan tudi po bolj temni plati - antisemitizmu.

Kot je pojasnil izredni profesor na ljubljanski Akademiji za glasbo Jernej Weiss, je bil v času Wagnerjevega življenja antisemitizem v Nemčiji zelo prisoten, zato ni nenavadno, da je tudi Wagner v nekaterih od svojih delav, kot je Judovstvo v glasbi, zapadel v boj proti judovskim skladateljem.

Weiss, sicer tudi podpredsednik Društva Richard Wagner Ljubljana, poudarja, da je Wagner umrl pol stoletja pred vzponom nacizma v Nemčiji in šest let pred rojstvom Adolfa Hitlerja. Dodaja, da je Wagnerjevi glasbi in delu morda še najbolj škodila njegova snaha Winifred Wagner, ki je bila Hitlerjeva prijateljica. Po besedah Weissa je Hitler, velik Wagnerjev navdušenec, njegova dela namenoma reinterpretiral in skladatelja izrabil nacistični ideologiji v prid.

Sicer meni, da v vsej zgodovini glasbe verjetno ni skladatelja, ki bi tako razdelil javnosti kot prav Wagner, saj obstajajo tako goreči privrženci, ki morajo vsaj enkrat v življenju romati na letni festival v Wagnerjev Bayreuth, kot tudi nasprotniki, ki pri Wagnerju večinoma prepoznajo zgolj njegov antise-

Richard Wagner

mitizem in velik vpliv na germansko ideologijo, ne pa tudi njegovega glasbenega genija.

Wagner je bil v osnovni usmeritvi romantik, odprl pa je poti k novi glasbi in atonalnosti. Vpliv njegove glasbe je po besedah Weissa silovit tudi na drugih področjih umetnosti in sega vse od gledališke teorije in prakse (Gordon Craig, Antonin Artaud) do literature (francoski simbolisti), filozofije (Friedrich Nietzsche) ter vseh kasnejših glasbenih zvrsti.

Festival, posvečen izključno Wagnerjevim operam, ki so ga ustanovili leta 1876 v Bayreuthu,

kjer je Wagner za svoja dela s pomočjo Ludvika II. Bavarskega zgradil svojo operno hišo, bo letos pod vodstvom skladateljevih pravnukin Katharine Wagner in Eve Wagner Pasquier potekal med 25. julijem in 28. avgustom.

Kot vsako leto se bodo člani Društva Richard Wagner Ljubljana tudi letos udeležili festivala, za katerega je vstopnice potrebno čakati tudi do sedem let. Jubilej bo v mesto na severovzhodu Bavarske Bayreuth pripeljal številne svetovne orkestre, denimo bamberške simfonike pod vodstvom Jonathan Notta ali dresdensko državno kapelo, ki bo nastopila pod taktirko dirigenta Christiana Thielemanna. V največji meri bo festival zagotovo zaznamovala nova postavitev Wagnerjeve operne tetralogije Nibelunški prstan (Rensko zlato, Valkira, Siegfried in Somrak bogov) pod taktirko Franka Castorfa.

Poleg vsakoletnega festivala v priljubljenem bavarskem mestecu pa v jubilejnem letu potekata tudi skladateljevi posvečena festival ter konferenca v njegovem rojstnem mestu Leipzigu. Te dni so v tem vzhodnonemškem mestu odprli tudi nov muzej, posvečen skladateljevi formativni dobi.

Kot pojasnjuje Weiss, ki je v sklopu predavanj Wagnerjevi skriti svetovi v Cankarjevem domu vodil predavanje Wagner na Slovenskem nekoč in danes, so Slovenci nemškega skladatelja prvič lahko slišali leta 1858. V Ljubljani so takrat na enem izmed

koncertov Filharmonične družbe namreč izvedli znameniti zbor mornarjev iz tretjega dejanja opere *Leteči Holandec* (1843), ki je v prevodu Antona Štrítofa pri nas bolj znana kot *Večni mornar*.

Prvič so Wagnerjevo delo na Slovenskem v celoti izvedli leta 1874, ko so v Deželnem gledališču na oder postavili opero *Tannhäuser* (1845).

Kot je še pojasnil Weiss, je Wagner na Slovenskem pred prvo svetovno vojno po številu koncertno izvedenih kompozicij med skladatelji druge polovice 19. stoletja zaostajal samo za Brahmsom; po številu izvedb zgolj orkestrskih del pa je bil celo pred njim.

Med obema vojnoma so Wagnerja še nekajkrat uprizorili, po letu 1945 pa so bila njegova dela dolgo povsem prezrta. V ljubljanski Operi po repertoar po besedah Weissa sprva tako politično korektno usmerili predvsem v slovenske oziroma slovanske skladatelje. Šele v letih 1958 in 1961 so ponovno uprizorili *Večnega mornarja* in *Lohengrina* (1850). Od 60. let so na slovenskih opernih odrih vse do letošnje postavitve *Letečega Holandca* v Cankarjevem domu izvedli zgolj dve uprizoritvi te Wagnerjeve opere. Poleg tega so v okviru Festivala Ljubljana v tem obdobju dvakrat izvedli *Valkiro*.

Wagner je umrl 13. februarja leta 1883 v Benetkah, vendar so ga na njegovo željo pokopali v domačem Bayreuthu, kamor se je preselil leta 1872.

Naum Dretnik (STA)

RIM - Predsednik vlade v senatu pred današnjim vrhom EU

Letta se zavzema za Združene države Evrope

RIM - Pred današnjim evropskim vrhom je predsednik vlade Enrico Letta včeraj nastopil v senatu in je prav v zvezi s prihodnostjo Evropske unije povedal svoje poglede nanjo. Poudaril je, da Evropa ne sme biti nekakšna kletka, temveč mora biti državam v pomoč pri rasti in razvoju, ne more delovati kot skupek procedur in omejitev. Letta vidi nujnost, da se preseže formula zgolj monetarne unije, treba je ustvariti Združene države Evrope. Spomnil je, da je zadnji vladni dekret usmerjen k tem ciljem in dodal, da bo kot predsednik vlade sprejete usmeritve zagovarjal v Bruslju. Prioriteta vlade je, da se Italija izvije procedur prevelikega deficita, kar bi bil po Lettovi oceni zelo pomemben signal.

Letta je ob tem naglasil nujnost reforme italijanskega institucionalnega modela in izrazil željo, da bi razprava o tem, ki se bo začela 29. maja zaobjela vse parlamentarne skupine. Predsednik vlade je še dejal, da ima vlada ves namen doma spoštovati finančno disciplino, v okviru sistema evropskih javnih financ pa je nujno iskati prostor za rast in ustvarjanje novih delovnih mest.

Letta je tudi poudaril potrebo, da Italija ne zapravi dosedanjih naporov za uravnoteženje javnih financ, vendar je treba glede gospodarske rasti in dela preiti od besed k dejanjem. To je tudi naloga, ki čaka evropske institucije, če hočejo pri ljudeh imeti verodostojnost. Gre torej za »aktiven evropeizem«, kot ga je definirala Letta, zanj mora biti Evropske unija sposobna postaviti nova pravila.

Medtem so se v teku včerajšnega dne nadaljevale polemike zaradi predloga senatorjev DS Anne Finocchiaro in Luigija Zande, da se omogoči nastop na volitvah samo strankam. Berlusconi, glede katerega je dvome o tem, ali je zaradi spornega položaja konflikta interesov lahko sploh kandidat na volitvah, izpostavilo tudi Grillovo Gibanje pet zvezd, je porogljivo dejal, da Demokratska stranka to predlaga zato, da bo potem ona sama edina ostala na volitvah.

Spočetka je kazalo, da bosta Finocchiarova in Zanda svoj zakonski predlog umaknili, čeprav sta dejala, da gre za povsem instrumentalne polemike. Kajti o tem, da je treba postaviti jasna pravila, je govor že desetletja, a to ni bilo nikoli uresničeno. Zato predlagatelja svojega predloga dejansko nista umaknili.

Besno je reagiral Beppe Grillo, ki je obtožil Demokratsko stranko, da hoče njegovo gibanje na tak način izločiti iz igre. Kritičen do predloga DS pa je bil tudi firenški župan Matteo Renzi, ki je dejal, da je tak zakon darilo Grillu, da potem lahko zmaga na volitvah. Prav tako je Renzi kritičen do poskusa, da se Berlusconi prepriča kandidiranje, kajti to bi bila nazadnje voda na njegov mlin. Podobno kritično stališče do osnutka DS je zavzela tudi predsednica deželne uprave FJK Debora Serracchiani.

Predsednik vlade Enrico Letta med včerajšnjim nastopu v senatu

ANSA

OKLAHOMA CITY - Pod ruševinami dolejš našli 24 trupel, a mnoge ljudi še pogrešajo

Tornado sejal smrt in razdejanje

Zračni vrtinec, eden najhuših v zgodovini ZDA, je divjal s preko 320 kilometri na uro - Sezona neviht se je komaj začela

Na fotografijah podoba razdejanja, ki ga je povzročil tornado

ANSA

VATIKAN Papež naj bi iz moškega izgnal hudiča

VATIKAN - Papež Frančišek naj bi po poročanju italijanskih medijev izgnal hudiča iz mladega moškega v invalidnem vozičku, ko je nanj med obredom na binkošno nedeljo položil roke.

Moški se je večkrat zganil in stresel, nato pa sklonjeno obsedel. Vatikan je domneve o izganjanju že zanikal. »Izganjalci hudiča, ki so si pogledali posnetek, trdijo, da je šlo za molitev za osvoboditev vernika od zla ali za izganjanje hudiča,« je poročala televizijska postaja italijanske škofovske konference TV2000, ki je s kamero ujele dogodek na Trgu svetega Petra v Vatikanu in o tem povprašala izkušene izganjalce.

»Papež ni imel namena izvesti izganjanje hudiča. Je samo molil za bolno osebo,« je dejal vatikanski tiskovni predstavnik Federico Lombardi.

OKLAHOMA CITY - Urad mrliškega oglednika ameriške zvezne države Oklahoma je sporočil, da so po ponedeljkovem tornadu v mestecu Moore doslej našli trupla 24 ljudi, od tega sedmih otrok, vendar pa bo število mrtvih verjetno še naraslo. Zaradi prekinjenih in motenih komunikacijskih povezav je prišlo do podvajanj pri preštevanju žrtev. Kljub temu je bil tornado, ki je v ponedeljek razdejal predmestje Oklahome Cityja z 41.000 prebivalci, eden najhuših v zgodovini ZDA, sicer pa že četrti, ki je od leta 1998 oral po Mooreu. Mesto leži sredi t. i. aleje tornadov na ameriškem Srednjem zahodu, kjer so povrstna uničenja skorajda vsakdanji pojav.

Tudi ameriški predsednik Barack Obama je na včerajšnjem nastopu pred mediji ocenil, da so ljudje v Oklahomi morda bolj navajeni na tornade kot druge po ZDA. Kljub temu bo po iskanju ponesrečenih kmalu stekel velik projekt obnove, mesto pa bo verjetno čez čas znova odstranjevalo ruševine ter preštevalo mrtve.

Uradno so v ponedeljek zvečer v Mooru našli 51 mrtvih, od tega 20 otrok. Številka je kasneje rasla, vsak ameriški medij - od televizij CBS,

CNN, ABC in NBC do tiskovnih agencij in časopisov - pa je imel svoje številke.

Zmešnjava tokrat ni le posledica

novinarskega prehitavanja konkurence, kot se je to nazadnje zgodilo v primeru terorističnega napada v Bostonu, ampak je do nje prišlo iz objektivnih razlogov. Tornado, ki je divjal s hitrostjo vetra 320 kilometrov na uro, je namreč uničil telefonske in spletne povezave, brezžična telefonija je še vedno preobremenjena.

Potrgani so tudi električni daljnovodi, polomljene plinovodne cevi pa predstavljajo resno nevarnost za reševalce in preživele. Tornado je namreč v nekaj minutah povsem razdejal in zravnal z zemljo celotne soseske. Hudo jo je med drugim skupila osnovna šola Plaza Towers, kjer so mnogi starši svoje otroke namerno pustili, v pričanju, da bodo tam bolj varni pred tornadom. A tornado je s silno močjo odnesel najprej streho, nato pa še zidove šole.

Reševalne operacije se nadaljujejo, pri čemer pomagajo tudi ekipe zvezne agencije za posredovanje v naravnih nesrečah (Fema). Na pomoč prihajajo celo iz Jopline v Missouriju, ki ga je 22. maja 2011 razdejal najbolj smrtonosen tornado v sodobni zgodovini ZDA. Ta je terjal 158 življenj in več stotin ranjenih.

Tudi v Mooreu bo žrtev na koncu najverjetneje več kot 24, vendar pa bo več znano kasneje, ko bodo prečesali celotno območje naravne nesreče.

Reševalci vsako ruševino pregledajo dvakrat, nato pa nanjo napišejo znamenje X. V bolnišnicah je po doslej posredovanih informacijah končalo najmanj 120 ljudi, od tega 50 otrok. Več otrok so kmalu po tornadu potegnili na varno izpod ruševin osnovne šole.

Obama je Moore in nekatere druge kraje razglasil za območje naravne katastrofe, kar pomeni lažjo mobilizacijo zvezne pomoči. Obama je včeraj povedal, da gre za enega najhuših tornadov v zgodovini ZDA. Zahvalil se je vsem reševalcem in zagotovil, da je zvezna pomoč na voljo.

Predsednik ZDA je sicer opozoril, da najhujše šele prihaja, saj se prihodnji teden prične letošnja orkanska sezona. Orkani iz Atlantika in Mehškega zaliva nato v notranjosti ZDA sprožajo tudi tornade. Poleg tega je v omenjeni t. i. aleji tornadov, ki zajema zvezne države, kot so Arkansas, Teksas, Louisiana in Oklahoma, že za danes napovedano še več tornadov in neurij s točo.

Vendar pa je Obama prepričan, da bodo Američani tudi tokrat pomagali rojakom, kot so še vsakič doslej. Rdeči križ preko spletne strani že zbira denar za žrtve. Izrazi sožalja prihajajo tudi iz sveta. Papež Frančišek je po Twitterju pozval k molitvi za žrtve, britanska kraljica Elizabeta pa je prav tako izrekla iskreno in globoko sožalje. (STA)

PARIZ Samomor v katedrali Notre Dame

PARIZ - Znamenito pariško katedralo Notre Dame so včeraj evakuirali, potem ko si je nek moški v njej vzel življenje. Moški, za katerega se je kasneje izkazalo, da je 78-letni pisatelj in esejist, se je ustrelil pred glavnim oltarjem, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Moškega, poleg trupla katerega so našli tudi pismo, so prepoznali kot Dominiqueja Vennerja, njegovo identiteto sta potrdila policija in njegov založnik. Venner je bil povezan s francosko skrajno desnico, pred kratkim pa je v blogu obsodil »zloglasni zakon«, ki je v Franciji uzakonil poroke istospolnih parov.

Notredamsko katedralo so začeli graditi leta 1163. Impozantno zgradbo, ki so jo gradili okoli 90 let, si letno ogleda približno 14 milijonov obiskovalcev. Koliko ljudi se je v njej nahajalo v času incidenta, ni znano, evakuacija pa je potekala mirno.

ZLATO
(999,99 %) za kg
34.264,96 € -446,07

SOD NAFTE
(159 litrov)
104,80 \$ +0,12

EVRO
1,2866 \$ +0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
21. maja 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	21.5.	20.5.
ameriški dolar	1,2866	1,2853	
japonski jen	132,33	131,86	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	26,098	26,121	
danska krona	7,4527	7,4528	
britanski funt	0,84560		
madžarski forint	290,42	289,99	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,6999	0,6997	
poljski zlot	4,1898	4,1821	
romunski lev	4,3493	4,3473	
švedska krona	8,5600	8,5754	
švicarski frank	1,2476	1,2460	
norveška krona	7,5065	7,5143	
hrvaška kuna	7,5713	7,5710	
ruski rubel	40,2267	40,2680	
turška lira	2,6293	2,3736	
avstralski dolar	1,3212	1,3140	
braziljski real	2,6293	2,6134	
kanadski dolar	1,3212		
kitajski juan	7,8955	7,8903	
indijska rupija	71,2970	70,8010	
južnoafriški rand	12,2890	12,1601	

GORICA - Že sedem trimesečij krčenja bruto domačega proizvoda

Preživi le, kdor izvaža Vinarje imajo za zgled

Gospodarski kazalci so v Furlaniji-Juljski krajini še vedno slabi. Proizvodnja pada, brezposelnost narašča. Izjemo predstavljajo podjetja, ki izvažajo v tujino, vendar ne v sosednje srednjeevropske države, pač pa v ZDA, Kanado, Južno Afriko, na Daljni Vzhod. Na Goriškem so se v prvem trimesečju letošnjega leta v primerjavi z ostalimi pokrajinami nekoliko boljše odrezala obrtniška podjetja, katerih proizvodnja se je povečala za en odstotek, po drugi strani še zelo trpita trgovina in gradbeni sektor.

»Kaj je bilo novega v prvem trimesečju letošnjega leta? Nič! Vsi gospodarski kazalci so še vedno negativni. Celo lansko leto je proizvodnja padala, bruto domači proizvod se niža že sedem trimesečij zapored,« je včerajšnje predstavitve podatkov zveze Unioncamere pojasnil njen deželni predsednik Giovanni Da Pozzo, ki je še najbolj zaskrbljen zaradi visokega števila ukinjenih podjetij. »Lani smo na deželni ravni našli 2053 novih podjetij, kar 2931 pa jih je bilo ukinjenih. Med temi jih je kar 464 šlo v stečaj,« je na goriški Trgovinski zbornici povedal Da Pozzo in pojasnil, da 1335 anketiranih podjetnikov tudi za prihodnje mesece ne pričakuje pozitivnega zasuk. »V obrtniškem in industrijskem sektorju so le za malenkost na boljšem podjetja, ki izvažajo v tujino in svoje partnerje iščejo v Ameriki, Južni Afriki in na Daljnem vzhodu,« pojasnjuje Da Pozzo. Iz podatkov zveze Unioncamere izhaja, da goriška obrtniška podjetja 58 odstotkov svoje proizvodnje izvažajo, medtem ko je deželno povprečje 40 odstotkov. Kljub temu tudi obrtniška podjetja na Goriškem močno občutijo splošno gospodarsko krizo v Italiji in Evropi, zaradi česar se je stopnja brezposelnosti v obrtniškem sektorju v prvem trimesečju letošnjega leta povečala za 0,2 odstotka. Še veliko večje težave pa imajo v gradbeništvu, kjer se je promet znižal za 17 odstotkov. »Zaradi omejevalnih določil pakta stabilnosti so gradbena podjetja še toliko bolj na psu,« poudarja Da Pozzo in razlaga, da so v analizi zveze Unioncamere za prvo trimesečje letošnjega leta posebno pozornost posvetili vinarskim podjetjem. Čeprav vinarski sektor ne prispeva velikega deleža k bruto domačemu proizvodu iz Furlanije-Juljske krajine, so po mnenju izvedencev podjetja Unioncamere vinarji v zadnjih letih dokazali veliko podjetniško žilico. Številni izmed njih so svoje vino začeli izvažati po vsem svetu, v proizvodnjo so uvedli številne inovacije, ki zadevajo tako gojenje trt kot stekleničenje, še največ pa so vlagali v marketing. Po njihovi zaslugi je bolj prepoznaven tudi marsikateri kraj v deželi, kar pozitivno vpliva tudi na turistični razvoj.

Trgovinske zbornice iz Furlanije-Juljske krajine bodo v prihodnjih mesecih posebno pozornost namenile mladim, saj je Furlanija-Juljska krajina glede vprašanja mladinske brezposelnosti na slabšem kot Španija. »Po naših podatkih je pri nas povprečna stopnja brezposelnosti 7,2 odstotna, med mladimi pa kar 33 odstotna. To je veliko slabše kot v Španiji, kjer sta na enega brezposelnega odraslega človeka brezposelna dva mlada,« poudarja Da Pozzo in napoveduje, da bodo Trgovinske zbornice v prihodnje namenile več pozornosti zaposlovanju mladih in tudi spodbujanju mladinskega podjetništva. (dr)

NOVA GORICA

Strel poškodoval mimoidoče dekle

Podoben primer kot pred dnevi v Gorici

Medtem ko se je 18-letno dekle v ponedeljek zvečer sprehajalo po novogoriški Ulici Gradnikovih brigad, v mestnem središču, jo je nekaj zadelo nad desno oko. Policija je kmalu ugotovila, da je dekle poškodovalo plastično zrno, izstreljeno iz pištole za paintball.

Na peško je streljal 19-letnik skozi okno enega od stanovanj v četrtem nadstropju na omenjeni ulici, kjer sta se nahajala še dva mladeniča; kot smo uspeli izvedeti, naj bi streljali za zabavo. Ena od krogel je zadela dekle, ki je najprej poiskalo pomoč v novogoriškem zdravstvenem domu, nato pa še v šempetrski bolnišnici. K sreči strel ni huje poškodoval očesa peške. Policija je 19-letniku za paintball zasegla, zoper njega bo tudi podana kazenska ovadba zaradi suma kaznivnega dejanja povzročitve splošne nevarnosti. Na policiji so še povedali,

Pištole za paintball ni igrača

ARHIV

li, da nihče od udeležencev nima stalnega prebivališča v novogoriški občini, eden izmed treh pa prihaja s Koprškega.

O podobnem primeru, ki pa se je zgodil v Gorici, smo poročali pred nekaj dnevi: moškega, ki se je sprehajal po središču mesta, je nenadoma zabolelo uho. Zadela ga je svinčena šibra iz zračne puške. Priletela je iz stanovanja v Ulici Marconi, kjer se je zbirala skupina ljudi, ki je za zabavo streljala z zračno puško v različne smeri. V stanovanju so policisti našli tudi več sadik marihuane in vso potrebno opremo za njeno gojenje. (km)

TRŽIČ

Hrvaški stoli »Made in Italy«

Osebe tržiške carinske službe je v sodelovanju s finančno stražo zaseglo 1096 lesenih stolov, ki so prihajali iz Hrvaške, vendar so bile na njih zalepljene etikete z napisom »Made in Italy«, čeprav ni šlo za italijanske proizvode. Na etiketah sta bila tudi napisa »Noce massello Italia« in »Pisa naturale paglia«, čeprav orehov les ni prihajal iz Italije in še toliko manj iz Pise, temveč iz hrvaških gozdov. Uvoznik je očitno nameraval prelistati kupce, ki bi bili ob pogledu na stole prepričani, da gre za italijanski proizvod in bi bili zanje pripravljeni odšteti lepe denarce. Zato so ga finančni stražniki skupaj z osebjem tržiškega carinskega urada prijavili goriškemu sodišču, kjer ga čaka sodni postopek.

GRADIŠČE - Ob robu mesta našli truplo

Usodni zdrs

38-letni Enrico Sorgo ni bil zaposlen in je živel s priletnim očetom

Med vračanjem proti domu se je v ponedeljek popoldne odločil, da bo pot skrajšal s prečkanjem gozdiča med Ulico Maria Maddalena in mestnim parkom. Napotil se je med drevesa, nakar je zdrsnil na spolzki podlagi in padel vznak, kar mu je bilo usodno. Njegovo truplo brez življenja so odkrili včeraj zjutraj goriški gasilci.

38-letni Enrico Sorgo je v Gradišču živel skupaj s svojim priletnim očetom. Bil je brez dela, ni imel bratov in sester; po sili razmer je živel na robu družbe. V preteklosti se že nekajkrat ni vrnil domov, kljub temu pa je v ponedeljek zvečer njegov oče klical na pomoč sile javnega reda, ker ob uri večerje sina ni bilo od nikoder. Takoj zatem se je začela iskalna akcija, ki so jo ob mraku prekinili, da bi jo nadaljevali včeraj zjutraj. V Gradišče so poleg karabinerjev prišli goriški gasilci, ki so s sabo pripeljali tudi službenega psa. Z njegovo pomočjo so kmalu zatem našli Sorgovo truplo, ki je ležalo sredi omenjenega gozdiča med Ulico Maria Maddalena in mestnim parkom.

Kraj najdbe si je včeraj dopoldne ogledal sodni zdravnik, ki je ugotovil, da na Sorgovem truplu ni znakov nasilja. Moškemu je bil usoden padec; v prihodnjih dneh bodo na truplu opravili sodno obdukcijo, s pomočjo katere bodo lahko še dodatno pojasnili dinamiko nesreče.

Truplo so odkrili gasilci s službenim psom

GORICA-TRŽIČ

Kri je vedno zagotovljena

V transfuzijskih oddelkih ni krčenja

V zadnjih časih je goriško zdravstveno podjetje tarča kritik zaradi načrta za preureditev delovanja transfuzijskih oddelkov. Po mnenju zdravstvenega direktorja zdravstvenega podjetja Fulvia Caluccija so kritike neosnovane, še predvsem tiste, ki zadevajo domnevno krčenje storitev, ki so jih doslej zagotavljali v transfuzijskih oddelkih tržiške in goriške bolnišnice. »Od 8. do 20. ure, ko je največ potrebe po transfuzijah krvi, poskrbimo za bolnika takoj, natanko tako, kot se dogajalo doslej. V nočnih urah in med prazniki opravimo transfuzijo z uporabo rezerv krvi iz krvne skupine 0, ki jih imamo na zalogi čisto dovolj tako v Gorici kot v Tržiču,« poudarja Calucci in opozarja, da se takoj po transfuziji krvi aktivirajo za ponovno zapolnitev zaloge. Če se naenkrat pojavi večja potreba po krvi, imajo na razpolago tudi zalogo iz medicinskega hladilnika, katerih kompatibilnost preverijo v transfuzijskem oddelku bolnišnice, v katerih je bil bolnik sprejet na zdravljenje.

Calucci ugotavlja, da so v zadnjih dneh na raznih koncih podvomili v delo kurirjev, ki povezujejo med sabo transfuzijske oddelke. »Že leta se poslužujemo kurirjev in so doslej vedno odlično opravili svoje delo,« poudarja Calucci in pojasnjuje, da je bila doslej katinarska bolnišnica, ki je povezana z goriškim in tržiškim transfuzijskim oddelkom, vedno dosegljiva. »Če se na avtocesti zgodi nesreča, če se prevrne tovornjak, če je vreme slabo in cestišče ledeno, se iz zagate rešimo s pomočjo in v sodelovanju s silami javnega reda, vsakič je tudi na voljo alternativna pot,« poudarja Calucci in pojasnjuje, da je na Goriškem oskrba s krvjo za transfuzije vedno zagotovljena.

AJDOVŠČINA - Sunita Williams na obisku, Pipisirel se vključuje v vesoljsko tehnologijo

Astronavtka Nase v visokih petkah poletela nad Gorico

»Razgled je bil čudovit. Letela sva skoraj do morja. Tu je čudovita pokrajina, razgled pa je bil drugi najboljši - takoj za razgledom iz vesolja!« je prešerno nasmejana povedala Nasina astronautka in vojaška pilotka Sunita Williams potem, ko je kljub petkam na čevljih spretno zlezla iz Pipisirelove Panthere. Iz zraka si je ob pilotovi razlagi ogledala tudi bodočo lokacijo Pipisirelove proizvodne hale na Rojah.

Williamsova se je v okviru osem dnevnega obiska v Slovenijo, kamor jo veže delček njenih korenin, včeraj mudila pri ajdovskem Pipisirelu. V družbi testnega pilota Nejca Faganelja je najprej poletela z dvakratnim Nasinim nagajencem Virusom. »Nejcu smo naročili, da ne sme delati vsega, kar hoče, temveč da mora malo paziti na njo. Sicer pa, če mene vprašate, so naša letala bolj varna kot tiste kapsule, kamor jo dajejo,« je povedal prvi mož Pipisirela Ivo Boscarol, medtem ko je visoko v zraku nad našimi glavami malo letalo počelo razne zračne vragolije, da je tiste, ki smo bolj prizemljene sorte, sočutno stiskalo v želodcu. Vsega vajena Sunitina mati Bonnie Pandya ni bila vznemirjena. »Vem, da je v dobrih rokah,« je povedala in se nato še sama podala na let z enim od Pipisirelovih letal. Kot sopotnica, seveda.

Sunita Williams in pilot sta se s poleta vrnila nasmejana. »Pilotiral je Nejc,« je Williamsova ovrгла splošno prepričanje, da so lupingi v zraku njeno maslo. »Gre za zelo zmogljivo, udobno in lahko letalo,« je ocenila. Tudi sama ima malo dvosedezno letalo, sicer pa je testna pilotka vojaških letal in ima za sabo kar dva poleta v vesolje. Kakšna je razlika med vsemi temi plovili, nas je zanimalo. »Vsako ima svoj namen, težko je primerjati. To danes pa je bila čista zabava. Nejc mi je kazal 'cool' zadeve!« je žarela in na vprašanje, če bi imela takšno letalo, kot iz topa izstrelila: »Seveda! Kdor ga ne bi hotel, bi bil nor.«

»Sunita je zelo fejš, zelo je komunikativna in preprosta, čeprav nekaj pomeni med astronauti. Ne nazadnje je vodila ekspedicije in bila dvakrat v vesolju, kar redki doživijo. Gostiti takšno osebnost v Sloveniji ni mala stvar. Mislim, da moramo to vsi izkoristiti kot promocijo, da bomo na naše ljudi ponosni, ne glede na to, kje so in kaj so naredili,« je prepričan Boscarol.

Tudi po poletu s Panthero v družbi testnega pilota Mirka Anžela se je gostja vrnila navdušena. »Panthera je lepo, prostorno letalo, obe letali sta zelo varni,« je dodala k prvi oceni. Za podjetje Pipisirel do sedaj sicer še ni slišala, kljub temu, da ju na neki način združuje skupna točka: Nasa. »To je zelo dobra priložnost za spoznavanje te-

ga, kar počnejo, navdušena sem nad tem, kako lahka in varčna so njihova letala in kako malo hrupa povzročajo,« je astronautka povedala o podjetju.

»Res je, z Naso imamo kar nekaj povezav, ne nazadnje je največja denarna nagrada v zgodovini, ki jo je Nasa razpisala, pristala pri nas. V zadnjem času sodelujemo z Naso tudi na drugih področjih. Nasa je pred kratkim kupila tri naše sisteme električnih pogonov, ki jih uporabljamo na naših leta-

lih za testiranje. Pipisirel pa se počasi vključuje tudi v vesoljsko tehnologijo. Pred kratkim smo razvili t.i. pozicionerje satelita v vesolju. Satelit mora namreč vedeti, kako je obrnjen tako proti Zemlji kot proti Soncu. To upravlja s sistemom žiroskopov. Te smo sedaj mi razvili manjše, kot so bili, na tem področju pa še nismo rekli zadnje besede. Zelo smo zadovoljni, da je Sunita Williams končno prišla tudi k nam, in prepričan sem, da danes ne leti zadnjič z našimi letali,« je bil nad obiskom zadovoljen Boscarol.

Srečanja s prijeto Sunito Williams v Ajdovščini pa se bosta še dolgo spominjala tudi njena oboževalca: moški srednjih let jo je prišel prosit za avtogram, 9-letni Miha pa se je želel z astronautko fotografirati. »Šolski mi jutri ne bodo verjeli!« je bil presrečen deček.

Katja Munih

FOTO K.M.

Pilot Nejc Faganelj je Williamsovo popeljal v dvakratnem Nasinem nagajencem Virusu (levo), z Ivom Boscarolom po pristanku s Panthero (zgoraj), gostjo je spremljala mama Bonnie Pandya, rojena Zalokar: Sunitina prababica Marija Bohinc je živela v Lešah pri Trziču (desno)

GORICA-ŠEMPETER - V porodnišnici prvi iz niza delovnih obiskov

»Mamice naj bodo brez skrbi, delamo za čezmejni prostor«

V porodniškem oddelku goriške bolnišnice so včeraj izpeljali prvo srečanje iz niza štirih delovnih obiskov, ki bodo predvidoma služili kot osnova za pripravo projekta čezmejne porodnišnice med Gorico in Šempetrom. »Poleg goriške porodnišnice smo obiskali tudi družinsko posvetovalnico; vzdušje je bilo zelo pozitivno, obisk pa zelo konstruktiven, saj je šlo za srečanje med strokovnjaki, zdravniki, ginekologinjami in medicinskimi sestrami, ki so se iz čisto strokovnega vidika poglobili v številna vprašanja,« pojasnjuje Chiara Strutti v imenu goriškega zdravstvenega podjetja in napoveduje, da bodo 4. junija obiskali splošno bolnišnico v Trziču, nakar bo sledil še obisk šempetrške bolnišnice in novogoriškega Zdravstvenega doma.

»Mamice naj bodo brez skrbi in naj nam zaupajo, delamo za ves obmejni prostor. Cilj delovnih obiskov in sploh celotnega projekta je okrepiti čezmejno sodelovanje na področju zdravstva s posvsem inovativnimi prijemi, za uresničevanje katerih bi lahko pridobili evropska sredstva. Seveda gre za dolgoročni projekt, katerega uresničitev bo zahtevala kar nekaj truda, zato pa bomo čim prej začeli razmišljati tudi o prvih skupnih korakih, ki bi jih lahko opravili v najkrajšem možnem času,« pravi Chiara Strutti. Zdravstveno podjetje sodeluje pri pripravi projekta z agencijo Informest, ki ima nalogo, da preveri, kako naj bi prišli do evropskih sredstev; kot znano, projekt nastaja pod okriljem Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), ki mu je Informest operativna roka.

Včerajšnjega delovnega obiska so se

Osebe obeh bolnišnic v goriški porodnišnici

BUMBACA

v imenu goriškega zdravstvenega podjetja udeležili ginekologinja Giuliana Giorgis, pediaterka Patricia Petaros, psiholog Adriana Monzani, referentka za goriški porodniški oddelek Roberta Giornelli, odgovorna za bolniške sestre Meri Marin, referentka za bolničarke Maria Chiara Calligaris, direktor službe za duševno zdravje Franco Perazza, odgovorni za tiskovni urad Adelchi Scarano in Gianna

Visintin iz družinske posvetovalnice; šempetrsko delegacijo so sestavljali Marco Gergolet, pomočnik direktorja za strokovno-medicinske zadeve, ginekologinja in porodničarka Alenka Zavrtanik, pediater Gregor Nemec, medicinska sestra Snežana Kuzmanović Taurian tere strokovna vodja Zdravstvenega doma Lilijana Besednjak Kocijancin višja medicinska sestra Nelida Casarsa.

TRZIČ - V soboto Partizanki Ondini Peteani posvečajo ulico

Prvomajska ulica, ki povezuje ulici Grado in Capitulo del Cristo med trziško in štarancansko občino, bo v soboto, 25. maja, dobila novo ime. Poimenovali jo bodo po partizanki, deportiranki in družbenopolitični delavki Ondini Peteani, ki je umrla pred desetimi leti. Svečano poimenovanje se bo pričelo ob 11.30, prisotni bodo predstavniki trziške in štarancanske občine, Ondinin sin Gianni in predstavniki borčevskih organizacij. Zapel bo tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič.

Ondina Peteani je bila zaposlena v trziški ladjedelnici; takoj po 8. septembru leta 1943 se je vključila v Proletarsko brigado. Zatem je bila kurirka do 11. februarja leta 1944, ko so jo Nemci aretirali v Romjanu in jo poslali v Nemčijo. Internirana je bila najprej v Auschwitzu in nato v Ravensbrücku. Po povratku domov se je vključila v obnovo, postala je članica KPI, usposobila se je za porodničarko, oblikovala je skupino mladih pionirjev in z njimi šla v kolonije in na taborjenja. Ker zaradi fizične izčrpanosti in taboriščnih tegob ni mogla rojevati otroka, je posvojila fant po imenu Gianni. V težkih razmerah prvih povojnih let je oblikovala tudi samozadostno skupino tovaršev in njihovih družinskih članov, ki so si z raznolikim znanjem in sposobnostmi pomagali preživeti najhuje. Bila je aktivna tudi v zvezi VZPI-ANPI; prizadevala si je, da bi dediščina osvobodilnega boja ne šla v pozabo.

GORICA - Stanovalci sosednjih hiš zahtevajo preverjanje in sanacijo

Azbestna streha prazne kasarne se nevarno kruši

Kasarna Del Fante v Ulici Duca d'Aosta in detajl strehe

BUMBACA

V Ulici Duca d'Aosta v Gorici se kruši azbestna streha bivše kasarne Del Fante, zaradi česar so stanovalci vseh sosednjih hiš upravičeno zaskrbljeni. Kasarno so zaprli pred dvema letoma, domačini pa se zdaj bojijo, da bi se z burjo azbestna vlakna razpihala po vsej okolici. Kot znano je azbest zelo nevaren, saj povzroča pljučni mezoteliom in druge hude bolezni.

Na dotrajanost kasarne in na njeno krušičo se streho je med zadnjim občinskim svetom opozorila Rosa Tucci, občinska svetnica liste »Gorizia è tua«. »Do leta 2011 je kasarno uporabljala konjeniška brigada Pozzolo del Friuli, zdaj pa je že dve leti prazna, zaradi česar nihče več ne opravlja rednih vzdrževalnih del, ki bi bila še kako potrebna in za katere bi moralo poskrbeti obrambno ministrstvo. Še zlasti bi bila potrebna prenove streha, ki je prekrita z azbestno kritino, zaradi njenega krušenja pa so stanovalci sosednjih hiš vse bolj zaskrbljeni. Ker je kasarna že dve leti prazna, pričakujemo, da se bo v prihodnje položaj še dodatno poslabšal,« poudarja Tucci, ki je med ponedeljkovim občinskim svetom pozvala občinsko upravo, naj skupaj z zdravstvenim podjetjem čim prej sproži preverjanje, saj je nujno ugotoviti, ali krušiča se azbestna streha ogroža zdravje stanovalcev sosednjih hiš. Tucci je med občinskim svetom odgovoril občinski odbornik Francesco Del Sordi, ki je zagotovil, da se bodo takoj postavili v stik z zdravstvenim podjetjem in preverili stanje strehe. »Pred časom so streho kasarne prebarvali, zato da bi veter ne odnašal azbestnih vlaken, vendar ne vemo, kdaj je do tega prišlo. Zato bo nedvomno potrebno novo preverjanje,« je poudaril Del Sordi in opozoril, da kasarna ni v občinski lasti, saj je njen lastnik država, zato pa je zanjo pristojno obrambno ministrstvo. Tucci je v svojem vprašanju opozorila še na strehi dotrajanosti poslopij v ulicah Gallina in Battistich. Za njiju je Del Sordi razložil, da je občina v sodelovanju z zdravstvenim podjetjem že pripravila načrt za odstranitev azbestnih kritin. »Za poslopje v Ulici Gallini smo sanacijski poseg tudi že odredili,« je še pojasnil Del Sordi.

Vzdrževanje bivših kasarni del postati resen problem tako v Gorici kot v drugih krajih po pokrajini. V bistvu zapečaten je usoda goriške brigade Pozzuolo del Friuli; potem ko se bo razpustila, bo njenih 400 vojakov razmeščenih po drugih kasarnah po deželi. Kasarno Del Fante so vojniki začeli zapuščati že pred petnajstimi-dvajsetimi leti, tako da so v njej že dobile sedež številne mestne veteranske organizacije. Goriška občina si je pred leti prizadevala za njeno preureditev in prodajo, kar pa je danes težko uresničljivo, tako da je poslopje po vsej verjetnosti obsojeno na počasno propadanje. Ista usoda bi lahko v kratkem doletela še kasarno Guella na Trgu Battisti in Montesanto v Tržaški ulici, saj je težko verjetno, da bi tudi za njiju v primeru prodaje našli kupca.

GORICA - Občinski svet Gradbena komisija s slovenskim članom

Furlan predlagal častno državljanstvo za otroke priseljencev

Med ponedeljkovim zasedanjem goriškega občinskega sveta so odobrili novi pravilnik za delovanje občinske gradbene komisije, v katero bo vključen tudi predstavnik slovenske narodne skupnosti, kakor določa zaščitni zakon 38 iz leta 2001. Septembra lani je na pomanjkljivost opozoril občinski svetnik Demokratske stranke-Slovenske skupnosti **Walter Bandelj**, ki sedaj pojasnjuje, da bodo v kratkem na podoben način dopolnili število članov krajinske komisije. »Ko bomo odobrili še pravilnik za delovanje krajinske komisije, bo občina pisala krovnima organizacijama SSO in SKGZ. Pozvala ju bo, naj skupaj predlagata po enega predstavnika slovenske narodne skupnosti za vsako od obeh komisij, kar sta v Trstu med drugim že storili,« razlaga Bandelj in opozarja, da bosta morala imeti nova člana obeh komisij ustrezno tehnično izobrazbo in izkušnje.

V ponedeljek je bil v mestni skupščini govor tudi o pokritju tribun ob štandreškem nogometnem igrišču, na katerem igra Juventus. Občinskemu svetniku Demokratske stranke-Slovenske skupnosti **Božidarju Tabaju** je župan Ettore Romoli pojasnil, da se zatika pri denarju, zato pa bo treba počakati. »Že dve leti prejemo iste odgovore. V soboto bo Juventus priredila turnir, na katerega bo prišel tudi občinski odbornik za šport, ki naj kar sam pojasni navijačem, zakaj tribun še ni,« je bil oster Tabaj.

S seje občinskega sveta, na kateri so obdelali vse točke dnevnega reda, zasluži poudarek še pobuda svetnika Demokratske stranke **Oliviera Furlana**, ki je predlagal častno državljanstvo za otroke priseljenih staršev, kar zagovarja tudi človekoljubna organizacija Unicef. Pred dnevi je predsednica deželne vlade Debora Serracchiani podelila častno državljanstvo vsem mladoletnim priseljencem, zato je Furlan župana vprašal, ali se bo tudi on v kratkem odločil za tovrstno dejanje. Romoli je napovedal, da bo zadevo preučil in bo svojo odločitev sporočil med prihodnjim zasedanjem občinskega sveta.

GORIŠKA BRDA - Praznik češenj

Šampionka Tina Maze bo pela, Nehru pa bo dobil doprski kip

Glavnina letošnjega 47. Praznika češenj bo potekala na Dobrovem. Tam se bo med 31. majem in 2. junijem vrstila bogata bera dogodkov, ki so namenjeni tako otrokom kot odraslim.

V petkovem programu izstopajo slavnostna seja občinskega sveta s podelitvijo priznanj, ob 20.30 bosta na gradu Dobrovo tradicionalno kronanje kraljice češenj in modna revija briških modnih kreatorjev. Na isti lokaciji bo sledila spevoigra - glasbena komedija Vinka Vodopivca »Kovačev študent«. Soboto bo zaznamoval 18. kolesarski maraton češenj; kolesarji bodo jutraj na pot krenili iz Ljubljane, na Dobrovem jih pričakujejo okoli 13.30. V Šmartnem bo medtem potekal mednarodni ex-tempore,

osrednji sobotni dogodek pa bo zagotovo 2. Briška poroka, ki bo letos potekala v slogu »charlestona« - tako bosta oblečena ženina in nevesta in vsi svatje; večno zvestobo si bosta obljubila Jožica Belej in Rok Valenčič iz Sežane. Dogodek se začne ob 15. uri na gradu Dobrovo, po uradnem delu bo sledila povorka. Sobotno dogajanje bo zaključil večerni Češnjevi rock koncert z ekskluzivnim pevskim nastopom v živo: nastopila bo najboljša smučarka sveta Tina Maze s svojo uspešnico »My Way is my Decision«.

Nedeljsko dopoldne bo potekalo v znamenju pohoda Od češnje do češnje, nastopa pevskih zborov in folklornih skupin, ves dan bo na voljo tržnica z briškimi dobrotami. Popoldan se bodo v povorki pred-

Ulica Ticino v Štandrežu

BUMBACA

Štandrež potrebuje »ležeče policaje«

Da se bodo avtomobilisti počasneje peljali po štandreških ulicah - še zlasti stranskih, jih je po mnenju občinskega svetnika Demokratske stranke Davida Peterina treba opremiti z ležečimi policaji. Ali je to sploh mogoče, je Petetin vprašal med ponedeljkovim zasedanjem občinskega sveta. Župan Ettore Romoli mu je odgovoril, da je postavljanje ležečih policajev prepovedano na glavnih prometnicah, ki jih za svoje posege uporabljajo služba 118 in gasilci. Župan je tudi pojasnil, da je ležeče policaje mogoče postaviti le ob soprisotnosti prehodov za pešce. Peterin je opozoril, da so pred leti že zahtevali postavitev ležečega policaja v Ulici Ticino v Štandrežu, hkrati pa je poudaril, da bo treba jeseni med pripravo novega načrta za mestni promet preveriti tudi, kje bi lahko povečali varnost stranskih ulic ravno s postavitvijo ležečih policajev.

Nezavarovana avtomobila

Mejni policisti iz Gorice so prijavili dva romunska državljana, ker sta se peljala v nezavarovanih avtomobilih. 36-letni A.C.S. je sedel za volanom nezavarovanega avtomobila Chrysler Voyager in so ga za pregled dokumentov ustavili v Štandrežu. 47-letnega Z.I. pa so v nezavarovanem avtu tipa Volkswagen golf z italijansko registrsko tablico zalotili pri cestninski postaji pri Vilešu.

Omahnil na delovnem mestu

V ponedeljek se je med delom ponesrečil 26-letni Bolgar. V solkanskem podjetju, kjer je zaposlen, je delal na liniji za vlijanje železa. Iz peči je čistil žilindro in pri tem stal na podestu, ki je sestavni del linije. Med delom je padel s podesta približno dva metra globoko in utrpel predvidoma lažje poškodbe, šlo naj bi zgolj za odrgnine. Na podestu bi morala biti varovalna ograja, vendar pa so jo zaradi popravila pred nekaj dnevi odstranili. (km)

Gasilska izpostava v Gradežu

Gasilci hočejo biti prisotni s svojo izpostavo v Gradežu tudi med letošnjo poletno sezono. Iz sindikata FP-CGIL pojasnjuje, da so si lani izbrili redno prisotnost v Gradežu, letos pa hočejo potrditi lansko izkušnjo, saj lahko le tako zagotavljajo varnost številnim domačinom in turistom, ki poletne dneve preživljajo na gradeških plažah.

V Gorici zaposlijo delavca

V okviru projektov za socialno delo bo goriška občina za obdobje 11 tednov zaposlila delavca, ki bo skrbel za vzdrževanje poslopij v občinski lasti in za manjša zidarska dela. Prošnje zbirajo v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici od jutri do 4. junija.

Menato podpredsednik

Ravnatelj državne knjižnice v Gorici Marco Menato je bil imenovan za podpredsednika instituta za zgodovino in kulturo Julijske krajine; podpredsedniško mesto bo delil z Noello Picotti iz Trsta, medtem ko je bil za predsednika potrjen Dario Padovani. V upravnem odboru sedijo še Aldo Napolitano, Paolo Quazzolo, Fulvio Senardi in Lorenzo Tommasini.

»Slovenska muska« odložena

Predstava Špas Teatra »Slovenska muska od A do Ž«, ki je bila napovedana danes v goriškem Kulturnem domu, zaradi bolezni v ansamblu odpade; odložena je na kasnejši datum, so včeraj sporočili organizatorji.

Azerbajdžanski večer

V Kulturnem domu v Novi Gorici bo danes ob 18. uri večer azerbajdžanske kulture; nastopili bodo tenorist Yusif Eyvazov, pianistka Saadat Ismayilova in petčlanska plesna skupina. (km)

Tina Maze

VRTOJBA - Danes

Ogrožena fakulteta: reakcija študentov je Multimedia Open Air

Študentje tretjega letnika multimedijske komunikacije pri Fakulteti za elektrotehniko v Novi Gorici prirejajo danes od 17. ure dalje dogodek Multimedia Open Air 2013, ki mu bodo dali pečat odbojkarški turnir, srečelov in glasba v živo; za veselo in »bučno« razpoloženje bodo poskrbeli DJ Mazz Gone, DJ T, Underground Memory Lane, Unther Valterap Slove Band, Never End Losing Sight in Jamm Band. Praznik bo pri nekdanjem vrtojbenskem mejnem prehodu, kjer je tudi proga za go-kart, torej v bližini novogoriškega Tehnološkega parka, kjer ima fakulteta svoj sedež.

Z današnjim dogodkom želijo študentje opozoriti javnost na grožnjo, ki preti fakulteti. Če v novem akademskem letu vpisi ne bodo dosegli predvidenega praga, jo pristojne oblasti utegnejo ukiniti. Predstavniki študentov so nam med drugim povedali, da se za študij na omenjeni fakulteti zanimajo tudi mladi iz »zamejstva«, saj velja za eno boljših fakultet ne le v Sloveniji, ampak tudi na širšem območju. Kdor zaključuje fakulteto, ima možnost zaposlitve na TV in radio postajah, v telekomunikacijah, na področju spletne oblikovanja, pri programiranju in grafiki itd.

Današnji Multimedia Open Air 2013 čaka na mlade z obeh strani meje; za hrano in pijačo bo seveda poskrbljeno. (vip)

GORICA - Razstava keramike

Eruptivna sila Ivana Skubina

V galeriji Kulturnega doma bo danes ob 18. uri odprtje razstave unikatne keramike Ivana Skubina iz Brega pri Golem Brdu.

Skubin za svojim tihim in mirnim videzom skriva dolgo zatajevano eruptivno silo. Še pred nekaj leti je menil, da glina, ki nosi v sebi genetski spomin na neskončne možnosti ustvarjanja, spomin na začetek in konec, ni njegov element. Igraje je z nekaj gnetljaji izoblikoval malega konjiča z mislijo, da je z glino opravil. Izkazalo pa se je ravno nasprotno. Glina ga je zapečljala v svetove, ki se nam z leti in načinom življenja vse bolj odmikajo. Od tistega prvega poskusa je minilo le nekaj let - in pred nami je ustvarjalec, ki v sebi nosi velik ustvarjalni naboj in ki mu glina omogoča, da ga izrazi. Roke bogatega dediča so dar, ki so mu ga dale rojenice, z nenehnim lastnim eksperimentiranjem in na raznih izpopolnjevanjih doma in v tujini pa ga še plemeniti. Za kraj svoje prve razstave (leta 1999) si je izbral domačo hišo v rodnih Goriških Brdih; valovita pokrajina je s svojo mehko in barvno paletu prsti vir inspiracij, ne nazadnje pa mu iz svoje bogate zakladnice daje tudi material za ustvarjanje.

Ustvarjalca bo danes predstavil Vili Prinčič, razstavo prirejata Kulturni dom in zadruga, na ogled bo do 16. junija.

GORICA - Gledališki festival Komigo

Sproščujoči učinek čarovniškega večera

I viandanti del mondo pripravljajo večjezično predstavo

S predstave

FOTO K.D.

Gledališki festival Komigo je v ponedeljek ponudil večer »Magi-camente ... ridere«, ki je publiko Kulturnega doma prijetno presenetil še posebej s kakovostjo nastopajočih. Čarovnije Dua Luisa iz Koprivnega, Camija iz Milana in Magica iz Novare so na gledalce delovale sproščujoče. Med večerom se je predstavila tudi gledališka skupina I viandanti del mondo, ki jo sestavljajo priseljenci. Pozdravili so v tajskem, ruskem, španskem in drugih jezikih ter napovedali večjezično predstavo, ki bo luč sveta zagledala jeseni; člane skupine je predstavil animator Vito Dalò.

V četrtek, 30. maja, bo na vrsti sodobna klovnska predstava »Moja nit je rdeča« z »rdečim noskom« Eve Maurer, za presenečenje pa bodo poskrbele Tri grazie iz Štandreža.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Ul. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALLANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Gledališče

ODPADE PREDSTAVA ŠPASTEATRA, ki je bil napovedana v Kulturnem domu v Gorici danes, 22. maja, z naslovom »Slovenska muska«.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 22. maja, predpremiere, v četrtek, 23. maja, premiera ter v petek, 24., in v soboto, 25. maja, komedija o dramati (skoraj tragediji) »Gozd« (Aleksander Nikolajevič Ostrovski); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 21.00 »Il grande Gatsby«.
Dvorana 2: 17.30 - 20.30 »La grande bellezza«.
Dvorana 3: 17.30 »Viaggio sola«; 20.45 »Confessions« (prepovedan mladim pod 14 letom).

DANES V GORICI

V KROŽKU METROPOLITANA (UL. SAN MICHELE 42): »Volver« 20.30 »Machuca (Da Salvador Allende alla dittatura cilena)«; vstop prost.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.40 »Il grande Gatsby«.
Dvorana 2: 17.20 - 21.00 »La grande bellezza«.
Dvorana 3: 18.10 - 21.30 »Il grande Gatsby« (digital 3D).
Dvorana 4: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Fast & Furious 6«.
Dvorana 5: 17.30 - 20.00 »Miele«; 22.00 »Mi rifaccio vivo«.

Razstave

V VILI DE FINETTI CORONA v Marianu prirejajo v sklopu projekta IncontrArti odprtje razstave M. Grazie Persolja z naslovom »Il cassetto delle muse« danes, 22. maja, ob 18.30; na ogled bo do 8. junija.

V PILONOVU GALERIJU V AJDOVŠČINI bo v petek, 24. maja, ob 20. uri odprtje razstave Lucijana Lavrenčiča z naslovom »Pokrajine Severa«; na ogled bo do 16. junija od torka do petka 8.00-17.00, ob nedeljah 15.00-18.00.

Prireditve

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ prirejata v petek, 24. maja, ob 20. uri na sedežu društva Tržič v Ul. Valentinis 84 v Tržiču predavanje Branke Sulčič z naslovom »Spoznavajmo naša gradišča«.

KULTURNO ZDRUŽENJE FORUM PER GORIZIA prireja javno srečanje na temo šolstva z naslovom »Scuola bene comune? Contributi privati e qualità nella scuola dell'autonomia« v konferenčni dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) 2 v Gorici danes, 22. maja, ob 17.30. Govorili bodo Stefano Cosolo, združenja Essere Cittadini, Alessandro Famos, združenja ANFN, občinski odbornik Giuseppe Cingolani, profesorja Alessio Sokol in Leonardo Milocco in Laura Fasiolo.

ŠPORTNO ZDRUŽENJE MLADOST sklicuje izredno srečanje s člani, z igralci, odborniki, domačini in ljubitelji nogometa danes, 22. maja, ob 20. uri na sedežu društva Jezero v Doberdobi na temo izboljšanja delovanja društva in o načrtih prenovitvenih del ob igrišču. Na srečanje organizatorji pričakujejo vse domačine, ki jim je pri srcu vaško nogometno društvo.

AŠKD KREMENJAK vabi na zaključno prireditev v petek, 24. maja, ob 18. uri v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah. Nastopili bodo harmonikaši in plesna skupina, mažoretke iz Doberdoba in otroški zbor vrtca in osnovne šole iz Sovodenj.

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ prireja v župnijskem parku med lipami v Štandrežu Praznik špargljev 2013: v soboto, 25. maja, ob 20.30 ples z ansamblom Souvenir; v nedeljo, 26. maja, ob 19. uri nagrajevanje ex-tempore, nastop otroškega cerkvenega pevskega zbora Štandrež, moškega pevskega zbora Štmaver z enoedjanjo in ples z ansamblom Hram.

SKRD JADRO in društvo Ali sul mondo nuovo vabita na predavanje Paola Pasqualinija z naslovom »Neznani leti predmeti v zgodovini« v soboto, 25. maja, ob 18. uri na sedežu društva ACLI v Ronkah (Ul. S. Lorenzo 3).

Mali oglasi

V ULICI ROCCA V GORICI v mirni lokaciji blizu centra oddamo v najem trem študentkam/om klimatizirano stanovanje v prvem nadstropju manjšega bloka; popolnoma opremljeno, kuhinja, večji dnevni prostor, spalnica, soba, kopalnica, pokrita terasa, kletni prostor in parkirno mesto na privatnem dvorišču. Ugodna cena po dogovoru; tel. 339-7806548 ali 00386-31411697.

V NAJEM dajem povsem opremljeno stanovanje v Gorici, veliko 60 m². Najemnina po zakonsko predvideni ceni. Tel. 348-5298655.

Koncerti

SNOVANJA 2013: v petek, 24. maja, ob 20.30 v cerkvi Sv. Ignacija v Gorici koncert liturgične glasbe iz staroslovanske, glagolitske in pravoslavne tradicije z naslovom »Dediščina Sv. Cirila in Metoda ob 1150. obletnici njunega prihoda v srednjo Evropo«. Nastopajo mešani zbor in komorne skupine Arsatelier, sopran Alessandra Schettino, mezzosopran Margarita Swarczewskaja, organist Mirko Butkovič, dirigira Mirko Ferlan.

KONCERT »VOLIAMO LA PACE - HOČEMO MIR« bo v četrtek, 23. maja, v kleti rubijskega gradu na Gornjem Vrhu 40. Gosta bosta goriška pevka Gabriella Gabrielli (Zuf de Žur) in slovenski kantavtor Vlado Kreslin. Spremljal jih bo trio Diego Todesco (kitara), Maurizio Veraldi (klaviature) in Sašo Debeleč (kontrabas). Zaradi omejenega števila mest organizatorji priporočajo rezervacijo vstopnic oz. vabil; informacije v uradu Kulturnega doma v Gorici (tel. 0481-33288).

ZDRUŽENJE EX BORDER prireja koncert z naslovom »Sonate d'amore« v sklopu prireditve èStoria. Prvi koncert iz niza èMusica bo v petek, 24. maja, ob 21.30 v Hotelu Internazionale na Korzu Italia v Gorici. Nastopila bosta pianistka Natalia Saver in tenor Vladimir Čadež; vstop prost.

Šolske vesti

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev bodo od 27. do 31. avgusta v Debelem rtiču. Rok prijave zapade 30. maja; informacije po tel. 040-635626.

10. POLETNA ŠPORTNA ŠOLA za fante in dekleta od 10. do 14. leta bo potekala od 17. junija do 19. julija (5 tedenskih izmen) od 8.30 do 15.00. Ponuja dinamičen in zabaven športni program: kajakaštvo, tenis, kolesarjenje, pohodništvo, plavanje in jadrarjenje, rafting in atletiko, vsak dan ... neke drugje! Veliko bo ekskurzij, izletov, predvsem pa sproščene zabave; vpisovanje v Dijaškem domu, po tel. 0481-533495 do zasedbe mest.

KOTALKARSKI KAMP AKŠD VIPAVA bo potekal prva dva tedna po zaključku šole (1. teden: 10.06. - 14.06. in 2. teden: 17.06. - 21.06.) od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure (z malico) in je namenjen otrokom osnovne šole. V petek, 21. junija, bo potekala plesna delavnica z Jelko Bogatec (nujna najava po tel. 333-9353134 - Elena), sprejemajo največ 20 otrok.

KOŠARKARSKI KAMP za fante in dekleta od 6. do 11. leta starosti bo potekal v organizaciji ŠZ Dom in Dijaškega doma od 17. junija do 12. julija (4 tedenske izmene). Ponuja, poleg košarke, še vrsto dodatnih športnih

dejavnosti, tekmovanj in srečanj, ekskurzij in izletov. Kamp vodita državna trenerja Andrej Vremec in Jan Zavrtnik. Informacije v telovadnici Kulturnega doma ali v Dijaškem domu (tel. 0481-533495 in www.dijasgidom.it), do zasedbe razpoložljivih mest. Cena je zelo ugodna.

POLETNO SREDIŠČE DIJAŠKEGA DOMA, za otroke od 4. do 11. leta starosti, bo potekalo od 17. junija do 19. julija in od 26. avgusta do 6. septembra (priprava na šolo), z dvema urnikoma: do 13.00 ali do 16.00. Središče, z naslovom »Narava je zabava«, ponuja zabavne delavnice, eko programe, igre v naravi, obisk kmetij in naravnih rezervatov (morski v Miramaru, ob izlivu Soče, Strunjan...), izlete na morje in z vlakom. Iz Romjana in Doberdoba bo poskrbljeno za prevoz; informacije in vpisovanja (po tednih) po tel. 0481-533495 do zasedbe mest.

POLETNO SREDIŠČE SREČANJA 2013 za otroke od 3. leta dalje bo potekalo od 10. junija do 3. avgusta od 7.30 do 13.30 oz. 15.30 v Zavodu Sv. Družine v Ul. Don Bosco 66 v Gorici v organizaciji AŠZ Olympia in Skupnosti družin Sončnica; predvpis s popustom do 7. junija. Na programu igre, animacija, risanje, ročni izdelki, izleti, kopanje v bazenu, veliko športa in zabave; vpisovanje vsak dan v jutranjih in večernih urah po tel. 335-5952551 (Damijana).

POLETNOSTI 2013: Mladinski dom prireja med 3. in 7. junijem Pripravo na malo maturo za tretješolce; med 10. in 21. junijem Poletne izzive za petošolce in srednješolce (z videodelavnico, izleti, adrenalinskimi pustolovščinami,...); med 24. in 28. junijem Zeleni teden za srednješolce; med 26. avgustom in 6. septembrom pripravi na začetek pouka Šola za šalo za osnovnošolce in Srednja na štartu za srednješolce; med 2. in 6. septembrom tečaj Vstop v srednjo šolo, za peto-prvošolce; informacije in vpisi po tel. 334-1243766, 328-3155040, 0481-546549 / 536455 ali po elektronski pošti mladinskidom@libero.it.

Izleti

DRUŠTVO KRVODAJALCEV SOVODNJE prireja enodnevni avtobusni izlet v Gardaland v soboto, 22. junija; vpisovanje na sedežu društva v Gabrijah ob ponedeljkah, od 17. do 18. ure ali po tel. 340-3423087.

SPDG vabi na tradicionalno srečanje planincev, ki bo v nedeljo, 9. junija, v Koprivni pri Železni kapli na Koroškem v priredbi SPD Celovec. Napovedana sta dva pohoda (daljši in krajši) ter kulturna prireditev in družabnost. Prevoz z avtobusom iz Gorice. Prijave na sedežu društva ob četrtekih med 19. in 20. uro. Kot rezervacija velja vplačilo prispevka za prevoz.

SPDG prireja v nedeljo, 26. maja, kolesarski izlet po goriškem Krasu. Predstavitev izleta bo v četrtek, 23. maja, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI v Ul. Rossini. Zbirališče ob 8.15 v nedeljo, 26. maja, v Doberdobi na parkirišču za občino, start ob 8.30. Tura je zahtevna, podrobnosti na vodniku SPDGO 3D; informacije po tel. 328-8292397 (Robert), obvezna čelada, zaželjena prijava udeležencev.

SPDG organizira v nedeljo, 26. maja, planski izlet na Rovtarsko hribovje (nezahtevno, pribl. 6 ur hoje). Startali bodo na Medvedjem Brdu (785 m), povzpeli se bodo na Vrh Sv. Treh Kraljev (884 m) od tu nadaljevali pot do Rovt ter zaključili pohod na kmetiji Šinkovec na Medvedjem Brdu. Zbirališče pri Rdeči hiši v Gorici ob 7. uri; informacije po tel. 339-7047196 (Boris) ali boris@spdg.eu.

Obvestila

INFOTOČKA V ŠKC DANICA NA VRHU: vsako nedeljo od 9. do 18. ure ob kavici in prigrizku vas bodo organizatorji seznanili z zgodovino kraškega okolja in napotili na ogled Brestovca in Debele grize (po jarkih in rovih prve svetovne vojne).

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE vabi člane in kulturne sodelavce na redni občni zbor, letos nevolilnega značaja, ki bo potekal v torek, 28. maja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v prostorih Kulturnega doma v Sovodnjah.

TABORNIKI RMV vabijo starejše in bivše člane Rodu na srečanje Nazaj v taborniški raj 2013. Taborili bodo v kraju Kred pri Kobaridu od petka, 26. do nedelje, 28. julija. Prijave zbirajo do 15. junija. Dodatne informacije in prijavnico lahko zaprosite po elektronski pošti taborniskiraj@gmail.com ali na tel. 339-4120280 (Andrej) in 335-5316286 (Veronika).

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.50, Giovanna Crovatin iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ivana in na glavno pokopališče; 11.30, Ferruccio Pellegrini iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev v Stražcah in na glavno pokopališče.

DANES V RONKAH: 11.30, Mario Caligaris (iz bolnišnice Sv. Justa v Gorici ob 11. uri) v cerkvi Sv. Štefana v Romjanu in na pokopališču.

DANES V GRADIŠČU: 10.00, Fiore Zuppel v kapeli pokopališča, sledila bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Elena Bellomini iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane, sledila bo upepelitev; 11.00, Adelio Sardos iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja in na pokopališče; 12.00, Nidia Delzotto por. Visintin (iz Vidma) v cerkvi Sv. Nikolaja, sledila bo upepelitev.

O NAŠEM TRENUTKU

Hrana, zdravje kultura in sociala

ACE MERMOLJA

Zadnja leta je pomlad čas, ko se srečujemo z večjimi ali manjšimi zdravstvenimi sitnostmi. Dogodki sodijo v obdobje staranja. Bolezni ali samo zdravstvene sitnosti pa te v novih časih soočajo z vprašanjem primerne ali neprimerne prehrane. Sodobna medicina posveča vse večjo pozornost temu, kaj jemo in zato »novi« zdravniki dosledno priporočajo primerno prehrano. Nekoč ni bilo tako.

Prejšnji teden sta mi po okulišni pregledu vsestransko prijetna zdravnica in bolničarka priporočali magično trojico: veliko vode, zelenjave in sadja. Domačemu zdravniku sem povedal, da nisem zajec, a mi je odgovoril, da je korenje boljše od kake odvečne očesne kapljice. Sicer pa se nisem kaj prida pritoževal, saj so moje prehrabene navade dovolj skromne: po potrebi in po izbiri in kljub temu nisem kak suhec, ki mu obleke visijo z ramen kot z obešalnika. Kaj pa!

Dejstvo pa ostaja, da je sodobna medicina zasledila v napačni prehrani ljudi zanesljivega morilca. Izumitelj slow fooda Carlo Petrini nam pod geslom dobro, čisto in pravično ponuja hrano kot proizvod zemlje in različnih kultur, ki imajo davne korenine. Ustanovitelj zdravniške karitativne službe Emergency Gino Strada opozarja na paradoks, da milijoni umirajo od lakote, milijoni pa od preobilne in slabe hrane. Sloviti italijanski onkolog Veronesi objavlja knjige o hrani in zagovarja vegetarijanske menije. Široko zdravstveno-kulturno gibanje se spopada z našimi prehrabnimi navadami, kjer je veliko zaužitega blaga odvečno in slabo. Tu ni mišljen samo okus, ampak kakovost tega, kar dnevno dajemo v usta. Geslo »dobro, čisto in pravično« poudarja kakovostno, kulturno in socialno dimenzijo prehranjevanja.

Osebo sem prepričan, da zdrava prehrana ne preprečuje vseh bolezni, obilje v jedači in pijači pa je

vzrok številnih obolenj: tudi hudih. Obenem vpliva na našo psihološko in drugačno počutje. Ne pišem nič novega, vendar videm kar preveč ljudi in znancev, ki so jim gostilne in osmice najpomembnejša tedenska sprostitvev. Gostinci in osmičarji mi bodo zamerili, a je še vedno vsega preveč, preveč pa briše kakovost, okus in dobro počutje. Ko naglašujem »še vedno«, mislim na sedanjost gospodarsko krizo, ki na osnovi vseh statistik niža nakupovanje hrane ter obiskovanje gostinskih obratov. Hrana je torej socialni problem z mnogimi protislovji.

Dosledno bi namreč lahko zapisal, da ima kriza vsaj en pozitiven učinek: znižuje naše nevrotično hranjenje. Dovolj je, da stopimo v veleblagovnico in se pred našimi očmi, rokami in vozički razkrivajo vsemogoče »specialitete« in znamke najrazličnejše hrane. Nedvomno je vsega preveč in zato našemu zdravju ne škodi, če smo pri nakupih skromnejši in če so doma naši hladilniki manj obloženi. Takšno logično sklepanje pa ima svoje očitne omejitve. Varčevanje pogostokrat ne sili ljudi h količinsko skromnejšemu nakupovanju hrane, ampak prav k slabi prehrani, k odvečnim kalorijam, k maščobam in k industrijskim »smetom«.

Ko sem bil študent v Ljubljani, sem si v slabih menzah, kjer je bilo vse obilito z maščobami najnižje kategorije, za vedno pokvaril želodec in imel prvič probleme z rejenjem, kljub temu, da sem čutil nek stalen »apetit«. Nisem bil sam. Študentom iz Azije so rastle trebuščki in so se prvič srečali z njim nepoznano sitnostjo: z gnitjem zob.

Ko gledam razne televizijske programe na plačilo (Sky in še kaj), mi prav posnetki z ameriških ulic in iz revnejših predelov ZDA prikazujejo trume debeluharjev in debeluharic. Revnejši so obdani z neverjetnimi maščobnimi oblogami, zvezd-

nice in zvezdniki v filmih pa so vsi lepi in suhi. Tudi politiki so skrbno gibčni in suhi, šerif malega mesta pa pase po ulici svoj mlahav trehuh. Kuharski mojster Ramsey je v bleščeči jedilnici atletske postave, njegov kolega v ulični okrepčevalnici pa z debelimi rokami streže meso, sir in panceto svojim debelim klientom. To so tisti milijoni, ki umrejo zaradi preobilne prehrane ter pomanjkanja pravilne osebne nege in zdravstvene oskrbe. Delno popravljam Strado: Slaba hrana ubija revne, ko jo je premalo ali preveč.

Pravilna prehrana torej ni šala, saj zaobjema naše telo in psiho, zdravje in bolezn, kulturo in socialni status. Tesno se veže s kulturno ravni in s socialnim položajem posameznika. Nova prehrabena kultura ne zadeva torej le telesnega zdravja, ampak ima kulturno in socialno razsežnost. Kot sem zapisal, paradoksalno umirajo tisti, ki nimajo hrane in oni, ki jo imajo preveč, a je ta preveč le industrijska smetišnica. Pot v krizi nas bi lahko vodila k skromnosti, ki bi obenem uveljavljala kulturni spomin, iskala dobro v zemlji in pravičnost tudi v urejanju prehrabnih možnosti. Že sami delovni urniki bi lahko upoštevali potrebe žledca in prebave, da ne govorimo o »ulični« hrani, ki jo mečemo vase kot smeti v požiralnik.

Zapisano ne sodi v prioritete sedanjih vlad (italijanske in drugih). Petrini, Strada, Veronesi in drugi pa imajo prav, ko opozarjajo na slabo prehrano kot na globalno prioriteto, ki bistveno odloča o življenju milijonov in milijonov ljudi: podobno kot delo, kultura, sociala in zdravstvo. Hrana ni le medicinsko vprašanje, ampak bistveni pokazatelj kakovosti našega življenja. Kakovosti življenja pa po Senu ne merimo le z monetarnim principom, ampak tudi z drugimi elementi, med katerimi prednjači prav način prehranjevanja.

Pravi (Rekel je, Rekel bo), da bo delal (da pride) / zadobnost/ Več napak je pri rabi pasiva.

Nekdo je napisal: »Starši so zaskrbljeni, da ne bodo potomci česa zamudili.« Napak je več, tudi skladenjska.

Zaskrbljeni smo; (v skrbah smo, skrbimo) zaradi koga (česa) - zaradi otrok; za koga (kaj) - za otroke; zaskrbljeni smo nad kom (čim) - nad gospodarskim položajem.

Nobenega od teh stavkov ne moremo nadaljevati z odvisnikom.

Za razširjeni stavek moramo spremeniti glagol. Možnosti je več, najpreprostejši je bati se: »Starši se bojijo, da bodo otroci kaj zamudili.« ali pa »se bojijo, da otroci ne bi česa zamudili.« Če ohranimo skrbeti, moramo spremeniti sklon: »starše skrbijo.

Leja Rehar Sancin

PISMA UREDNIŠTVU

Škof Rožman

Jože Pirjevec, »Škof Rožman je vodil lasten križarski pohod«, Primorski dnevnik, 9. 5. 2013.

Občudovanja vredno je s kakšno lahkoto akademik Jože Pirjevec preide lastne zmote in kako takoj nanaša vrsto novih trditev, prav tako spornih. Občutek imam, da sam vodi »križarski pohod« proti škofu Rožmanu. Tudi ne vem, zakaj bi iz italijanščine prevajali tekst, ki je bil napisan v slovenščini in ki ga z lahkoto lahko preverimo. Če ima zgodovinar Pirjevec pomisleke »pastirsko pismo o brezbožnem komunizmu« iskati v Nadškofijskem arhivu v Ljubljani, potem ga lahko pomirim. Objavljen je med drugim v knjigi Med sodbo sodišča in sodbo vesti, ki je izšla leta 2009 (str. 225-232) in v Ljubljanskem škofijskem listu, št. 11, 30.11.1943.

Zapis, da je Rožman iskal stike z zavezniki, da »čimprej zasedejo Slovenijo in jo spremenijo v katoliški bastion proti širitvi sovjetskega vpliva v Srednji Evropi in na Balkanu«, je seveda podoben trditvi dr. Pirjevca, da je blagoslavljaval fašistično javno hišo v Ljubljani. Tukaj žal ni prostora, da bi obravnavala vsak stavek, čeprav bi bilo potrebno. Navedla pa bi dva citata iz angleškega arhiva. Najprej z roko napisano notico sodelavca zunanjega ministrstva Lafana naslovljena na J. M. Addisa v znanem ministertvu 25.6.1945: »Precej težko je najti neizpodbitne dokaze proti msgr.Rožmanu...« In 27. 6. 1945 je raziskovalni oddelek (Lafan) sestavil škofovo biografijo: »Kakor vse kaže se msgr.Rožman ni ne pred in ne po aprilu 1941 vmešaval v politiko (z izjemo, ki je spodaj opisana). Ko so Italijani ustanovili kratkoživ Sosvet prominentnih Slovencev maja 1941, škofa niso vključili. Kakor izgleda je bilo njegovo stališče do vojne 1941-42 enako stališču voditeljev Slovenske (katoliške) ljudske stranke, to se pravi ostro sovražnost do Nemčije, nezaupljivost do Sovjetske zveze, sprejem sorazmerno milejšje italijanske okupacije združeno s tradicionalno slovensko sovražnostjo do Italije, lojalnost do jugoslovanske vlade v Londonu in upanje, ki je bolj in bolj kopnelo, da bo Veliki Britaniji lepega dne uspela osvoboditev.« Spodaj je opisana maša pred domobransko prisego s pripombo, »da je za vestnega katoliškega škofa važnejša večna blaginja posameznih duš kot politična razmišljanja, in da so mladi fantje, katerim je dal svoj bogoslov, bili na tem, da tvegajo svoje življenje.« (citati iz National Archives, FO 371).

S črno-belimi prikazovanjem zgodovine ne bomo osvetlili dejanskega dogajanja med drugo svetovno vojno. Boljša osvetlitev medvojne časa je vsekakor potrebna, predvsem pa boljša kot jo nudi objavljenega glosa. Vaške straže so nastale iz samoobrambnih razlogov. Ljudje na podeželju so se znašli med dvema ognjema, italijanskim in partizan-

skim. Oboji so pobijali, zažigali hiše, rekvirirali živino in hrano, Italijani pa so ljudi pošiljali še v internacijo. Vaške straže niso organizirali predvojni slovenski politiki in ne škof Rožman. Tragično je, da so v svoji sili morali vzeti orožje iz rok okupatorja. Četniki, kot se jim po domače reče, pa so bili dejansko Jugoslovanska vojska v domovini (JVvD) pod poveljstvom generala Draža Mihajlovića. Stali so na strani zveznikov. Kot pri Grčaricah, kjer so partizani z italijansko pomočjo in italijanskimi topovi napadli in potolkli vojaške enote JVvD, so bile vaške straže na Turjaku po kapitulaciji Italije od partizanov uničujoče potolčene. Mnoge so pobili na kraju samem, tudi ranjence, nekaj sto pa so jih zajeli. V Kočevju je potem potekal Kočevski proces (9. - 11. 10. 1943) proti 21 izbranim ujetnikom, ki se je končal s 16 smrtnimi obsodbami in 4 obsodbami na prisilno delo, obravnava proti nemu obtožencu pa je bila izločena. Bil je to prvi montirani proces in vzorec za povojne politične procese. Lastnemu prebivalstvu in znanemu svetu naj bi pokazal, kako urejeno deluje »ljudska oblast«, predvsem pa naj bi odvrčal pozornost od grozljivega dogajanja za kulislami, kjer so skoraj neopazno umorili nekaj sto ljudi.

Tamara Griesser-Pečar

Velik korak nazaj goriške nadškofije

Velika sramota za goriško nadškofijo, da je pristala na enojezično izvedbo kamnite plošče, ki so jo odkrili za 21. letnico obiska prvega slovanskega papeža Karola Wojtyły v Gorici. Bil sem tisti dan na Travniku in iz govorjenja in vzlikov ljudi, mislim, da je bila večina ljudi slovenskih vernikov bodisi iz zamejstva kot tudi ogromno jih je prišlo iz Slovenije.

In kaj naredi nadškofija? Namesto izpričati priznanje vsem tistim vernikom prisotnim tisti dan na Travniku in današnjim slovenskim vernikom na Goriškem pristane na pritiske (ali sodeluje?) z najbolj reakcionarnimi protislovenskimi oblastmi, ki namesto, da bi delovale v smeri boljšega sodelovanja latinskega sveta s slovanskim dodajo še en kamen za višanje obrambnega zida proti slovanskemu, v tem primeru slovenskemu svetu.

Velik korak nazaj in napačno sporočilo bodočnosti!

Lucijan Kocman

V SMG kabaret na temo slovenske kvantaške poezije

V Slovenskem mladinskem gledališču (SMG) so na oder postavili kabaret Tri prste pod popkom. Predstava, ki jo je zrežirala Maruša Geymayer-Oblak, bo 30. maja uvedla 7. gledališki festival Prelet. Za navdih je kabaretu služila slovenska kvantaška poezija. Ta je bila predloga točkam, ki so jih igralci izbrali iz svojih radoživih nagibov. Za slovensko kvantaško poezijo, ki je bila v slovenskem ljudskem izročilu vedno prisotna, je veljalo, da je pohujšljiva in brez estetske vrednosti. Prežeta je s stereotipi, humorjem, ironijo in grotesknim, namenjena pa zabavi. Njen erotični vitalizem se napaja v povečevanju ljubezenskega akta. Predstava se teme erotike loteva kompleksno. Preko kvantaške ljudske poezije je namreč mogoče podati tudi svojevrstno sociološko študijo našega prostora, ki ne bo obsegala zgolj ljudskih besedil in njihove interpretacije, temveč tudi druge motive iz zakladnice narodnega izročila, predelane v interpretaciji in kodi kabareta, tako da bo zajela refleksijo današnjega časa, so še zapisali.

Koreografinja je Tina Janežič, ki prav tako nastopa v predstavi, dramaturg Tomaž Toporišič, za sceno je poskrbela Slavica Janošević, za kostume pa Janoševićeva skupaj z igralci. V predstavi igrajo še Ivo Godnič, Kaja Janjič in Matic Bobnar.

JEZIK NA OBROBJU

Že pred nekaj leti so se začeli v našem tisku pojavljati stavki z italijansko skladnjo. Ta pojav se od takrat počasi širi. Raba časov v italijanščini se v podrednih bistveno razlikuje od skladnje v slovanskih jezikih. V Perugi je zelo znana šola italijanščine za tuje študente, kjer posvečajo posebno skrb tudi pomembnim razlikam med italijanščino in slovanskimi jeziki. Mednje spada razlika v sintaksi. Pri nas so se pred desetletji s temi problemi ubadali predvsem profesorji italijanščine. V slovenskem narečju so naši ljudje uporabljali čase v skladu s slovenskim knjižnim jezikom. Italijansko sintakso so se naši otroci naučili v šoli. Danes se je vpliv knjižne italijanščine preselil v tržaško knjižno slovenščino. Nujno bi bilo posvetiti tem problemom več pozornosti, tako v šolah kot v medijih.

Oglejmo si nekaj takih napak. »Kraljica Sabe je obiskala kralja Salomona, da bi se prepričala, če je res tako moder, kot se je o tem govorilo.« Pravilno: ...kot se govori (kot pravijo).

»Pri preverjanju dokumentov so ugotovili, da je imel avto registrsko tablico drugega BMW X5.« Pravilno: »...da ima avto registrsko tablico...«

Policisti so takoj ugotovili, da vozniško dovoljenje ni bilo v redu.« Pravilno: »...dovoljenje ni v redu.«

»Kritike letijo na vodstvo, ki ni razumelo, kako se je bilo treba lotiti volitev.« Pravilno: »...ki ni vedelo, kako se je treba lotiti volitev.«

»Na sprejemu je videla neznano tujko. Hotela je vedeti, kako je bilo tej tujki ime.« Pravilno: »...kako je tej tujki ime.«

Italijansko sosledje časov je neprimerljivo bolj komplicirano kot slovenska raba časov. Zato sem se ustavila samo ob tistih težavah, s katerimi se srečujejo naši pisci v slovenščini. Kot vidimo iz zgornjih primerov, morajo biti navedeni slovenski odvisniki v sedanjiku. Zakaj? Govorice o modrosti kralja Salomona, ponarejena registracija in vozniki dovoljenje, nesposobnost vodenja volitev, nepoznanje imena - vse to je veljalo v času ugotavljanja in tudi preverjanja. Šlo je torej za istodobno dogajanje.

Predpis pravi: V predmetnem odvisniku za glagol rekanja in podobnim se istodobnost izraža s sedanjikom nedovršnega glagola ne glede na čas v glavnem (nadrednem) stavku, preddobnost z nedovršnim preteklikom, zadobnost z nedovršnim prihodnjikom ali tudi z dovršnim sedanjikom.

Zato: Pravi (Rekel je, Rekel bo), da dela / istodobnost/

Pravi (Rekel je, Rekel bo), da je delal / preddobnost/

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Bo Džeko zamenjal Cavanija?

NEAPELJ - Nogometni prvoligaš Napoli je včeraj potrdil, da je naklonjen dogovoru z otoškim prvoligašem Manchester Cityjem, po katerem bi kluba izmenjala napadalca Edinsona Cavanija in Edina Džeka. Predsednik neapeljskega kluba Aurelio De Laurentiis je sporočil, da je športnega direktorja Bigona že poslal na pogovore v Manchester. De Laurentiis je že pred časom napovedal, da bi bil za ustrezno odškodnino - 60 milijonov evrov - pripravljen iz rok izpustiti urugvajskega napadalca Cavanija.

Barcelona s katalonsko »senyero«

BARCELONA - Katalonski nogometni klub Barcelona in znana tekstilna znamka sta včeraj predstavili nove drese (foto www.barcelona.com), s katerimi bo Barcelona igrala v novi sezoni 2013/14. Na dresih bo znova vidna »senyera«, katalonska črtkasta rumeno-rdeča zastava, ki bo vidna na ovratniku. Glavni dres bo ostal tradicionalno »blaugrana«. Pomožni pa bo rumeno-rdeč, kot katalonska zastava. Nove majice Barcelone bodo v prodaji od petka.

KOLESTARSTVO - Zmagovalec 16. etape Gira je Intxausti

Nibali ne popušča

Španec Benat Intxausti (prvi z leve) je bil v šprintu boljši od od Estonca Tanela Kangerta na drugem in Poljaka Przemysława Niemieca na tretjem mestu

ANSA

RIM - Španec Benat Intxausti je po dnevu premora zmagovalec 16. etape kolesarske dirke po Italiji. Kolesar Movistarja je bil po 238 km od Valloira do Ivree v ciljnem sprintu trojce, ki se je odlepila dva km pred ciljem, najhitrejši in je prišel do prve etapne zmage. Italijan Vincenzo Nibali (Astana) pa je še za eno noč zadržal rožnato majico vodilnega. Zanj je to že deseti dan v rožnatem, do konca Gira pa manjka še pet etap: kljub temu ne kaže utrujenosti, saj je tudi včeraj odgovoril na vsak napad in tako potrdil, da je (kot kaže) on edini favorit za zmago. Nibali je skupaj z glav-

nima tekmecega za skupno zmago, Avstralcem Cadelom Evansom in Kolumbijcem Rigobertom Uranom v cilj prikolesaril v glavnini s 14-sekundnim zaostankom. Evans za Nibalijem zaostaja 1:26 minute, Uran pa 2:46 minute. Največji osmoljenec dneva je bil Italijan Mauro Santambrogio, ki je bil pred 16. etapo na skupno četrtem mestu, včeraj pa je izgubil več kot dve minuti in zdrknil na 6. mesto. Medtem pa je Michele Scarponi dokazal, da bo še nevaren, kar opozarja tudi Nibali na spletni strani Gazzette: »Je dober hribolec, zato ostaja eden izmed najhujših tekmecev,

saj do konca Gira manjka kar nekaj vzponov.«

Včerajšnji zmagovalec Intxausti je Movistarju privozil že tretjo zmago: po Dowsett (v kronometru) in Viscontiju so tokrat praznik pripravili zanj, ki je bil v sprintu boljši od Estonca Tanela Kangerta na drugem in Poljaka Przemysława Niemieca na tretjem mestu.

Danes bodo tekmovalci prekolesarili 214 km med Carvaggiom in Vicenzo, zaradi neugodnih vremenskih napovedi, piše ANSA, pa bodo organizatorji morda spremenili potek nekaterih etap.

Izidi, 16. etapa: 1. B. Intxausti (Špa/Movistar) 5:52:48 ure (povpr. hitrost: 40,646 km/h), 2. T. Kangert (Est/Astana), 3. P. Niemiec (Pol/Lampre), 4. R. Navardauskas (Lit/Garmin) + 0:14, 5. C. Evans (Avs/BMC), 6. F. Pellizotti (Ita/Androni), 7. M. Scarponi (Ita/Lampre), 8. R. Majka (Pol/Saxo), 9. J. Herrada (Špa/Movistar), 10. C. Betancur (Kol/AG2R) vsi isti čas; 70. L. Mezgec (Slo/Argos) 9:19. **Skupni vrstni red:** 1. V. Nibali (Ita/Astana) 67:55:36; 2. C. Evans (Avs/BMC) + 1:26, 3. R. Uran (Kol/Sky) 2:46, 4. M. Scarponi (Ita/Lampre) 3:53, 5. P. Niemiec (Pol/Lampre) 4:13, 6. M. Santambrogio (Ita/Vinni Fantini) 4:57, 7. C. Betancur (Kol/AG2R) 5:15, 8. R. Majka (Pol/Saxo) 5:20, 9. B. Intxausti (Špa/Movistar) 5:47, 10. D. Pozzovivo (Ita/AG2R) 7:34.

V ŠPANIJ

Mourinho je bil vse prej kot odrešitelj

MADRID - Čeprav je bila pričakovana, je novica, da bo portugalski trener Jose Mourinho po koncu sezone zapustil Real iz Madrida, glavna športna tema v Španiji. Predvsem madridski športni časniki kar tekmujejo med seboj z različnimi anketami in ugotavljajo, kako to, da se nekoč samooklicani najboljši trener na svetu poslavlja skozi »zadnja vrata«. Jose Mourinho je pred tremi sezoni prišel v Real kot velik odrešitelj. Tisti, ki bo končal vladavino najhujšega tekmecega FC Barcelone in klub popeljal do tako zelenega desetega naslova prvaka Evrope. Obrnil se je na precej drugače; Barcelona je še naprej vladar Španije, trije pokali, od katerih je med navijači nekaj vreden le po naslov španjskega prvaka 2011, pa so veliko premalo za apetite kraljevskega kluba.

Madridski As, ki je portugalskega stratega podpiral tri leta v slabem in dobrem, je v zadnjih tednih obrnil ploščo in ga bralcem predstavil za glavnega krivca neuspehov. Še dlje je šla madridska Marca, ki je pripravila kar nekaj anket. V prvi bralce sprašuje, kakšno oceno bi dali Mourinu za delo v preteklih letih.

Skoraj 40 odstotkov od 80.000 sodelujočih mu je prisodilo nezadostno, 21 odstotkov komaj zadostno, 12 % pogojno, odlično ali izvrstno pa komaj deset odstotkov.

KOŠARKA - Košarkaji novomeške Krke četrtič zapored slovenski državni prvaki

Krka za Evropo, a nima dvorane

Šolska dvorana Leona Štuklja premajhna za tovrstna tekmovanja - Union Olimpija računa na nastopanje v prenovljenem evropskem pokalu

LJUBLJANA - S četrtem zaporednim zmagoslavjem Krke se je končalo 22. državno prvenstvo v košarki. Oranžne žoge in parketi bodo zdaj nekaj časa mirovali, znova pa bodo oživi v drugi polovici julija, ko bo se bo začelo zadnje odštevanje pred največjim športnim dogodkom v zgodovini samostojne Slovenije, septembrskim evropskim prvenstvom. Krka je do naslova prišla povsem zaslužno, saj je bila tako v finalu kot tudi v vsej sezoni boljši tekmelec. Klusko vodstvo je ohranilo okostje ekipe iz lanske sezone in tako zagotovilo kontinuiteto dela. Povsem drugače kot Uniona Olimpija, ki je znova sredi sezone razprodala moštvo in se domačih preizkušenj lotila z pretežno mladimi, domačimi igralci. Na košarkarskem zemljevidu Evrope se znova obetajo spremembe. Fiba Europe bo očitno izgubila še svoje edino moško klusko tekmovanje, pokal eurochallenge, kar bi pomenilo, da lahko Uleb razširi svojo »drugo evropsko ligo«, takoimenovani evropski pokal. Uleb se nagiba k množičnemu tekmovanju, ki bi obsegalo blizu 50 ekip in v katerem se lahko znajde tudi kakšno slovensko moštvo. Medtem ko predsednik Uniona Olimpije Jani Möderndorfer pravi, da si Union Olimpija - ki ne bo več nastopala v evroligi - želi nastopati v prenovljenem evropskem pokalu in da pričakuje povabilo Uleba, so na strani Krke precej bolj previdni. Matjaž Smodiš, ki je s tekmo v Ljubljani zaključil bogato igralsko kariero, a želi nadaljevati delo v novomeškem klubu, meni, da je lahko Krka uspešna le, če bo igrala v Evropi, direktor kluba Miro Župevec pa opozarja, da je šolska dvorana Leona Štuklja premajhna za tovrstna tekmovanja. »Tako

uspešno podjetje, kot je Krka, mora imeti interese nastopati v Evropi,« poudarja Smodiš, Župevec pa dodaja: »Upam, da bo lokalna skupnost po novem naslovu spoznala pomen infrastrukture in nam končno zgradila novo dvorano.« Ironično je, da je bo prav leto 2013, ko bo Slovenija gostila največje športno tekmovanje v Evropi, šlo v anale slovenske ko-

šarke kot eno najmanj neuspešnih. Union Olimpija je po desetletju in več izgubila mesto med evropsko elito, Krka je nečastno končala nastopanje v tretjerazrednem evropskem pokalu eurochallenge, dvoboji v zaključku lige Telemach pa so pokazali, da v Sloveniji ni prav veliko mladih košarkarjev, ki bodo v prihodnosti tvorili okostje reprezentance.

»Zavestno bo treba zgraditi nov puzzle«

Najboljša slovenska smučarka Tina Maze je včeraj na svojem blogu objavila zapis, v katerem je zapisala, da je preživljala težko obdobje: »Ko odhajajo osebe (ne govorim le o Magoniji), ki so ti blizu, ko se pokvarijo odnosi, sem se za trenutek počutila okamenelo. Nihče ni umrl, na srečo, ampak vseeno umirajo lepi odnosi. Spremembe bolijo in so težke. Vsak si želi naprej po ustaljenem ritmu, če je bil v tem uspešen in se je imel po vrhu še lepo. A življenje nam včasih prekrži načrte. Mislim, da je prav tako.« Odhod Magonija je Mazejevo najbrž močno prizadel, morda pa odhaja še kdo v ekipi, zato se zaveda, da bo zdaj treba sestaviti novo sestavljenko. »Ker se zavedam,« je še zapisala, »da je pred mano izjemno zahtevno pripravljavalno obdobje, ki bo zahtevalo pozitivno, ustvarjalno energijo, je čas da opravi s tem in grem naprej.«

ODBOJKA - A1

Alen Šket bo soigralec Lorisa Maniaja

MODENA - Odbojkar ACH Volleyja Alen Šket bo v novi sezoni igral v Italiji. Reprezentančni korektor je podpisal predpogodbo z italijanskim prvoligašem Modeno, pri kateri igra tudi števjerjanski libero Loris Maniaja.

TRAVICA V RUSIJO - Podajalec Macerate in italijanske izbrane vrste Dragan Travica bo v naslednji sezoni igral v ruskem Belgorodu.

AHONEN SE VRAČA - Eden najuspešnejših skakalcev na svetu, 36-letni Janne Ahonen, je znova član finske reprezentance. Finski skakalec je kariero prekinil že dvakrat, leta 2008 in 2011, zdaj pa se bo potegoval za nastop na olimpijskih igrah v Sočiju.

IGRAJO OB 18.00 - Lacijsko deželno upravno sodišče je potrdilo urnik nedeljske finalne tekme državnega nogometnega pokala med Romo in Laziom. Igrali bodo ob 18. uri in ne ob 21.00, kot je želelo Združenje za zaščito potrošnikov Codacons. V nedeljo bodo namreč v Rimu tudi občinske volitve.

GALTIN Z DRUGIM IZIDOM - Ameriški sprinter Justin Galtin je v Pekingu dosegel drugi izid sezone: 100 m je pretekel v času 9,91, najboljši čas je še v lasni Tysona Gaja (9.86).

NHL - Hokejisti Detroit Red Wings so v drugem krogu končnice lige NHL povedli proti Chicago Blackhawks z 2:1 v zmagah.

Znani trije polfinalisti

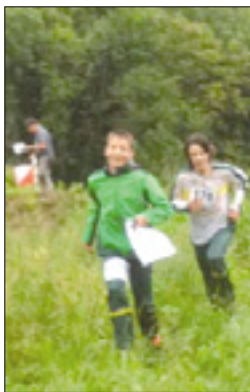
SASSARI/RIM - Potem ko morata Armani Milano in Montepaschi Siena danes odigrati še zadnjo določilno tekmo za vstop v polfinale (v ponedeljek je Siena izenačila stanje na 3:3), se je vanj uvrstil že Varese, včeraj pa še Cantu' in Roma, ki sta bila uspešna v 7. tekmi. **Izida:** Sassari - Cantu' 95:97 (3:4 v zmagah), Roma - Reggio Emilia 72:59 (4:3).

Repeša s Hrvaško na EP

ZAGREB - Španski košarkarski prvoligaš Unicaja je včeraj sporočil, da je sporazumno razdrl sodelovanje s hrvaškim trenerjem Jasminom Repešo, potem ko je klub letos v španskem prvenstvu končal »šele« na devetem mestu. Z odpovedjo delovnega razmerja pri Unicaji bo postal selektor Hrvaške ter jo vodil na evropskem prvenstvu, ki bo od 4. do 22. septembra v Sloveniji.

Nagradna igra Košarko čutim

LJUBLJANA - Košarkarska zveza Slovenije bo nagradila najboljšo košarkarsko fotografijo (zadnje zmage ali tekme). Med 200 fotografijami, ki bodo na spletni aplikaciji prejeli največ glasov, bo žirija izbrala 10 zmagovalcev, ki bodo postali člani navigaške reprezentance z uradnim treningom in fotografiranjem. Več na <http://www.rtvsl.si/kosarkocutim>.

ORIENTACIJSKI TEK: GAJA 2. V PODUTANI

Tekmovalci in tekmovalke sekcije za orientacijski tek pri gropajsko-padriški Gaji so konec tedna nastopili na peti preizkušnji deželnega prvenstva, ki je tokrat bilo v Podutani v Beneški Sloveniji. Gajevci so domov odnesli dva deželna naslova. Na prvo mesto se je v kategoriji M55 uvrstil Fulvio Pacor, v kategoriji M45 pa Paolo Pizzamus. V starostni skupini M35 se je Peter Ferluga uvrstil na 2. mesto, medtem ko je bil Marko Germani 3. V ženski kategoriji M35 se je gajevka Chiara Sepin uvrstila na 2. mesto. Na društveni lestvici je Gaja zasedla odlično 2. mesto.

Pred kratkim so gajevci tekmovali tudi v Beljaku na avstrijskem Koroškem. Med mladimi (M16) je bil slovenski reprezentant Andraž De Luisa najboljši. Solidno sta se odrezala tudi Leonardo Bonfiglioli in Diego Koren (1. in 3. v kategoriji M14). V ženski kategoriji D14 je bila Tjaša De Luisa na koncu 2. Pri začetnikih je prav tako 2. mesto zasedel Jernej Vidali. V kategoriji moški C se je Marko Germani uvrstil na 2. mesto, Francesca Rovere (ženske C) pa je bila 3.

KAREN HERVAT V DRŽAVNI FINALE

Slovenska lokostrelka tržaškega kluba Ascat je v deželni fazi mladinskih iger osvojila prvo mesto in si tako izborila mesto v državnem finalu, ki bo 22. in 23. junija v Teramu. Dijakinja nižje srednje šole Simona Gregorčiča iz Doline (trenira je slovenski trener Moreno Granzotto) je v svoji kategoriji premagala tudi starejše dijakinje. Hervatova je nastopila tudi na državnem mladinskem prvenstvu v Riminiju, kjer je osvojila 9. mesto. Za lokostrelce Ascata so se začele priprave na poletno sezono. »Naš cilj je uvrstitev v državni finale fita,« načrtuje trener Granzotto, ki je bil zelo zadovoljen s pravkar končano zimsko sezono. Mladi lokostrelci in lokostrelke bodo med drugim trenirali tudi s trenerjem državne reprezentance in nekdanjim olimpijcem Matteom Bisianijem.

NOGOMET - Pri Krasu sestavljajo ekipo za sezono 2013/14

Potrdili Zupana

Pri Krasu že razmišljajo o novi sezoni. Kot kaže bodo tudi v prihodnjem prvenstvu elitne lige, 2013/14, kompetitivni. »Po izpadu iz D-lige sem bil osebno zelo razočaran. Tudi v klubu je bilo ozračje bolj kislo. Nismo pa se prepustili malodušju in smo takoj začeli razmišljati o prihodnji sezoni. Težave je treba takoj premestiti,« je dejal predsednik Krasa Goran Kocman. Pri Krasu so se odločili, da bodo potrdili dosedanjega trenerja Branka Zupana, ki je v drugem delu prvenstva zelo dobro opravil svoje delo. »Prišel pa je prepozno, tako da nam ni uspelo doseči obstanka v ligi. Z njegovim prihodom pa je moštvo popolnoma spremenilo slog igre. Postali smo bolj učinkoviti in kompetitivni. Zato smo se odločili, da z Brankom nadaljujemo tudi v prihodnji sezoni,« je dodal Kocman. Krasov trenerski kader bo ostal nespremenjen. Matej Bombač bo še naprej kondicijski trener in maser. Medtem ko bo Bojan Gulič treniral vratarje.

Pri Krasu bodo potrdili tudi večino igralcev. Krasov predsednik nam je povedal, da so potrdili devet nogometašev letošnje garniture: Ulpiano Capalbo, Lorenzo Colavetta, Fabio Giordano, Tobia Melis, Milan Grujić, Radenko Knežević, Luca Carli, Gabriele La Pasquella (letnik 1994) in Rok Božič. »Prioriteta je, da dobimo še dobrega vratarja in izkušenega napadalca ter nadgradimo moštvo z dobrimi mladimi nogometaši letnikov 1995 in 1996. V novi sezoni bosta morala obvezno igrati nogometaša letnikov 1994 in 1995.«

Novosti pa še ni konec. Salvatore Bovino ne bo več športni vodja Krasa. »Bovino je izrazil željo,

Salvatore Bovino

Branko Zupan (desno Matej Bombač) ostaja trener

da bi se znova preizkusil kot trener,« je še dodal Kocman.

Kras, ki bo jutri v Križu igral polfinale pokala Vesna Cup v Križu (ob 20.30 proti Zarji), bo priprave na novo sezono začel konec julija oziroma v začetku avgusta. »To bo odločil trener Zupan,« je zaključil predsednik Krasa. (jng)

KOŠARKA - Minibasket (1)

Z žogo v roki

Vsako košarkarsko društvo pri nas ima tačas tudi zaledje, tako da – če posplošimo – nas za bodočnost ne sme skrbeti. V treh klubih – Domu, Športni šoli Polet/Kontovel in Sokolu, ki so tudi del projekta Jadran, se v košarko uvaja približno 90 osnovnošolskih otrok. Najmlajši so zbrani v skupinah mikrobasket, kjer gre povečini za piljenje psihomotoričnih sposobnosti ter uvajanje v košarko, pri starejših osnovnošolcih pa je vadba že bolj specifična, saj od devetega leta dalje že vsi nastopajo v prvenstvu Evviva il minibasket, nekateri starejši igralci pa so že priskočili na pomoč igralcem v prvenstvu U12.

Pri Domu se pod vodstvom koordinatorskega Andreja Vremca zbira že nekaj let številčna skupina otrok, tako da je delovanje na mladinskem področju spet zaživelo. »Še vedno pa je problem kritične mase, ki je zelo majhna. Ve se, da se na Goriškem 30 % slovenskih otrok odloča za italijanske klube, kar pa je po svoje problem. Pri Arditi in UGG trenira kar nekaj slovenskih otrok, tudi veliko deklet igra košarko pri italijanskih klubih,« prav Vremec, ki je torej prepričan, da bi bilo otrok pri Domu lahko še več. Pozna pa se, da je Dom s šolskimi projekti tudi vstopil v šole.

Pri Športni šoli Polet/Kontovelu, kjer letos vadi 31 otrok, že nekaj let ne občutijo ne porasta ne padca števila otrok.

»Večinoma vsi, ki se vključijo v vadbo že v vrtcu, nato ostanejo pri nas,« je pojasnil koordinator in trener pri Športni šoli Erik Piccini. Edino deklice navadno zapustijo športno šolo pri prestopu v osnovno šolo, to pa ne v vsakem primeru. Pri Športni šoli so obenem preimenovali skupino motorike v mikrobasket, vadba pa kljub temu ostaja zelo raznolika, s tem da je podarek na uporabi žoge. Skupina motorika pa je odslej sestavljena izključno iz vrtničnih otrok.

Pri nabrežinskem Sokolu pa je delitev med dečke in deklice bolj izrazita, saj se po skupni vadbi motorike dečki večinoma odločijo za igranje košarke in torej vključitev v skupino mikrobasket, deklice pa za minidobojko. Z razliko od ostalih dveh klubov so pri Sokolu občutili porast otrok: »Število otrok se je skoraj podvojilo. Letos so se tistim, ki so trenirali že v prejšnjih sezonah, pridružili prijatelji, tako da se je ustvarila lepa skupina,« je pojasnil trener Marko Švab, ki je napovedal, da želijo s klubom in minibasketom tudi vstopiti v šole.

Vsi trije klubi so se z nekaterimi igralci udeležili tudi turnirja na Dunaju, kar je za najmlajše predstavljalo višek sezone. (V.S.)

O Boru in Bregu bomo poročali v eni od naslednjih števil.

DOM

Mikrobasket (2005/06): Erik Musig, Michael Mucci, Jaša Primožič, Manuel Simčič, Riccardo Manuel, Riccardo Makuz; minibasket 2003/05: Riccardo Conte, Goran Devetak, Luca Cristanich, Noah Onesti, Simon Simčič, Ivan Miklus, Tomaž Čubril, Andrej Lakovič, Janoš Coglot, Gabriel Makuz, Nicola Gravner, Sameul Mucci, Tadej Čavdek, Mattia Salvi; minibasket 01/02: Jacopo Komic, Giacomo Zigon, Gabriel Braini, Elia Gomišček, Lucas Jakin, Federico Gentile, Marco Demartin, Christian Zavadlav, Luka Čavdek, Valentin Srebrnič, David Trevisan, Erik Ussai, Kevin Pelicon, Patrik Schembri, Jakob Gospodarič, Erik Cecere. **Trenerja:** Andrej Vremec in Jana Croselli.

POLET/KONTOVEL

Mikrobasket (2005): Damjan Opačič, Niko Vecchiet, Kristian Dal Borgo, Dimitri Gergolet, Dejan Ušaj, Eric Renzi, Aljaž Race, Viktor Semen, Loris Mochor, Mathias Sker, Peter Tomsic, Nick Zenic, Dan Fonda (2004), Jan Milič (2004); minibasket (2003/04): Martin Carpani, Nik Emili, Luka Vremec, Matija Gerin, Oliver Busan, Lorenzo Mezzavilla, Jan Pro, Maksimiljan Rupel, Peter Gherlani, Dylan Giacca, Marko Doljak, Danjel Ciuk,

Gabriel Marion, Nikolaj Persi, Damjan Smotlak, Ilija Diviaco, Emma Beraldo. **Trenerja:** Erik Piccini in Damjan Košuta, pomočnik Marko Gantar.

SOKOL

Minibasket (2003/04/05): Tommaso Talocchi, Kristian Devetak, Mattia Carboni, Ivan Monet, Marco Sette, Matej Dimarcantonio, Gabriel Peric gabriel, Spanu Ivan Urlini, Thomas Mattei; letniki 2002: Sasha Zidaric, Patrik Zidarich, Marko Santini, Kevin Milič, Tecon Erik. **Trenerja:** Marko Švab in Tadjan Škerl.

KOŠARKA - U19

Dom izgubil odločilno tekmo za 1. mesto

Dom Mark – Ronchi 48:60 (16:11, 26:33, 43:45)

Dom Mark: Coz nv, Zera nv, Franzoni 6, Zavadlav 5, Bogaro nv, Termini 3, Abrami 17, Bensa 5, Antonello L. 12, Antonello M., Peteani, Mattiussi nv. Trenerja: Jan Zavrtanik in Eriberto Dellisanti.

Domovci so v zadnjem krogu prvenstva doživeli hladno prho v domači dvorani. Izgubili so namreč odločilno tekmo proti Ronkam, ki so se tako neposredno uvrstile v deželni finale, rdeči pa se bodo morali zaradi končnega drugega mesta še dodatno potruditi za preboj v zaključni del prvenstva. Končni rezultat pa ne zrcali pravega poteka tekme, saj je bila le-ta vse skozi izenačena. Gostje so dosegli nekoliko višje vodstvo šele ob koncu polčasa z dvema posrečenima trojkama od table. V nadaljevanju so domovci odreagirali in pet minut pred koncem tekme vodili pri rezultatu 48:47. Tedaj je sodnik dosodil čisto izmišljeno peto osebno napako Abramiju, leaderju domače ekipe. Domove tekme je bilo takrat konec, saj so gostje poskrbeli za delni izid 13:0, ki je zapečatil tekmo. Pri tem je nedvomno vprašljiva poteza košarkarske zveze, ki je v sodniški par vključila prav sodnika iz Ronk, ki je med drugim rojen istega leta kot večina igralcev, nekateri njegovi »žvižgi« pa so bili vprašljive narave. Sojenje pa ni izgovor za poraz, saj so nasprotniki pokazali boljšo skupinsko igro. V Domovem taboru pa bi moral kak igralec dobro razmisliti, ali je ekipni šport res primeren zanj. (av)

COŠ F. Venturini najboljša

Osnovnošolci dolinske občine so se minuli teden pomerili v igri Med dvema ognjema. Nastopilo je približno 80 učenek in učencev štirih šol. Zmagala je COŠ F. Venturinija pred COŠ A. Bubniča, P. Voranca in I.T. Zamejskega. **Izidi:** Bubnič - Zamejski 2:0; Venturini - Voranc 2:0; Venturini - Bubnič 2:0; Vornic - amejski; Venturini - Zamejski 2:0; Bubnič - Venturini 2:0. **Vrstni red:** COŠ F. Venturinija, 2. COŠ A. Bubniča, 3. COŠ P. Voranca, 4. COŠ I. T. Zamejskega.

Tudi Vatovec

Košarkarski trener Walter Vatovec bo letos od 18. do 20. junija sodeloval na 9. poletni ligi Summer League, ki bo v Vidmu. Tam se bo pomerilo 40 nadebudnih igralcev med 18 in 23 letom, ki bodo trenirali in igrali ločeni v štirih ekipah. Eno izmed teh bo kot drugi trener vodil tudi Vatovec.

Zgoraj postava Doma, levo Polet/Kontovel, desno Sokol: v teh postavah so klubi nastopali na turnirju ZSSDI

KROMA

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Verdetto finale **15.15** La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Nad.: Giovanni Falcone **23.30** Dnevnik – Kratke vesti **23.35** Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.40 Risanke **8.15** Art Attack **8.35** Nan.: Le sorelle McLeod **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.10** Nan.: Senza Traccia **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 23.10 Dnevnik **21.05** Emozioni – Renato Zero **23.25** Next

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **6.30** Il caffè **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.35** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Dok.: La storia siamo noi **10.50** Codice a barre **11.30** Buongiorno Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Aktulano: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad.: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tgr Leonardo, sledi Dnevnik LIS in Tgr Piazza Affari **15.10** Kolesarstvo: Giro d'Italia 2013, prenos 17. etape (Caravaggio - Vicenza) **18.05** Dok.: Geo & Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.15** Celi, mio marito! **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Odd.: Chi l'ha visto?

Rete 4

6.20 Rubrika: Media Shopping **6.50** Nan.: T. J. Hooker **7.45** Nan.: Miami Vice **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Nad.: Come un delfino **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Quinta Colonna – Il Quotidiano

21.10 Film: *Thirteen days* (dram., ZDA, '00, i. Kevin Costner)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45**

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (21. maja 2013)

Vodoravno: svod, Treu, Armstrong, Mei, Radko, tkanina, Škerl, Ni, etanol, Enij, Maradona, rana, alibi, N. U., D. Z., lak, Leo, sahib, amaterska liga, R. O., Scott, otor; na sliki: Erika Škerl.

Uomini e donne **16.05** Show: Amici **16.50** Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Money Drop **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Iacchetti, E. Greggio) **21.10** Nad.: Come un delfino **23.30** Dnevnik

Italia 1

7.00 Nan.: Zeke e Luther **7.50** Nan.: Tutto in famiglia **8.40** Nan.: Una mamma per amica **10.30** Nan.: E.R. – Medici in prima linea **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.25** Risanka: Lupin **16.10** Nad.: Smallville **17.50** Nan.: The Middle **18.15** Nan.: Life bites **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – New York **21.10** Film: Parto col folle (kom.)

23.00 Film: *Quel nano infame* (kom.)

La 7

7.00 7.50 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **12.25** 18.45 I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **15.30** Nad.: Diane – Uno sbirro in famiglia **17.10** Nan.: Il Commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** SOS Tata

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Italia Economia e Prometeo **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Rubrika: Le ricette di Gior-gia **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.00** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.30** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Happy Hour **23.02** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

7.00 Dobro jutro **10.15** Risnake, otroške oddaje in nanizanke **10.55** Dok. odd.: Slovenski vodni krog **11.20** Impro Tv **12.00** Dok. film: Upor **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.20** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.40 Risanke **15.50** Kviz: Male sive celice **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila **18.00** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film tedna: Spoznala boš visokega temnega moškega (kom., '10, r. W. Allen) **21.40** Kratki film: Koza je preživela **22.00** Odmevi, sledijo poročila, šport in vremenska napoved

23.05 Koncert: *Gala Wagner*

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.00** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **9.00** Zabavni infokanal **10.00** Dobra ura **11.20** Dobro jutro **14.05** Nan.: Georges Feydeau – Vesele zgodbe iz zakonskega življenja **15.00** Legende velikega in malega ekrana **15.35** To bo moj poklic **16.05** Glasnik **16.35** Evropski magazin **16.50** Mostovi – Hidak **17.25** Nogomet – prva liga Telekom: Luka Koper : Olimpija, prenos **19.25** Na vrtu **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Športni izziv **20.25** Ko-

šarka - državno prvenstvo: Union Olimpija : Krka, finale (M), 4. tekma, posnetek **22.15** Žrebanje Super Lota **22.25** Odd.: Bleščica **23.00** Dok. film: Zemlja, naš dom

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **7.40** 20.00 Aktualno **8.00** Poročila **8.10** Žarišče **8.30** 9.30, 12.30, Poročila **8.55** 9.40, 11.10, 19.30 Kronika **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **19.55** Sporočamo **21.30** Žarišče **21.50** 23.20 Kronika **21.55** Sporočamo **23.05** Aktualno **23.30** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** „Meridiani“ **15.30** Blue hole **16.00** Biker Explorer **16.30** Boben **17.25** Vsedanes – vzgoja in izobraževanje **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.10 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Dok. odd.: Vitaliji **20.00** Slovenski magazin **20.30** City folk **21.00** Folkfest 2010 **22.25** Nogomet: Luka Koper – Olimpija

Tv Primorka

8.35 10.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** 18.30 Naš čas **10.30** 13.00 Videostrani **12.00** Vedeževanje s Cvetko **17.30** Mozaik za gluhe in naglušne **19.30** 21.30 Dnevnik Tv Primorka, vreme, kultura **20.00** Na kavi z Giannijem **20.30** Praznično v Postojni **22.00** Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke **6.55** 9.05, 10.10, 11.35 Tv prodaja **7.25** Nad.: Biser **9.20** 18.05 Serija: Larina izbira **10.40** 16.55 Nad.: Kot ukaže srce **12.05** Nan.: Kaos **14.00** Nan.: Pod eno streho **15.00** Nad.: Peklenske mačke **15.55** Nad.: Srčna strast **17.00** 24UR popoldne **18.00** 21.45 Misli zdravo **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: Zape-ljive laži **22.15** Nan.: Dvojnica **23.10** Nad.: Alcatraz

Kanal A

6.55 Risanke **8.30** 13.45 Nan.: Frasier **8.55** Nan.: Will in Grace **9.25** 16.35 Nan.: Dva moža in pol **9.55** Top Gear **10.55** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **12.55** Faktor strahu **14.10** Nan.: Jimova družina **14.40** Film: Nuni na begu **16.30** **18.00**, **19.45** Svet **17.05** Nan.: Na kraju zločina **18.55** Nan.: VIP **20.00** Film: Ameriška pita (kom.) **21.45** Film: Šport prihodnosti **23.30** Film: Nora Roberts – Nebo nad Montano

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan; 11.00 Studio D; 11.15 Šak šak je delala – Leda Dobrinja; 12.00 Pregled dogodkov – Slobodan Valentinčič; 12.30 Moja, tvoja, naša knjižnica; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Izseljenci/ Priseljenci; 14.45, 17.10 Music Box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Boris Kolar: Iqball hotel – 14. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditve; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Pesem in pol; 11.30 Poročila; 11.40 Dopoldanski gost; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Indie in Indija.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30,

Rai Sreda, 22. maja
La 7 d, ob 00.05

Le invasioni barbariche

Kanada - Francija 2003
Režija: Denys Arcand
Igrata: Remy Girare in Stephane Rousseaus

Rémy umira za rakom, sin Sébastien, žena in prijatelji ga obiščejo na domu in pri tem obujajo spomine na stare čase, na mladost in na vse tiste lepe trenutke, ki so jih nekoč preživeli skupaj.

Režiser Denys Arcand je v filmu Vdor Barbarov ponovno združil igralsko ekipo, ki je navdušila že konec osemdesetih let v njegovem prejšnjem filmu Propad ameriškega cesarstva.

Iskrenost, inteligenten humor, odlična igra prav vseh igralcev, duhovit in sijajen scenarij sta zadela v črno in omogočila filmu, da si je prislužil tudi oskarja.

VREDNO OGLEDA

17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Felici con coach; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprema classifica; 11.00, 18.00 Economia e dintorni; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Commento in studio; 13.33 Fegiz Files; 14.00, 23.00 Finestra sul Friuli Venezia Giulia; 14.35, 20.00 My radio; 15.00 La biblioteca di Babele; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Pomeriggio ore quattro; 19.30 Večerni dnevnik; 21.00 Sconfinando; 22.00 Classicamente alternato a liricamente; 22.30 Sonoramente classici; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Priimkova delavnica; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.00 Dnevni program; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Impropket; 21.05 Pokličite gospo Milo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd. v angl. in nem.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vreme; 7.00 Kronika; 8.15 Express; 8.25 Vreme, temperature, onesaženost zraka; 8.55 Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.30 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilске prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevlji žulji; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Napoved sporeda; 14.00 Kulturnice; 14.30 Obvestila; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Odbita do bita; 17.10 Evropa osebnost; 17.35 Novice in obvestila; 18.00 Cederna; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 V sredo: Robert Kristan; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal.

SLOVENIJA 3

10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 16.05 Napoved programa; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.10 Svet kulture; 16.30 Baletna glasba; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor in glasba; 19.00 Literarni nokturmo; 19.10 Medigra; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Arsov forum; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHZ).

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

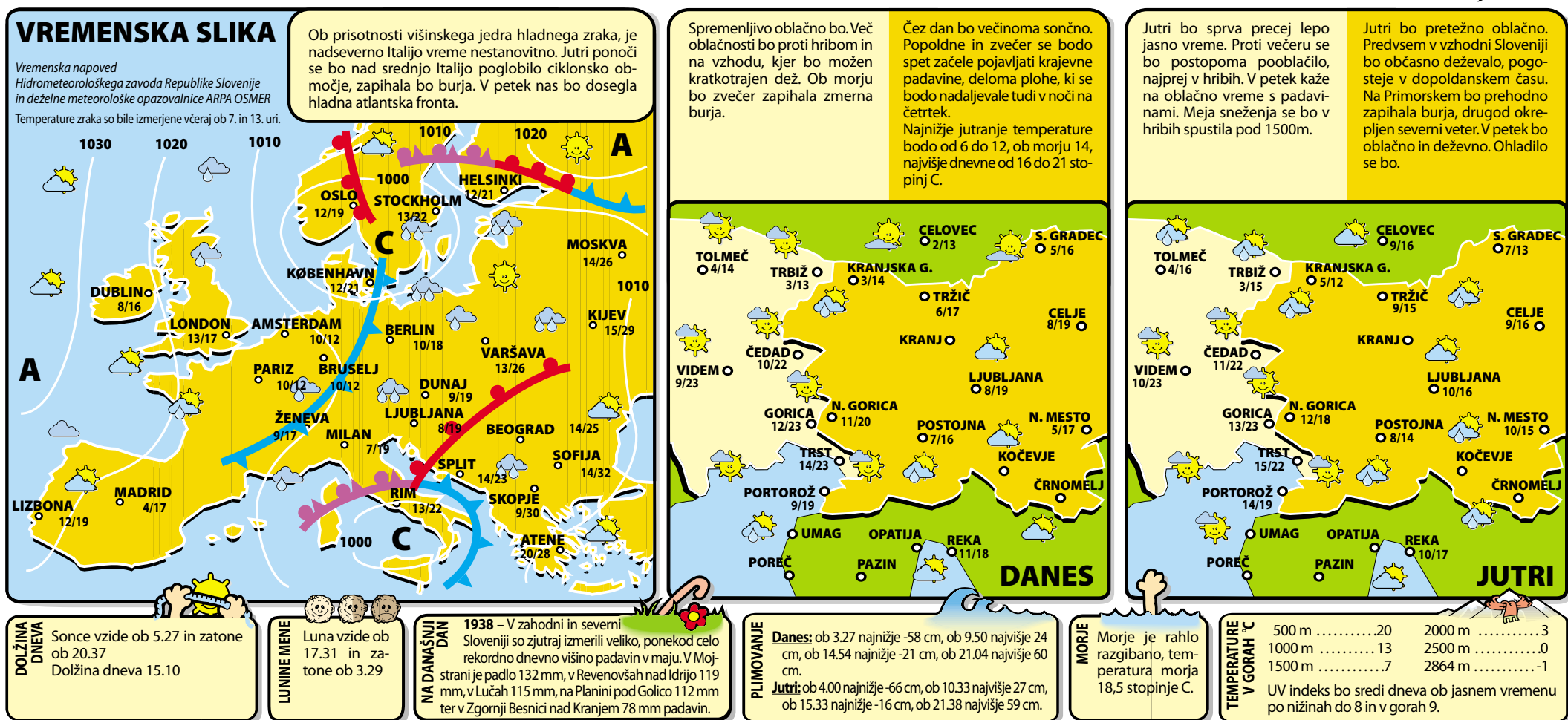
GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št

A slišiš dobro tudi, ko si med prijatelji?

Končno dve akustični rešitvi, ki na skoraj neviden način pripomorejo k boljšemu sluhu: Phonak Virto nano in Phonak Audeo Q

Imeli smo veliko ambicijo. Želeli smo ti, da bi boljše slišal s pomočjo napredne tehnologije, ne da bi te kdo opazil. Z nanotehnologijo UQuest smo našo željo uresničili in ti danes lahko nudimo takojšnji učinek ter zadovoljstvo. Inovacija za sluh!

Trst - Ulica Massimo d'Azeglio 2 - Tel.: 040 638 775

CANNES - Rim osrednji protagonist Sorrentinovega filma

Mogočnost večnega mesta

Rim v vsej mogočnosti, ki jo lahko premore samo večno mesto. Rim, ki zaživi v svoji lepoti samo ponoči in zjutraj, zarana, ko kaotični promet prestolnice obmolke, se umakne in pusti, da iz njene zapuščine, iz razvalin in arheoloških ostankov, privreta na dan moč in čar zgodovine.

Rim v Cannesu. In to tak, kakršnega se ne spominjamo od časov Fellinijevega Sladkega življenja ...

»La Grande bellezza« enega največjih italijanskih sodobnih av-

torjev je prav film o Rimu, kjer postane mesto osrednji protagonist zgodbe. Mesto, ki stoji negibno, monumentalno in opaža ter prenaša vse, kar se med njegovimi zidovi dogaja.

Novi film Paola Sorrentina je včeraj razdelil Cannes na dva tabora. Na eni strani tisti, ki jim je bil film všeč, na drugi tisti, ki so ga doživeli kot največje razočaranje. Vmes publika canneskega Grand Theatra, ki je po sinočnji premieri projekciji neustavljivo ploskala. Sorrentinovo zadnje delo je to.

Po eni strani monumentalen, baročen filmski dokument, ki je vizuelno primerljiv le Felliniju, po drugi nekam šibka zgodba, ki ne uspe seči gledalcu pod kožo. Lebdí, nedorečena, površinska. Točno taka kot so liki, ki jih opisuje in pri tem kritizira.

Peti dolgometažec in peta vrnitev na cannesko prizorišče za neapelskega režiserja, je tudi zgodba o sodobni italijanski družbi, ki kljub lepoti, ki jo neprestano obdaja, se ne reši moralne dekadence, ki jo že dalj časa razje-

V Cannes se je letos Sorrentino spet vrnil v družbi Tonija Servilla. V resnici izrednega gledališkega igralca, kateremu je tokrat spet zaupal osrednjo vlogo Jepeja Gambardelle, priznanega novinarja, ki je tokrat tudi akter rimskega mondenega dogajanja.

Kljub temu, da večkrat prireja odzive sprejema na domači sanjski terasi, ki gleda naravnost na Kolosej, je Jep Gambardella, intelektualac, ki se dobro zaveda skrajnih meja tega življenja in praznine, ki kraljuje v njem. Nič ga ne preseneti, ko cinično sprejema zgodbočasne goste in prijatelje. Vseeno pa se prepusti trendu, čeprav hkrati neutrudno išče nek globlji pomen vsega, nek razlog te neizmerne lepote, ki v resnici simbolizira - kot je včeraj povedal sam Servillo - mladost in življenje.

Naposled bo srečanje s starejšo nuno, ki se je v bistvu odpovedala vsemu, prav v iskanju življenjskega smisla, omogočilo si-

Steven Soderbergh, Michael Douglas, Jerry Weintraub in Matt Damon ANSA

volasemu Jepu, da prav v svojih koreninah in v vse bolj oddaljenih preteklostih najde primerno osmislevo.

Ob tej eksistencialni tematiki pa teče življenje mesta in ljudi v strogo postmodernističnem slogu.

V ospredju prihaja dekadentni Rim, iz katerega seva globoka praznina. V njem se prosto gibljejo vsi, ki v tej praznini živijo. Od umetnikov do bogatašev, kardinalov, neuspelih pisateljev in mlade nočne plesalke, zadnje Rimljanke, ki se posveča temu poklicu.

Ob Toniju Servillu je v zgodbo vključil še Carla Verdoneja (ki je včeraj prvič v življenju nastopil v Cannesu), Sabrino Ferrilli, Iaijo Forte, Pamela Villorosi, Roberta Herlitzko, Isabello Ferrari in goriško igralko Anito Kravos. Iz arhivov že oddaljene televizijske zgodovine, je potegnil na dan tudi po-

polnoma spremenjeno, iznakaženo Sereno Grandi.

Sicer pa je včeraj na Croisette kraljeval še drug režiser, čigar ime se začneja prav tako s črko S. To je Steven Soderbergh, ki je v Cannes sprel z Michaelom Douglasom, s katerim je vzpostavil tudi daljše ljubzensko razmerje. Burno sentimentalno zvezo, ki se je končala dramatično, ko je v njuno življenje prišel svetlolas plesalec, predvsem pa potem, ko je Liberace zbolel za aidsom. (Iga)

Toni Servillo, Sabrina Ferilli in Paolo Sorrentino

ANSA